

NOMASCUS

ZOO JIHLAVA

ZOO
JIHLAVA

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2021

THE ANNUAL REPORT

ZOO JIHLAVA

Zoologická zahrada Jihlava,
příspěvková organizace
Březinovy sady 5642/10
586 01 Jihlava
Czech Republic

Právní forma**IČO****DIČ****Telefon****E-mail****www****Název**

příspěvková organizace

00404454

CZ00404454

+420 565 596 999

info@zoojihlava.cz

www.zoojihlava.cz

Zoologická zahrada Jihlava,

příspěvková organizace

Březinovy sady 5642/10,

586 01 Jihlava

Česká republika

Sídlo**Zřizovatel****Sídlo****IČO**

Statutární město Jihlava

Masarykovo náměstí č. 1,

586 01 Jihlava

00286010

Jihlava**Primátorka města**

MgA. Karolína Koubová

Statutární zástupce zoo**Ředitel**

Ing. Jan Vašák

Zoo Jihlava je členem

Zoo Jihlava is a Member of

UCSZOO
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZÁHRAD

ize
INTERNATIONAL ZOO
EDUCATORS
ASSOCIATION

CONSERVATION
PLANNING
SPECIALIST GROUP
Changing the Future for Wildlife

Fotografie na obálce:
babirusa sulaweská (*Babyrusa celebensis*)
Foto: Tereza Šindelářová

VÝROČNÍ ZPRÁVA

THE ANNUAL REPORT

2021

ledňák obrovský (*Dacelo novaeguineae*)

Úvodní slovo ředitele / Director's opening words	4
Hospodaření a ekonomická činnost / Financial report	6
Státní dotace Ministerstva životního prostředí ČR, program „Příspěvek zoologickým zahradám“ Funds from the state budget granted by the Ministry of the environment of the Czech Republic, the financial scheme to support licensed zoological gardens	9
Personální obsazení / Staff	10
Pracovní výročí / Employment anniversary	11
Akce pořádané pro veřejnost / Visitor events	12
Centrum environmentální výchovy PodpoVRCH / “PodpoVRCH” Environmental Education Centre	13
PodpoVRCH on-line / “PodpoVRCH” online	16
Nahlédněte PodpoVRCH po 10 letech / Take a look “PodpoVRCH” the zoo's education centre after 10 years of operation	17
Pod křídla – symbolická adopce zvířat v Zoo Jihlava / Under the wings: symbolic animal adoption in Jihlava Zoo	18
Marketing v roce 2021 / Marketing in 2021	28
Spolupráce se sdělovacími prostředky / Cooperation with the media	30
Fotosoutěž „Čistota půl zdraví“ / Photo competition: “Cleanliness right next to godliness”	31
Nová prodejna a nabídka suvenýrů / A new shop and souvenir offering	32
Chovatelská činnost / Animal management	34
Odchov gekona (<i>Cnemaspis psychedelica</i>) v Zoo Jihlava The psychedelic rock gecko (<i>Cnemaspis psychedelica</i>) bred and reared in Jihlava	40
Chov varana modrého (<i>Varanus macraei</i>) / A blue-spotted tree monitor (<i>Varanus macraei</i>) bred and reared	41
Excize útvaru na mandibule u levharta cejlonského (<i>Panthera pardus kotiya</i>) Excision of the mandibular formation of the sri lanka leopard (<i>Panthera pardus kotiya</i>)	42
Účast na konferencích a zasedáních odborných komisí UCSZOO Participation in conferences and UCSZOO specialist committee meetings	43
Spolupráce Zoo Jihlava na vědeckovýzkumné činnosti / Cooperation on science and research activities	44
Monitoring netopýrů / Bat monitoring	49
Výstavba a údržba / Capital development and maintenance	50
Zahradnická činnost / Horticulture	51

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE DIRECTOR'S OPENING WORDS

Vážení kolegové, přátelé a příznivci jihlavské zoologické zahrady. Když jsme po návštěvnicky a následně i ekonomicky katastrofálním roce 2020 vstupovali do roku 2021, byl můj pohled do budoucnosti všechno, jen ne optimistický. Rok jsme začínali s uzavřenou bránou, špatným ekonomickým výsledkem z minulého roku a nejistými výhlídkami do budoucnosti. Víc než co jiného jsem tak pocítoval bezmoc, protože okolnosti, které nám způsobily problémy, prostě nastaly bez našeho přičinění. Asi marně bych podobný pocit hledal ve své paměti. Pociť, kdy jsem zodpovědný za celek, na kterém mi záleží. Kdy jsem nucen dostát a dostávat závazkům, jejichž splnění ale z té podstatné části vůbec nezáleží na mých schopnostech, dovednostech a snaze. A kdy netuším, jestli jim budu schopen vůbec dostát. Tak jako v pohádce o rozumu a štěstí i nám ono štěstí v roce 2021 obrovsky pomohlo. Ale dlužno dodat, že ono štěstí by nebylo všespásné. Bylo a muselo být podpořeno našimi zaměstnanci a jejich obětavou prací, našimi návštěvníky, příznivci, sponzory, adoptivními rodiči, naším zřizovatelem a mnoha dalšími. Všem, které jsem vzpomněl, ale i zapomněl uvést, tak patří velký dík.

Brány zoologické zahrady jsme měli uzavřené až do 11. dubna, otevřít jsme mohli od pondělí následujícího dne. Otevřít jsme mohli s omezeními počtu návštěvníků, s uzavřenými pavilony. Byl to první záblesk naděje jakéhosi alespoň částečně normálního provozu. Jaro bylo nezvykle chladné, vnitřní prostory uzavřené, přesto po dlouhém uzavření společnosti bylo vidět, že návštěvníkům tento kontakt chyběl. Přes všechnu tuto nepřízeň do zoo začali opět chodit a musím říci, že nás navštěvovali početněji, než jsem čekal, početněji, než jsem doufal. Jsme zahrada mnoha menších zvířat, která jsou často chována ve vnitřních prostorách, takže i z tohoto důvodu jsme nemohli návštěvníkům nabídnout obvyklý standard v tom, co by mohli vidět za normálních okolností. Vždy, když jsem během provozních pochůzek vcházel před návštěvníky do uzavřených pavilonů, jsem se jim snažil sdělit, že bych jim rád poskytl i možnost podívat se do vnitřních prostor, ale prostě to teď není možné. Vždy jsem dostal chápavou odpověď, často doplněnou o dovětky, že jde i o to nás prostě podpořit. Následně měsíce nás pak vzhledem k mimořádně příznivému počasí, pravděpodobně i omezením pohybu lidí přes hranice a tudíž komplikacemi tradičních letních dovolených, v tom nejlepším smyslu slova šokovaly. Padly historické měsíční rekordy návštěvnosti za červenec, srpen, září i říjen. Rok 2021 tak bude co do počtu návštěvníků zapsán jako druhý nejúspěšnější rok, kdy jsme za rekordem z roku 2019 zaostali pouze o 4 221 návštěvníků. Ekonomicky se pak jedná o rok nejúspěšnější. Jistěže zoo není klasický byznys a nejde o honbu za rekordy, ale v rámci provozu prostě ekonomicky fungovat musíme.

Přes všechna výše uvedená omezení ze začátku roku jsme museli samozřejmě fungovat zcela normálně v chovatelské práci. Ať už se jednalo o zabezpečení normálního běžného provozu, tak i doplňování zvířat o nepříbuzné jedince, případně odesílání našich odchovů do dalších institucí. V rámci přesunu zvířat jsme tak ocenili možnost poskytovat transportní služby komerčně i jiným subjektům. Tento fakt tak příznivě ovlivnil cenu transportů, zejména pro naše potřeby, dlužno dodat, že přátelské ceny poskytujeme i dalším zoologickým zahradám. Transport zvířat se tak stal ze záležitosti vysloveně ztrátové záležitostí lehce výdělečnou. Transporty, zejména ty dlouhé a kombinované, nám samozřejmě komplikovala neustále se měnící opatření na hranicích. V rámci roku 2021 se podařilo odchovat řadu zajímavých druhů zvířat. Ve své předmluvě bych asi vyzdvihl odchov levhartů cejlonských (*Panthera pardus kotiya*), ke kterému u nás došlo po dlouhé přestávce. Otce mládě je náš odchovanec. Jeho věk v době narození jeho prvního potomků byl už 15 let, což je u mnoha velkých koček věk dožití. Dalším odchovem, který bych rád zmínil, je mládě babirusy sulaweské (*Babirusa celebensis*), jedná se o první živě narozené mládě po samici dovezené ze Zoo South Lakes.

V rámci investičních akcí a oprav bych rád zmínil výměnu střechy na pavilonu Escondido, dříve známého jako Amazonský pavilon. Střešní konstrukce byla již

ve skutečně havarijním stavu, problémem byly obrovské tepelné ztráty. Po zimní přestávce bychom měli ještě zateplit a zrekonstruovat i terasu, která byla do zimy zaizolována proti průniku dešťové vody, což působilo nemalé komplikace. Doufám, že se povede tento expozičně velmi zdařilý komplex oživit v co nejlepší možné podobě. Zahájili jsme výstavbu drobné expozice pro malý druh antilopek, cílově bychom se zde měli věnovat chovu a prezentaci chocholatek modrých (*Philantomba monticola*). Než se tento druh podaří zajistit, budou v objektu umístěni pro jakýsi zkušební provoz samci dikdiků Kirkových (*Madoqua kirkii*). V africké vesnici Matongo nadále pokračujeme ve výměnách dožilých rákosových střešů za nové, řekněme klasicky pojaté střešní konstrukce s umělým rákosím. Tyto a některé další kroky by nám měly do budoucna jednak snížit náklady na údržbu, ale zejména by měly vést k poměrně zásadním energetickým úsporám. Postupně se snažíme také vylepšovat návštěvnické cesty, kde doplňujeme dláždění kamennými odseky, což jednak výrazně vylepšuje estetický dojem, ale v neposlední řadě ulehčí práci našim zaměstnancům, kteří trávili dlouhý čas prakticky marnými opravami povrchu cest doplňováním prosívky. Tyto kroky je samozřejmě možné dělat po částech a postupně podle priorit a alokace zdrojů.

Jsem rád, že po částečném odeznění se k nám konečně začínají vracet i děti na vzdělávací programy. Zde není boom tak markantní jako u návštěvnosti z logiky věci. Děti tráví poměrně hodně času i v učebnách, na které se vztahovaly přísnější opatření než na vlastní areál zoologické zahrady. Kromě klasické formy vzdělávání bych ale rád zmínil i pokračující, rozsáhlé a velmi zdařilé on-line aktivity pro děti.

Dovolte, abych poděkoval všem, bez kterých by zoologická zahrada nebyla taková, jaká je. Jsou to v první řadě naši zaměstnanci, bez jejichž každodenní obětavé práce by nebyl možný provoz. Ten výčet profesí a konkrétních lidí je široký a všichni jsou důležití. Rád bych za dlouhodobou a stabilní podporu poděkoval zřizovateli, kterým je statutární město Jihlava. Toto partnerství mi v těžkých chvílích, které jsme zažívali, dávalo a dává určitou jistotu, že případný nelehký ekonomický stav nepůsobí můj osobní bankrot. Zde bych rád vyzdvihl výbornou spolupráci s naším nadřízeným odborem, kterým je odbor školství, kultury a tělovýchovy, pod nějž spadáme. Za podporu si samozřejmě velice vážím Kraje Vysočina a ministerstva životního prostředí, ale také zemědělství. Chtěl bych poděkovat všem bezproblémovým nájemcům, dodavatelům a spolupracovníkům. Jako každý rok chci poděkovat také všem poctivým a přátelsky naladěným úředníkům a pracovníkům médií. Jsem rád, že zatím žijeme v zemi, kde nás novináři spíše oslovují kvůli pozitivním zprávám a dosud nedochází ke skandalizaci naší práce. Víím, že ani toto není úplně samozřejmé. Rád bych jmenovitě poděkoval za dlouholetou práci také dvěma lidem, kteří v roce 2021 ukončili svou činnost v naší zoo. Jedná se o vedoucího zahradnického úseku Jiřího Štorka, který odchází do zasluženého důchodu, a jedná se o našeho dlouholetého externího veterinárního lékaře Michaela Horského, který odchází z našich služeb po dlouhých 30 letech. Díky za vše.

Během střídání komplikovaného a nelehkého období s tím relativně šťastnějším jsem si zase o něco konkrétněji uvědomil, jak důležité je mimo všechnu kvalifikaci, vědomosti a materiální zabezpečení mít na své straně i ten kousek štěstí. Štěstí, které si nekoupíme, které se k nám otáčí někdy více čelem, někdy více zády a které nám neustále připomíná,

Ing. Jan Vašák
ředitel / Director

jak jsme bezmocní, když jej nemáme. Přejme si ho tedy do dalších let tolik, abychom byli co nejspokojenější, ale abychom zároveň nezapomněli, za kolik jsme mu na naší životní cestě vděční.

Vážení kolegové, přátelé a příznivci jihlavské zoologické zahrady. Doufám, že pro Vás bude tato výroční zpráva dobrým zdrojem informací a že

Vás bude opakovaně k naší oboustranné spokojenosti přivádět na návštěvu k nám. Děkuji za zachování přízně nejenom k jihlavské zoologické zahradě, ale také ke všem krokům, které děláte nebo naopak neděláte k zachování rozmanitosti života na naší planetě nebo „jenom“ ve Vašem či našem bezprostředním okolí.

SUMMARY:

Dear colleagues, friends and supporters of the zoo in Jihlava, As we entered the year 2021 after 2020, disastrous in terms of visitor numbers and, subsequently, for the zoo's economy, my view of the future was anything but optimistic. We started the year with a closed entrance gate, a poor economic result from last year and uncertain prospects for the future. More than anything else, I felt helpless because the circumstances that caused our problems simply occurred without our fault. I would probably search in vain for a similar feeling in my memory. The feeling of being responsible for a whole that is important to me. When I am under pressure to meet and receive obligations, the fulfilment of which, however, does not depend at all on my abilities, skills and efforts. And I have no idea if I will ever be able to live up to them. Just like in the classic fairy tale about reason and good fortune, the latter helped us enormously in 2021. But it should be added that only good luck would not save us in general. It was – and had to be – backed by our staff and their committed work, our visitors, supporters, donors, adoptive parents, our founder and many others. A big thank you to everyone who helped – whether mentioned above or not.

We kept the zoo gates closed until 11 April, and we were able to open them on the day that followed. We were permitted to open with restrictions on the number of visitors, but animal houses had to stay closed. It was the first glimmer of hope for some kind of at least partially normal operation. The spring was unusually cold, the indoor areas closed ... yet after the long lock-down period it was clear that visitors missed this kind of contact. Despite all this adversity, they started coming to the zoo again, and I must say that they visited us more than I expected, more than I hoped. We are a garden exhibiting many rather small creatures that are often kept indoors, so for this reason we could not offer visitors the usual standard of what they might normally see. Every time I walked around the zoo, entering the animal houses that were not available to visitors, I was seeking to make clear that I would like to allow them to see the house indoors, but it was simply not possible at the moment. I was always receiving an understanding response, often accompanied by the addendum that it is also about simply supporting us. The months that followed, due to the exceptionally favourable weather, probably also due to restrictions on the movement of people across the border and therefore complications of traditional summer family leaves, shocked us in the best sense of the word. Historic monthly attendance records were set for July, August, September and October meaning that 2021 will be recorded as the second most successful year in terms of the number of visitors when we fell behind 2019's record by only 4,221 visitors. Economically, this was the most successful year. Of course, the zoo is not a classical example of doing business and it is not about chasing records, but we simply have to operate economically.

Despite all the above-mentioned limitations from the beginning of the year, we had to function normally in our animal keeping activity, whether it was to ensure the normal day-to-day operation, completing the stock by adding unrelated individuals or sending our offspring to other institutions. In the context of animal transfers, we appreciated the opportunity to provide transport services to other entities on a commercial basis. This fact has favourably influenced the cost of transport done especially for our own purpose, but it should be added that we also provide friendly prices to other zoos. The transport of animals has thus turned from an explicitly loss-making affair into an easily profitable one. Transport operations, especially long and combined ones, were of course complicated by the constantly changing border measures.

A number of interesting species were reared with success in 2021. In my preface, I would probably highlight the case of breeding and rearing Sri Lanka leopards (*Panthera pardus kotiya*) with success, which took place after a long break; the sire is also our offspring – its age at the time of the birth of its first offspring was as many as 15 years, which is the maximum age for many big felines. Another offspring that I would like to mention is a young babirusa (*Babirusa celebensis*); it is the first live-born animal that the female Ndari, imported from South Lakes Zoo, produced.

For construction projects and works, I would like to mention the replacement of the roof on the Escondido House, formerly known as the Amazon Exhibit. The roof structure

was already in a truly disastrous state and the enormous heat loss was a real issue. After the winter break we will still need to insulate and reconstruct the terrace – protecting it against rainwater was all we were able to manage before the winter and it caused considerable complications. I hope that we will be able to revive this well-made complex to give it the best possible shape. We launched the construction of a small exhibit for a small duiker species, more specifically the blue duiker (*Philantomba monticola*). Until we get this species, a bachelor male group of the Kirk's dik-diks (*Madoqua kirkii*) will be placed in the facility. For the Matongo exhibit featuring an African village, we continue to replace downgraded reed roofs with new ones; these will be standard roof structures covered by a manmade material mimicking reed. These and some other steps are expected to reduce maintenance requirements in the future, but above all, they should lead to quite substantial energy savings. Gradually we also seek to enhance the visitor roads, where we are adding stone sections to the paving, which not only significantly improves the aesthetic impression but also eases the work of our employees, who used to spend a long time practically in vain repairing the surface of the paths by refilling fine gravel material. Of course, these steps can be taken in stages based on how we can allocate funds.

I am happy to see that after some break, children are finally starting to come back to enjoy our educational schemes. In addition to the established forms of education programmes, I would like to mention the ongoing, extensive and very successful online activities for children.

To conclude, I wish to say thanks everyone without whom the zoo would not be what it is. It is first and foremost our employees, without whose daily dedication the operation would not be possible. The list of professions and specific people is wide and all of them are important.

I would like to thank the founder, which is the City of Jihlava, for its long-term and stable support. This partnership has given me, in the difficult times we have experienced, some sort of assurance that any difficult economic situation would not cause me to feel that I failed as a director and an individual. Here I would like to highlight the excellent cooperation with the department that oversees the zoo, which is the Department of Education, Culture and Sports.

Of course, I appreciate the support of the Vysočina Region and the ministries in the field of environment and agriculture. I would like to thank all the trouble-free tenants, contractors and collaborators.

As every year, I also want to thank all the officials for their friendly attitude, as well as members of media staff; I am glad that we live in a country where journalists tend to approach us for positive news and there is no scandalisation of our work yet. I know this is not entirely obvious elsewhere.

I would also like to thank two persons – who retired from our zoo in 2021 – for their many years of work. These are the head of the horticultural department Jirka Štork, and our long-time external vet Michael Horský, who is leaving after 30 years of service. Thank you for everything.

As a complicated period alternated with a relatively happier one, I realised again a bit more keenly how important it is to have a bit of good luck on your side, besides all the qualifications, knowledge and material security. You cannot buy good fortune. Sometimes its light shines on us, sometimes not, which constantly reminds us of how helpless we are when we do not have it. So let us wish each other that we have enough good luck for years to come to be as content as possible, but at the same time not forget how much we owe to it on our life journeys.

Dear colleagues, friends and supporters of the zoo in Jihlava, I hope that this annual report will be a good source of information for you and that it will bring you back to visit us repeatedly to our mutual satisfaction. Thank you for maintaining your affection not only for the Jihlava Zoo but also for all the steps you take (or do not take) to preserve the diversity of life, whether on our planet or "just" in your or our immediate surroundings.

HOSPODAŘENÍ A EKONOMICKÁ ČINNOST

FINANCIAL REPORT

DOTACE, PŘÍSPĚVKY A DARY

Zoologická zahrada Jihlava obdržela na rok 2021 od svého zřizovatele, kterým je statutární město Jihlava, provozní příspěvek v celkové výši 23 700 000 Kč.

Dalšími cizími zdroji financování činnosti zoo byla dotace Ministerstva životního prostředí ČR ve výši 2 946 434 Kč určená na úhradu nákladů na krmiva spojených s chovem ohrožených druhů světové fauny, na úhradu nákladů souvisejících s chovem zvláště chráněných druhů živočichů, vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat, na realizaci projektu v rámci ekologické výchovy a vzdělávání a na úhradu členských poplatků v mezinárodních organizacích.

V oblasti financování nákladů spojených s vytvářením pracovních míst veřejně prospěšných prací a společensky účelných pracovních míst získala zoo účelovou dotaci od Úřadu práce Jihlava ve výši 1 029 533 Kč.

Do rezervního fondu přispěli zoologické zahradě dárce v rámci projektu symbolická adopce zvířat v zoo celkem 2 206 285 Kč. Prostřednictvím veřejné sbírky a od anonymních dárců získala zoo prostředky ve výši 549 662,59 Kč.

Bc. Hana Krejčová
vedoucí ekonomického odd.
Head of Finances Dpt.

VÝNOSY

Celkové výnosy dosáhly výše 74 800 005,65 Kč. Z toho 12 840 547,00 Kč činí celkové výnosy z doplňkové činnosti. Z výnosů v hlavní činnosti tvoří největší podíl tržby ze vstupného, které byly 33 274 389,00 Kč. V doplňkové činnosti patří mezi nejvyšší výnosy tržby z parkovného 2 417 601,82 Kč, tržby z pronájmů 3 741 160,68 Kč a tržby z prodeje zboží 4 577 875,32 Kč.

NÁKLADY

Celkové náklady v hlavní i doplňkové činnosti dosáhly výše 66 588 436,90 Kč. Z toho 8 061 748,37 Kč jsou náklady na doplňkovou činnost.

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

HV hlavní činnost - zisk	3 432 770,12 Kč
HV - doplňková činnost - zisk	5 473 448,63 Kč
HV celkem	8 906 218,75 Kč
Daň z příjmu	694 650,00 Kč
HV po zdanění	8 211 568,75 Kč

INVESTICE

Stavby

Byla zahájena výstavba ubikace pro malé antilopy. Proinvestováno bylo celkem 1 200 871 Kč. Celkové náklady budou 1 990 000 Kč.

Movitý majetek

Užitkový automobil Iveco 285 000,00 Kč

ÚDAJE O MAJETKU

DLOUHODOBÝ MAJETEK VE VLASTNICTVÍ ZŘIZOVATELE SVĚŘENÝ K HOSPODAŘENÍ

Druh majetku	SÚ	Stav k 1. 1.	Nově pořízeno		Vyřazeno	Stav k 31. 12.
			Koupí	Předáním od zřiz.		
Dlouhodobý nehmotný	013	324 272,16	0,00	0,00	0,00	324 272,16
Drobný nehmotný	018	409 854,11	0,00	0,00	0,00	409 854,11
Dlouhodobý hmotný	021	194 742 132,08	0,00	0,00	0,00	194 742 132,08
Dlouhodobý hmotný	022	12 622 301,05	285 000,00	0,00	0,00	12 907 301,05
Drobný hmotný	028	10 906 829,31	661 389,45	0,00	78 609,89	11 489 608,87
Dlouhodobý hmotný	031	16 179 930,00	0,00	0,00	0,00	16 179 930,00

DLOUHODOBÝ MAJETEK VE VLASTNICTVÍ ZOO

Druh majetku	SÚ	Stav k 1. 1.	Nově pořízeno		Vyřazeno	Stav k 31. 12.
			Z dotací	Z darů		
Drobný hmotný	028	40 100,00	0,00	0,00	0,00	40 100,00

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

PROVOZOVÁNÍ PARKOVIŠTĚ

Příjmy z provozování parkoviště byly na začátku roku 2021 ovlivněny uzavřením zoologické zahrady a to nepřetržitě v době od 1. 1. do 11. 4. Sazby za využití parkovacího místa zůstaly stejné, tzn. 50 Kč za celodenní stání osobního automobilu a 150 Kč za autobus. Vzhledem k velmi příznivému vývoji návštěvnosti ihned po otevření zoo se však celkové tržby z parkovného dostaly zpět na výši odpovídající roku 2019 (před koronakrizí). Celková tržba 2 417 601,82 Kč tak v porovnání s rokem 2020 vzrostla o 628 405 Kč. Celkový počet parkujících byl 57 191 osobních automobilů a 374 autobusů. Kapacita parkoviště je nedostačující. Mimo sezónu zejména o víkendech a v období květen–srpen jsou prakticky denně auta odkláněna na jiné parkovací plochy ve městě.

PRONÁJEM PROSTOR

Tržby z nájemného ve výši 3 741 160,68 Kč byly výrazně vyšší v porovnání s předcházejícím rokem, a to o 1 138 478 Kč.

PRODEJ ZBOŽÍ

Tržby z prodeje zboží byly historicky nejvyšší a dosáhly celkem 4 577 875,32 Kč. V porovnání s předcházejícím rokem došlo k meziročnímu nárůstu o 1 792 693 Kč.

Tržby z prodeje zboží v obchodě se suvenýry a prostřednictvím e-shopu byly ve výši 2 543 595,95 Kč. Prodej charitativních butonů vynesl tržby ve výši 1 676 060,76 Kč. Tržba z krmných automatů umístěných u expozice ovcí a koz byla ve výši 336 772,73 Kč.

Prostřednictvím e-shopu bylo uskutečněno celkem 1 571 nákupů. Nejednalo se pouze o zboží, ale také o koupi permanentních vstupenek, zážitkových programů a v hojném množství příspěvky v rámci projektu Symbolická adopce zvířat.

PRODEJ ZVÍŘAT

Jedná se o prodej zvířat fyzickým a právnickým osobám jiným než jsou zoologické zahrady. Mezi nejvíce obchodovatelné druhy patří tradičně plazi, drobní savci, ptáci a hospodářská zvířata (ovce valašské, kozy kamerunské). Tržby z prodeje zvířat dosáhly výše 65 947,92 Kč.

REKLAMNÍ ČINNOST

V této oblasti jde o výnosy za poskytnutí prostor pro reklamu jednak významným partnerům a dále ostatním subjektům, kteří mají zájem o pronájem reklamních ploch. Celkový výnos z reklamy byl 871 949,98 Kč.

TRANSPORT ZVÍŘAT

V rámci této služby poskytované zoologickým zahradám bylo dosaženo tržeb ve výši 452 028,96 Kč.

OSTATNÍ VÝNOSY

Dalšími výnosy byly služby k nájmutům (energie) ve výši 213 250,44 Kč a poštovné z objednávek z e-shopu ve výši 63 180,77 Kč.

ZAMĚSTNANCI

Celkový fyzický počet zaměstnanců k 31. 12.	64,00
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců za rok	60,87
Průměrný měsíční hrubý plat v Kč	29 351

NÁVŠTĚVNOST

Zoologickou zahradou prošlo celkem 342 479 návštěvníků. I přes velmi nejistý vstup do roku 2021, kdy do poloviny dubna trvalo uzavření zoologické zahrady z důvodu opatření, která měla zamezit šíření nemoci COVID-19, bylo dosaženo v historii zoo druhé nejvyšší návštěvnosti.

parčík Hokkaido v období květu pěnišníků (*Rhododendron*)

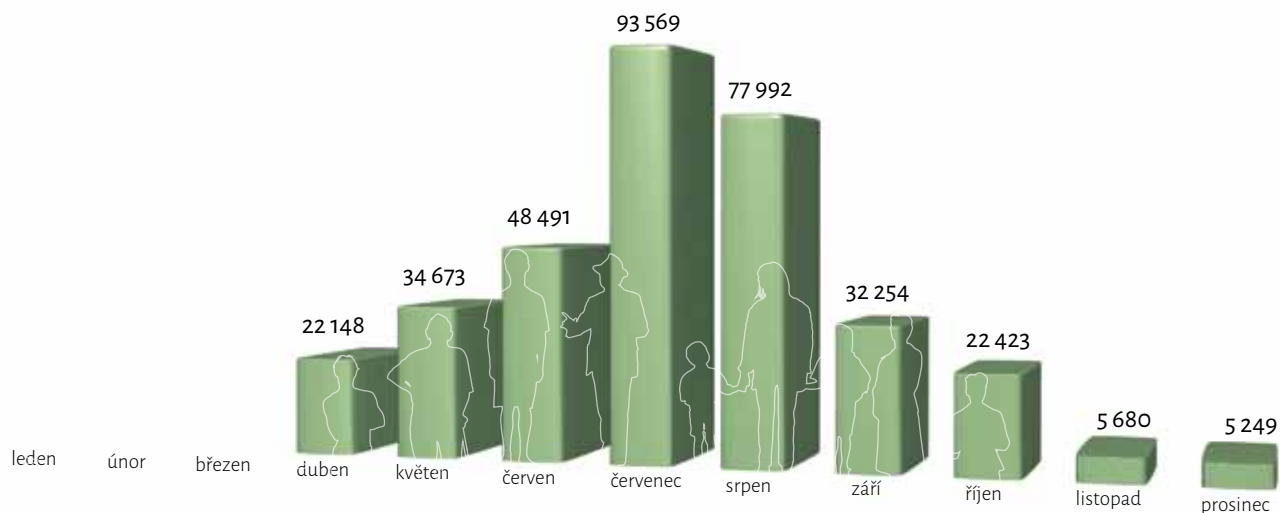

nová ubikace pro pekari Wagnerovy (*Catagonus wagneri*)

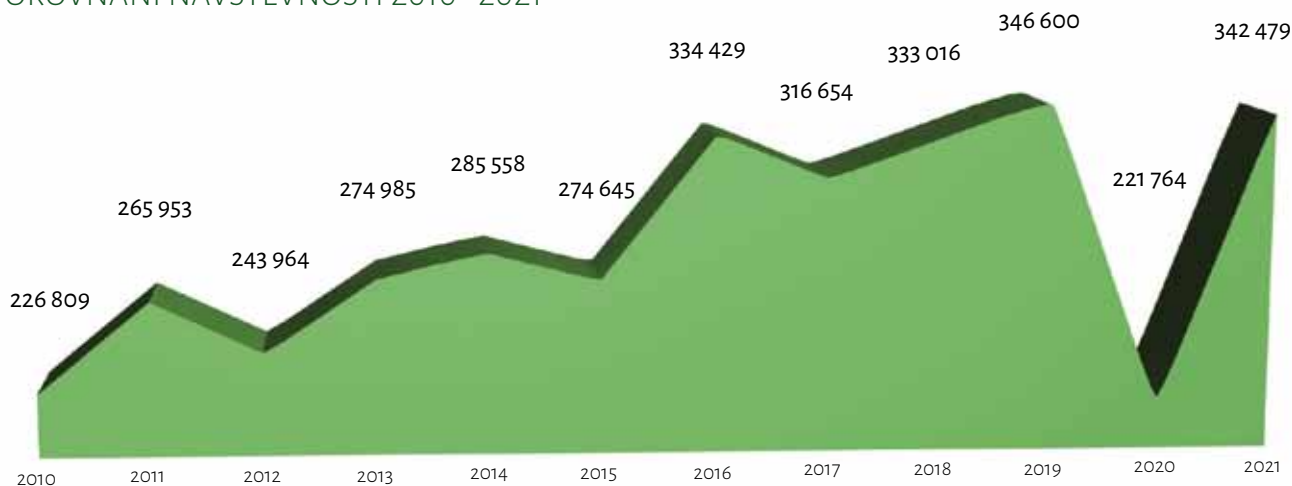

nová mapa zoo u hlavního vstupu

MĚSÍČNÍ NÁVŠTĚVNOST V ROCE 2021

POROVNÁNÍ NÁVŠTĚVNOSTI 2010–2021

SUMMARY

To cover the operational expenditure in 2021, Jihlava Zoo received funds from the following entities:

City of Jihlava (Founder)	23,700,000.00 CZK
The Ministry of the Environment of the Czech Republic	2,946,434.00 CZK
Jihlava Labour Office	1,029,533.00 CZK
Total	27,675,967.00 CZK

Total income amounted to 74,800,005.65 CZK. Of this, admission fees amounted to 33,274,389.00 CZK. The total expenditure was 66,588,436.90 CZK. The overall operating result (after taxation) was a profit of 8,211,568.75 CZK. As of 31-12-2013, the zoo had 64 individual employees on record. The zoo grounds received a total of 342,479 visitors.

STÁTNÍ DOTACE MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR PROGRAM „PŘÍSPĚVEK ZOOLOGICKÝM ZAHRADÁM“

FUNDS FROM THE STATE BUDGET GRANTED BY THE MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
OF THE CZECH REPUBLIC, THE FINANCIAL SCHEME TO SUPPORT
LICENSED ZOOLOGICAL GARDENS

Bc. Hana Krejčová
vedoucí ekonomického odd.
Head of Finances Dpt.

Dotace ve výši 2 982 195 Kč byla v průběhu roku 2021 průběžně čerpána na vymezené účely. Peněžní prostředky určené na chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách ve výši 2 518 724 Kč byly využity v celkové výši, stejně tak prostředky určené na zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky ve výši 311 796 Kč byly použity v plné výši. Peněžní prostředky určené na spolupráci českých zoo v rámci meziná-

rodních programů ohrožených druhů s významnými zoo a institucemi v cizině a na podporu členství a účasti českých zoo v mezinárodních organizacích ve výši 151 675 Kč byly využity částečně. Nebylo použito 35 761 Kč a tato vratka byla odeslána dne 24. 1. 2022 na účet zřizovatele tj. statutárního města Jihlavy.

ROZPIS PODLE JEDNOTLIVÝCH DOTAČNÍCH TITULŮ

1. CHOV OHROŽENÝCH DRUHŮ SVĚTOVÉ FAUNY V ČESKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRADÁCH

bod 1.1. Chov ohrožených druhů světové fauny chráněných podle zvláštního právního předpisu

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
2 518 724,00	629 682,00	3 148 406,00
80 %	20 %	100 %

2. ZAPOJENÍ ČESKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD DO SYSTÉMU OCHRANY PŘÍRODY ČESKÉ REPUBLIKY

bod 2.2 Chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu a zapojení zoologické zahrady do záchranných programů těchto druhů

bod 2.3 Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem zachrany jejich jedinečného genofondu

bod 2.5 Realizace vzdělávacích programů a zapojení do vzdělávání veřejnosti a osvěty v oblasti ochrany přírody, především ve smyslu Úmluvy o biologické rozmanitosti, a s tím související publikační činnost

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
bod 2.2		
196 980,00	49 245,00	246 225,00
bod 2.3		
23 616,00	5 905,00	29 521,00
bod 2.5		
91 200,00	24 131,53	115 331,53
CELKEM dotační titul 2		
311 796,00	79 281,53	391 077,53
80 %	20 %	100 %

3. SPOLUPRÁCE ČESKÝCH ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD V RÁMCI MEZINÁRODNÍCH PROGRAMŮ CHOVŮ OHROŽENÝCH DRUHŮ S VÝZNAMNÝMI ZOOLO- GICKÝMI ZAHRADAMI A INSTITUCEMI V CIZINĚ, PODPORA ČLENSTVÍ A ÚČASTI ČESKÝCH ZOOLO- GICKÝCH ZAHRAD V MEZINÁRODNÍCH ORGANI- ZACÍCH

bod 3.5 Příspěvek na členství českých zoologických zahrad v mezinárodních organizacích

dotace 151 675,00 Kč
vratka - 35 761,00 Kč
115 914,00 Kč

skutečné náklady 144 893,71 Kč

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
bod 3.5		
115 914,00	28 979,71	144 893,71
CELKEM dotační titul 3		
115 914,00	28 979,71	144 893,71
80 %	20 %	100 %

CELKOVÁ REKAPITULACE

Přidělené dotační prostředky	Vlastní zdroje	Skutečné celkové náklady
2 982 195,00 - 35 761,00 2 946 434,00	737 943,24	3 684 377,24
80 %	20 %	100 %

Ministerstvo životního prostředí

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ STAFF

Ing. Jan Vašák
ředitel / Director

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Bc. Krejčová Hana

Douchová Radka, Bc. Hyršová Eva, Jelínková Zdeňka, Kopecká Hana, Metelková Lucie (od 1. 9. 2021) Milostná Helena, Němcová Michaela, Řektořík Zbyněk, Sklenář David, Šimoníčková Věra, Šustrová Renata (do 31. 10. 2021), Švecová Jana (do 31. 10. 2021).

MARKETINGOVÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Kubičková Simona

Maláč Martin, Oberreiterová Daniela (od 1. 11. 2021), Pařízková Zuzana

ODDĚLENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Jarošová Pavla

Bc. Kotíková Olena, Ing. Straková Aneta, Ing. Tvrdá Karolína (od 1. 9. 2021)

ZOOLOGICKÉ ODDĚLENÍ

VEDOUCÍ / HEAD: Mgr. Viduna Richard

Dohnal Marek, Flašková Petra, Hájek Pavel, Bc. Havlová Michaela, Chytal Bohumír, Jarošová Radmila, Kalusová Simona (od 1. 4. 2021), Mgr. Kašparová Michaela, Kratochvíl Michal, Ing. Krčilová Šárka, Kříž Petr, Ing. Kucířková Kateřina, Libenský Ilija, Maulová Michaela, Mokřý Jaromír, Moslerová Markéta, Obrdlíková Marie (do 30. 4. 2021), Rodová Petra, Růžička Karel, Ševčíková Lubomíra, Škárková Petra, Šustrová Renata (od 1. 11. 2021), Tomek Martin, Zídek Petr

ODDĚLENÍ ÚDRŽBY A VÝSTAVBY

VEDOUCÍ / HEAD: Zita Jiří

Čeloud Milan, Hořejší Karel, Křepinský Hanuš, Merunka Karel, Rychnovský Jiří, Skoumal Petr, Urbánek Václav, Vedra Jaromír

ODDĚLENÍ ZAHRADNICKÉ

VEDOUCÍ / HEAD: Ing. Štorek Jiří

Kabelka Jaroslav, Řektoříková Jolana, Wasserbauer Jiří

MATEŘSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ

MATERNITY AND PATERNAL LEAVE

Martínková Kateřina, Roubíčková Michaela, Ing. Spudilová Hana (do 23. 4. 2021), Štěpánová Štěpánka, Mgr. Vaňková Radka

SEZÓNNÍ ZAMĚSTNANCI

SEASONAL WORKERS

Heberstein Jaroslav, Jelínková Martina, Keller Karel, Kroupa Karel, Matoušová Dagmar, Navrátilová Eva, Stloukalová Jana, Škrdl Milan, Šťastná Hana, Vintrová Adéla, Vlasák Jiří, Ing. Walter Petr, Zedník Josef

Bc. Michaela Havlová, DiS.
chovatelka
5 let v Zoo Jihlava

Bc. Eva Hyršová
hlavní účetní
5 let v Zoo Jihlava

Zdeňka Jelínková
skladová účetní
5 let v Zoo Jihlava

Karel Růžička
chovatel
5 let v Zoo Jihlava

Mgr. Radka Vaňková
lektor oddělení vzdělávání
10 let v Zoo Jihlava

Ocenění Nejlepší pracovník

Od roku 2013 uděluje statutární město Jihlava na základě návrhu vedení organizace ocenění Nejlepší pracovník. Společně s dalšími navrženými pracovníky z ostatních příspěvkových organizací města Jihlavy přebírají ocenění z rukou primátorky města Jihlavy v prostorách radnice při společenské akci s kulturním programem.

V roce 2021 byla oceněna **Zuzana Pařízková**, grafička.

AKCE POŘÁDANÉ PRO VEŘEJNOST VISITOR EVENTS

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

Duben

24. 4. Den Země – „Jak můžu pomáhat přírodě?“ - soutěžní kvíz

Květen

1. 5. – 30. 9. Dravci nad hlavami – letové ukázky dravců a sov (mimo pondělí)
29. 5. Den dětí – „ZOOHRÁTKY“ - zábavná samoobslužná stezka

Červenec

1. 7. – 31. 8. Komentovaná krmení vybraných druhů zvířat (surikaty, žirafy, lamy, babirusy, medvědi, lemuři, tapíři)
3. 7. Prázdniny začínají v zoo – Pomáháme přírodě se zoo, Den s Antilopou Derbyho, Tonda Obal na cestách, S vysloužilci do zoo
24. 7. Léto s igračkem – putování Vysočinou s Vysočina Tourism
31. 7. Letní ZOOhry – večerní prohlídky s doprovodným programem pro rodiny s dětmi

Srpen

14. 8. Titi day – oslava mezinárodního dne tamarínů pinčích spojená s aktivitami pro děti, představení jihlavské skupiny tamarínů a organizace FUNDACION PROYECTO TITI
28. 8. Letní ZOOhry – večerní prohlídky s doprovodným programem pro rodiny s dětmi
29. 8. Prázdniny končí v zoo – „Kopýtkem sem, kopýtkem tam“, prodej suvenýrové eurobankovky, Tonda obal na cestách

Říjen

2. 10. Den zvířat v zoo – „Cesta do pralesa“ – hledání tajemného zvířete, komentovaná krmení, vyhlášení výsledků fotosoutěže, výtvarné tvoření PodpoVRCHem
30. 10. Večerní zoo – Barvy podzimu – večerní prohlídky s doprovodným programem pro rodiny s dětmi

Listopad

13. 11. Den otevřených dveří „Nahlédněte PodpoVRCH po 10 letech“

Prosinec

4. 12. Adventní dílny v centru PodpoVRCH
28. 12. Vánoční hvězdná prohlídka – večerní prohlídky s doprovodným programem pro rodiny s dětmi

Výstavy

Výstava fotografií Petra Zídka – Africká vesnice Matongo

Večerní prohlídka se zoologem

Prohlídky s odborným zoologickým výkladem ve večerních hodinách proběhly 6x a zúčastnilo se jich 87 návštěvníků.

Prohlídky s průvodcem

Prohlídky s průvodcem proběhly celkem 6x a zúčastnilo se jich 119 návštěvníků.

Zážitkové programy Něco navíc...

V roce 2021 proběhlo 18 zážitkových vzdělávacích programů:

- Setkání s žirafami 3x
- Setkání s drápkatými opičkami 1x
- Setkání s tapíry 6x
- Setkání s tuleni 2x
- Setkání s lemurými 2x
- Setkání s lamami 1x
- Jeden den chovatelem 3x

Speciální rodinná prohlídka

V roce 2021 jsme připravili 3 speciální prohlídky pro rodiny s dětmi.

Účast na akcích mimo zoo

24. 10. Dětská neděle v Cinestaru

Den zvířat

akce Prázdniny končí v zoo

výstava fotografií Petra Zídka

SUMMARY

At the beginning of the year, events were affected by the coronavirus pandemic and the closure of the zoo grounds. Yet events such as Earth Day, Titi Day or Animal Day took place, as did exhibitions and tours – whether designed for families with children or for adults – guided by animal curators.

CENTRUM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY PODPOVRCH "PODPOVRCH" ENVIRONMENTAL EDUCATION CENTRE

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

I v roce 2021 zasáhla do činnosti vzdělávacího oddělení pandemie COVID-19. Projevila se uzavřením zoo, poklesem počtu účastníků vzdělávacích programů i menším množstvím akcí pro veřejnost. Přesto se nám podařilo, hlavně v druhé polovině roku, situaci téměř vrátit do normálu. Jak jsme fungovali v režimu on-line je popsáno v samostatném článku.

Abychom dětem zpříjemnili dobu, kdy do zoo nemohly a zároveň jsme s nimi udržovali kontakt, vyhlásili jsme v březnu výtvarnou soutěž „Kdyby ryby“ v rámci Dne vody. Přišlo nám 70 obrázků a všechny byly moc krásné, takže naše čtyřčlenná porota měla z čeho vybírat. Soutěžilo se ve třech kategoriích, vítězné práce byly vystaveny u vchodu do našeho centra PodpoVRCH, ostatní práce jsou uvnitř vzdělávacího centra.

mladší žáci: 1. místo František Piáček, 7 let

starší žáci: 1. místo Bára Strnadová, 14 let

nejmladší děti: 1. místo Magdaléna Nejedlá, 5 let

V celkovém počtu realizovaných programů se sice situace proti roku 2020 zdvojnásobila, ale i tak jsme na téměř polovině počtu předchozích „normálních“ let. Za celý rok jsme uskutečnili 273 programů pro 5 317 účastníků. Z toho bylo 89 programů pro 1 596 dětí mateřských škol, 172 programů pro žáky základních škol, kterých přišlo 3 518, 6 programů pro 141 studentů středních škol a 6 programů pro 62 žáků speciálních škol. Programy jsme začali realizovat až v červnu, kdy už školy za námi mohly v omezeném režimu přijet.

Ve spolupráci se střediskem Chaloupky jsme v zoo na konci června uspořádali krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list. Jedná se o soutěž ČSOP pro 6 členná družstva žáků od 3. do 9. třídy se zájmem o přírodu. Během prázdnin jsme připravili i speciální program pro Mladou univerzitu Waldviertel-Vysočina. V přednášce „Maličkostmi k velkým činům“ se 50 českých a rakouských žáků ve věku 11 – 14 let dozvědělo, jak mohou sami pomoci přírodě,

a během dvou workshopů „Ukradená divočina“ a „Zvířata v pohodě“ se 15 z nich zaměřilo na konkrétní aktivity přímo u nás v zoo. Dvě speciální prohlídky si tady užili i účastníci T-campu – letního vědecko-technického tábora.

S akcemi pro veřejnost jsme po otevření začali pouze formou samoobslužných kvízů a až se začátkem prázdnin jsme se vrátili k tradičnímu programu. Prázdniny jsme zahájili akcí věnovanou pomoci přírodě společně se zoo, kdy se návštěvníci mohli zapojit do sběru starých mobilů a elektrospotřebičů, podpořit záchranné programy pro antilopy Derbyho, mořské želvy, outloně nebo například irbise. V rámci této i dalších prázdninových akcí jsme spolupracovali i se společností Ekokom, která našim návštěvníkům představila program o třídění odpadů Tonda obal na cestách. Společně s dalšími organizacemi v Kraji Vysočina jsme i u nás připravili Léto s Igráčkem, během kterého rodiny mohly navštěvovat víkendové akce na různých místech v kraji, soutěžit a bavit se. Prázdniny jsme ukončili akcí „Kopýtkem sem, kopýtkem tam“ a prodejem nové emise suvenýrové eurobankovky s motivem našich prasátek.

LETNÍ TÁBOR – PLAVBA KOLEM SVĚTA

S dětmi na pěti turnusech příměstských táborů jsme se vydali po stopách Antonia Pigafetty, který byl kronikářem na první cestě kolem světa, a v jeho tajemném vzkazu v láhvi jsme dostali za úkol společně prozkoumat a ověřit podivuhodná zvířata, která na své cestě viděl. Výprava se povedla, dopluli jsme zdárně do cíle a zároveň jsme se skvěle bavili a dozvěděli se i spoustu nových poznatků. V letošním roce jsme připravili i táborovou novinku, součástí programu bylo představení tábora i rodi-

čům během workshopu v africké vesnici Matongo a „dražba“ malovaných kamínků. Výtěžek jsme pak přidali do kasičky veřejné sbírky, která je u našich tygrů. Rodičům, dětem i dalším návštěvníkům se tato aktivita moc líbila, proto v ní budeme pokračovat i příští rok. První zkrácený turnus byl určený pro starší děti. Byl zaměřený na vlastní pozorování zvířat a součástí byl i výlet do Zoo Na Hrádečku. Stále nás těší obrovský zájem o naše tábory a velmi kladné ohlasy od dětí i rodičů, které nás ovšem zavazují k nutnosti držet nebo i zvyšovat jejich kvalitu a úroveň.

závěrečný workshop v Matongu

letní příměstský tábor „Plavba kolem světa“

Pro rodiny s dětmi jsme připravili několik speciálních večerních prohlídek. V létě to byly „Letní ZOOhry“ inspirované olympiádou, v říjnu „Barvy podzimu“ a během Vánoc „Hvězdná prohlídka“ věnovaná zvířecím souhvězdím. Celkem během 9 prohlídek si 205 dětí a dospělých vyslechlo od průvodců netradiční výklad. Celá prohlídka byla vždy doplněna různými zábavnými úkoly pro děti. Děti si tak porovnály své sportovní výkony s dovednostmi zvířat, hledaly barevné listy v odstínu zvířat nebo poznávaly různé přírodniny.

Během podzimních prázdnin jsme uspořádali Prázdniny PodpoVRCHem – dva jednodenní programy pro školáky, které jsme zaměřili na les, lesní zvířata, plody a listy.

V podzimním období jsme se věnovali i našim seniorům. Do domova v Lesnově a Žďárci jsme za nimi vyjeli s programem „Zvířecí kuchařka“ a za námi PodpoVRCH přišli klienti jihlavského Seniorpointu. Největšímu zájmu se již tradičně těší ukázky živých zvířat.

Mezi již tradiční akce patří i oslava Dne zvířat, kterou jsme letos zaměřili na zvířata z tropických oblastí. Během „Cesty do pralesa“ návštěvníci mohli pátrat po tajuplném zvířeti, prohlédnout si zblízka naše hady, bezobratlé živočichy i různé kožešiny nebo si vytvořit zvířecí masku. Vánoční čas jsme zahájili Adventními dílnami, kdy si PodpoVRCHem mohli návštěvníci vyrobit různé vánoční dekorace a drobné dárečky.

V letošním roce jsme oslavili již 10 let fungování centra, malé ohlédnutí za tímto obdobím najdete v samostatném příspěvku.

Myslím, že jsme tento rok vzhledem k složité situaci zvládli a věřím, že během toho příštího se již budeme moci věnovat všem aktivitám naplno.

SUMMARY

In 2021, too, the COVID-19 pandemic affected the work of zoo's education officers. It has manifested itself in the closure of the zoo, a decline in the number of participants in educational programs, and fewer events for the public. Throughout the year, we conducted 273 lessons with 5,317 people participating. We prepared a visual art competition as well as several quizzes and online activities/events for the public. There is a huge response and very positive feedback to our offering of children's camps. We organised five weekly courses and one three-day programme in the summer, as well as two one-day courses during the autumn school holidays.

podzimní prázdniny PodpoVRCHem

návštěva v domově seniorů Lesnov

stylová učebna na motiv pirátské lodi

PODPOVRCH ON-LINE "PODPOVRCH" ONLINE

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

Do roku 2021 jsme vstoupili v zavřené zoo, bez možnosti přímého kontaktu s dětmi a návštěvníky. Již během uzavření zoo v předchozím roce jsme připravovali soutěž NouZOOvka pro děti v době nouzového stavu, tak jsme v ní pokračovali třetí sérií. Jednotlivá kola byla věnovaná postupně písmenům abecedy od A do Ž. **NouZOOvky III.** se zúčastnilo 47 dětí, které v 6 kolech odpovídaly na různé otázky o zvířatech a jihlavské zoo, a také se dozvěděly i spoustu informací.

Pro starší děti jsme zkusili připravit tzv. únikovku (on-line hru s odemýkáním zámek) s názvem „**Chovatelem v zoo**“. Děti měly zjistit po splnění drobných úkolů (doplňovačka, pexeso, kvíz, přiřazování obrázků,...) jednotlivá slova, pomocí kterých si odemkly heslem formulář a mohly se zúčastnit losování o rodinnou prohlídku spojenou s krmením surikat. Hra měla velký úspěch, nakonec ji splnilo více než 350 účastníků a to nejen z řad dětí, ale i dospělých.

Další únikovku **Which fish** jsme připravili u příležitosti Dne vody a věnovali jsme ji kampani EAZA zaměřené na udržitelný rybolov. Mezi hledáním řešení úkolů se účastníci dozvěděli informace o mořských želvách, způsobu rybolovu, jaké jsou nejčastější lovené ryby a co znamenají tajuplné zkratky FAO a MSC. Projít celou hrou bylo trochu náročnější, ale i tak ji dokončilo téměř 200 řešitelů. Nejčastěji oceňovali, že hra byla nejen zábavná, ale i poučná, a dozvěděli se spoustu nových informací.

V dubnu jsme stále v zoo nemohli oslavit Den ptactva s návštěvníky, tak na ně čekala další online hra - **Ptáci v ohrožení**. Osvobodit ptáčka a hrát o tři ptačí balíčky mohli ti, kteří správně určili různé druhy ptáků, přiřadili správný stín, vyluštili křížovku nebo doplnili chybějící slova. Zároveň jsme upozornili na problémy ptáků se skleněnými plochami, s migrací přes Středomoří, s odchycem pěvců v jihovýchodní Asii i problém s otrávenými návnadami. Potěšilo nás, že i 20ti uživatelům této hry jsme mohli předat informace o ohrožení ptáků.

Na Den Země jsme již mohli přivítat návštěvníky v zoo, ale jen formou samoobslužného kvízu. „**Jak můžu pomáhat přírodě**“. Ten jsme propojili s on-line verzí, a tak se jej mohli zúčastnit i ti, kteří v tento den v zoo nebyli.

Abychom nezapomněli i na nejmenší, vytvořili jsme i jednoduché úlohy (pexeso, přiřazování obrázků, a barev, určování počtu noh nebo potravy) s názvem **Hrátky PodpoVRChem on-line**.

Vytvořené on-line hry a únikovky si můžete stále vyzkoušet prostřednictvím našeho webu: <https://zoojihlava.cz/hratky-podpovrchem/>. Ukázalo se, že on-line hry baví děti i dospělé, a je to další možnost, jak zajímavou formou předávat informace. Určitě budeme v těchto aktivitách pokračovat.

A JAK SE NAŠE ON-LINE HRY LÍBILY? NĚKOLIK OHLASŮ:

„Syn takovéto hry miluje a tato ho velice bavila a dozvěděl se spoustu nových informací.“ (Agáta Janhubová)

„Hra se mi opravdu moc líbila. Dozvěděla jsem se toho spoustu nového a určitě se zamyslím nad tím, kam doma vyhodím plastový sáček. Je hrozné, že se toto vůbec děje a jsem ráda, že se na to touto zábavnou formou poukázalo.“ (Nikola Bártová)

„Hra byla skvělá, spousta zajímavých úkolů a nové informace. Hru jsem doporučovala i svým zákům v rámci výuky přírodopisu a říkali, že je to také moc bavilo.“ (Lucie Rieggerová)

„Fajn a zajímavé. Do teď jsem si vůbec neuvědomovala, jak velký je to problém.“ (Marie Lexová)

SUMMARY

At the time of the zoo's closure, we were preparing online games for children and adults. The individual rounds of one special competition were dedicated to the letters of the alphabet (A to Z). We focused our escape games on topics such as the Which Fish campaign, threats to birds and animal keeping. Online games have proven to be fun for children and adults alike, and it is another way to convey information in an interesting way. The games are available on the zoo's website.

Nouzoovka III.

ON-LINE únikovka Which fish

NAHLÉDNĚTE PODPOVRCH PO 10 LETECH

TAKE A LOOK "PODPOVRCH": THE ZOO'S EDUCATION CENTRE AFTER 10 YEARS OF OPERATION

Mgr. Pavla Jarošová
vedoucí vzdělávacího oddělení
Head of Education Dpt.

V roce 2021 uplynulo již 10 let od okamžiku, kdy jsme 11. 11. 2011 zahájili provoz Centra environmentální výchovy PodpoVRCH v naší zoo. Celá stavba je koncipována značně netradičně, má vzhled zarostlého kopce, kdy je z části pod úrovní okolního terénu a jednotlivé místnosti uvnitř představují třeba jeskyni nebo kajutu lodi. Uvnitř se nachází i prostorný multifunkční sál, knihovna a badatelna, ve které máme zázemí pro zájmový chov drobných savců, plazů i bezobratlých živočichů. Náklady stavby byly hrazeny z dotace EU a státního rozpočtu – 30 500 000 Kč, prostředky Statutárního města Jihlava jakožto zřizovatele zoo činily 6 500 000 Kč.

Nejčastějšími uživateli centra jsou ti nejmladší – žáci mateřských, základních i středních škol v rámci vzdělávacích programů. Za 10 let jsme jich zrealizovali cca 3 500 pro 78 tisíc účastníků. Učitelé si mohou vybrat z více než 30 různých tematických programů, které se věnují zvířatům, přírodě i její ochraně. Pro školy připravujeme pravidelně i různé soutěže (např. KvíZOOvání, Zlatý list), konference a ochranné kampaně, pro pedagogy vzdělávací semináře. Během školního roku se tady také pravidelně scházíme s dětmi ve 4 zookroužcích. Velmi oblíbené jsou i naše příměstské tábory, za celou dobu se zde vystříдалo 2 070 dětí, které tady strávily celkem 260 táborových dní. Zvláště o letní tábory je obrovský zájem, opakovaně po spuštění rezervace se všech 6 turnusů zaplní do 1,5 minuty.

Pro veřejnost je centrum k dispozici při různých večerních přednáškách, promítání ekofilmů, při speciálních programech pro seniory nebo pro rodiny s malými dětmi. Během akcí, které organizujeme v zoo (Den Země, Den zvířat, Den ptactva, Adventní dílny, Noc s Andersenem, ...), připravujeme i PodpoVRCHem mnoho aktivit. Návštěvníci zoo se jich mohou zúčastnit a také si prohlédnout naše zajímavé prostory.

Mezi naše další úspěšné aktivity bych zařadila i Zoo v kufru (samoobslužný program pro školy), NE-VIDITELNÁ ZOO (aktivity pro nevidomé), Po klady jihlavské zoo (karetní hra), TalentZOOM (korespondenční seminář pro nadané děti) nebo Rodinka v zoo (netradiční procházka po zoo). Daří se nám na tyto projekty získávat i různé dotační prostředky (MŽP, Fond Vysočiny, SFŽP).

Období pandemie nás výrazně zasáhlo a velmi omezilo možnost věnovat se našim aktivitám. Ale snažili jsme se být v kontaktu alespoň on-line prostřednictvím soutěže NouZOOvka, různých kvízů a „únikových“ her. Doufáme, že se už letošní rok situace stabilizuje a my se budeme moci věnovat naplno naší hlavní činnosti, pro kterou bylo centrum vybudováno, a to environmentálnímu vzdělávání dětí i dospělých.

Velkou zásluhu na fungování centra má i náš „PodpoVRCHový“ tým, který je složený ze skvělých kolegů Olena Kotíková, Katka Martínková (t.č. rodičovská dovolená), Aneta Straková, Kája Tvrda a Radka Vaňková (t.č. rodičovská dovolená). Chtěla bych jim tímto poděkovat za úžasnou práci a pohodu, bez nich by to nešlo.

K připomenutí našeho desetiletého výročí jsme uspořádali dvě akce. Jedno bylo setkání osobností, které se zasloužily o vybudování centra (ředitel zoo, zástupci zřizovatele a Kraje Vysočina, architekt,...) a dalších hostů. Pro veřejnost jsme následující sobotu uspořádali den otevřených dveří, kde jsme připravili ukázky aktivit centra PodpoVRCH, hry a soutěže pro děti, výtvarné tvoření a ukázky přírodnin a živých zvířat. Obě akce byly velmi příjemné a setkali jsme se s kladnými ohlasy.

Snad dalších 10 let bude ještě úžasnějších, tak přijďte a nahlédněte PodpoVRCH!

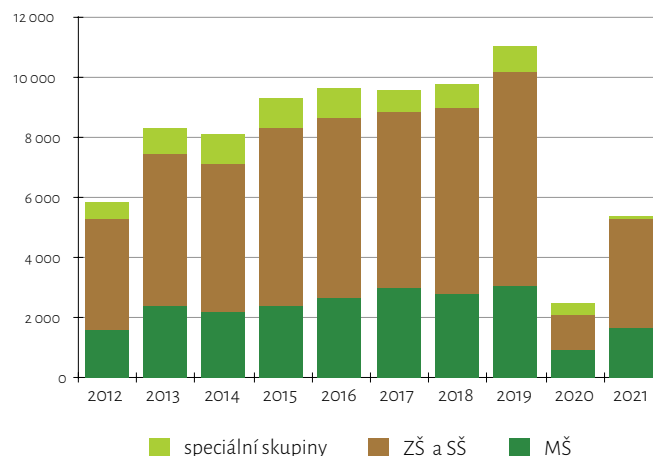
SUMMARY

In 2021, ten years passed from the day we launched what we call PodpoVRCH (Under the Ground) Environmental Education Centre; it took place on 11 November 2011. The building as such is designed in a very unconventional way. Looking like an overgrown hillock, its indoor area is found, to some extent, below the level of the surrounding terrain and the rooms are designed as a cave or a ship's cabin, etc. Pupils from kindergartens, primary and secondary schools are the most frequent users as they come to enjoy educational programmes. There were some 3,500 sessions for 78 thousand participants over the period. Teachers can choose from more than 30 different thematic programmes on animals, nature and conservation. We also regularly prepare various competitions, conferences and conservation campaigns for schools and training workshops for teachers. During the school year, we also meet regularly with children in four zoo-operated leisure clubs. Our daily camps are also very popular, with 2,070 children taking turns and spending a total of 260 camp days. Especially, summer camps are in demand; repeatedly, all six courses fill up in 1.5 minutes after booking has been launched. The centre is available to the public for various events. Our other successful activities include a 'self-service' programme for schools, activities for the blind, a card game, a correspondence workshop for gifted children and special walks around the zoo. We are also successful in obtaining various grants for these projects.

10 let PodpoVRCHem

SROVNÁNÍ POČTU ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

POD KŘÍDLA - SYMBOLICKÁ ADOPCE ZVÍŘAT V ZOO JIHLAVA UNDER THE WINGS: SYMBOLIC ANIMAL ADOPTION IN JIHLAVA ZOO

V roce 2021 jste podpořili 764 zvířat (162 druhů) chovaných v jihlavské zoo; a bylo uzavřeno 670 platných darovacích smluv. Přispěli jste tak těžko uvěřitelnou částkou, téměř dvojnásobnou oproti loňskému roku, 2 134 385 Kč.

Adoptovat zvíře v Zoo Jihlava obnáší uzavření darovací smlouvy, ve které je potřeba uvést jméno, adresu, e-mailovou adresu a telefon. Smlouva se uzavírá na jeden rok a je potřeba ji vždy vyplnit a podepsat. Jedno vyhotovení si nechává dárcé a druhé obdarovaný- tedy Zoo Jihlava. Mnohdy je nutné myslet i na to, že smlouvu je třeba do zoo zaslat, aby byla adopce platná a aby bylo možné, bude-li si dárcé přát, uvést jméno na cedulce u expozice adoptovaného zvířete, na webových stránkách a ve výroční zprávě.

Adoptivním rodičem se může stát jednotlivec, společnost, kolektiv, firma či škola, adoptovat lze nejen pro sebe, můžete adoptovat i někoho obdarovat. Adoptivní rodič získá adoptivní certifikát a volné vstupenky do zoo, jejichž počet závisí na darované částce a podle přání může být uveden na cedulce u expozice, webu a ve výroční zprávě.

Adopci je možné vyřídit telefonicky, emailem nebo pomocí služby e-shop, která se neustále vylepšuje a umožňuje i okamžitou platbu.

VŠEM DÁRCŮM DĚKUJEME A JEJICH PODPORY SI VELICE VÁŽÍME.

Na následujících stránkách uvádíme seznam adoptivních rodičů, kteří dali souhlas se svým zveřejněním ve výroční zprávě:

SUMMARY

In 2021, a total of 670 agreements were signed, yielding a total amount of 2,134,385 CZK from the donors. A total of 764 animals of 162 animal species were adopted.

Olena Kotíková
vzdělávací oddělení
Education Dpt.

SPONZOORSTVÍ
SYMBOLICKÁ ADOPCE
DAROVÁNÍ MALÉ ČÁSTKY
E-SHOP

HLAVNÍ PARTNER KEY PARTNER

Plzeňský Prazdroj a.s.

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI IMPORTANT PARTNER

primazmrzlina.cz

PEPSICO CZ, s. r. o.

Bidfood Czech Republic s. r. o.

firmy a spolky	částka	zvíře
221. vrtulníková letka 22. zVrL	35 000	hrošík liberijský, tygr sumaterský, orel mořský
KMS software s. ro, Jihlava	24 000	karakal, tygr sumaterský
kolektiv zaměstnanců Domova pro seniory – DZR Husova Havlíčkův Brod	20 000	irbis
krmení.cz - to nejlepší pro vaše mazlíčky	20 000	vlk iberský
Petr Chromek - Delta	10 000	ježek ušatý, lenochod dvoupřstý, rys ostrovid karpatský
Josef Biža, BICODE s.r.o., Břevnice	10 000	panda červená
Karavany Humpolec prodej, půjčovna a servis obytných vozů	10 000	panda červená
APIS-GYN s.r.o. - MUDr. Andrea Pišecká, www.apis-gyn.cz	10 000	tuleň obecný
Správa městských lesů Jihlava, s. r. o.	10 000	vlk iberský
Jihlavské plynárny s.r.o.	9 000	ibis bílý, ježek ušatý, morče divoké, morče domácí - cuy, rys ostrovid
Jihlavská právní společnost, s.r.o.	6 000	ara hyacintový, gundi saharský
Rostislav Hájek RH TRANSPORT s.r.o., Zastávka	5 000	kočkodan Lowéův
Crocotrans s.r.o., Brodce 18, 257 41 Týnec nad Sázavou	5 000	krokodýl siamský
Kolektiv prodejny BILLA Vlašim	5 000	magabej černý
seniory z DPS Velké Meziříčí	4 000	karakal
Bohemians 1905 Fanklub Jihlava a Petanque SK Jihlava	4 000	klokan horský východní
zastupitelky města Jihlavy	4 000	kočka divoká
členové Katedry ekonomických studií VŠPJ	4 000	kočka divoká
Ohrenstein spol. s r.o. - Martin Macošek, Štítary	4 000	kočka divoká arabská
Pivovar MadCat	4 000	manul
Salesiánské hnutí mládeže klub Telč, z.s.	4 000	prase visajanské negroské
Brodská plynárenská s.r.o., Havlíčkův Brod	4 000	prase visajanské negroské
zaměstnanci společnosti PERFO LINEA	4 000	rys ostrovid karpatský
František Kolouch mladší, zemní práce, demolice, Martinice	3 000	anakonda velká
MOP Bobeš Bory	3 000	dikobraz srstnatonosý
kolektiv Chirurgie 3, Nemocnice Třebíč	3 000	emu hnědý
TaMaVo - přátelé z Železných hor	3 000	fenek
zpack, s.r.o.	3 000	fenek
Taneční škola Aura, Jihlava	3 000	fenek
Služby města Jihlavy, s.r.o., Jihlava	3 000	mýval severní
ÚČETNÍ KANCELÁŘ Ing. Hutař, s.r.o., Hrotovice	3 000	nosál bělohubý
sestřičky: Vendy, Ivča, Terka, Martina, Eva a Dája, Havlíčkův Brod	3 000	orlicie bojejská
Kanadské zateplení s.r.o.	3 000	surikata
Rohozenská husa.cz	2 000	husa velká
Překladačská agentura České překlady s.r.o.	2 000	kapybara
Psi depozitum Litvínov	2 000	kapybara
SDH RYNÁREC	2 000	klokan uru
Akrobaté TJ Bohemians Praha	2 000	klokánek králikovitý Ogilbyův
Reality - Ing. Jana Kolářová, Jihlava	2 000	labuť černá
Kukabara Austrálie s.r.o, Praha	2 000	ledňák obrovský
Reality Jebavá s.r.o., Chrudim	2 000	ledňák obrovský
Víno na Slavické, Třebíč	2 000	seriema rudozobá
pracovní kolektiv, Centrum pracovního lékařství, Pardubice	2 000	velemys obláčková
referentky Centra spisové a archivní služby, Jihlava	2 000	výřeček malý
Přátelé Geocachingu	1 000	ještěrka paví
SK Jihlava - hokejbal	1 000	ježek ušatý

školy	částka	zvíře
žáci a učitelé, ZŠ a MŠ Luka nad Jihlavou	7 385	jeřáb mandžuský
žáci 5. ročníku, ZŠ Jaroslavič	6 000	komba ušatá, leguán fidžijský
žáci ZŠ Benešova, Třebíč	6 000	surikata
SRPDŠ při SpZŠ Chrudim, z.s., Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim	5 000	krokodýl siamský
třída prima Soukromého gymnázia AD FONTES	5 000	serval, vakoveverka létavá
žáci, rodiče a zaměstnanci ZŠ Sokolov, Rokycanova 258	4 000	babirusa sulaweská
ZŠ Třemošnice, Třemošnice	4 000	rys červený
kluci a holky ze ZŠ Pohledec	4 000	surikata, ušovka červená
devátáci z Jaroslavič	3 000	dikobraz srstnatonosý
ZŠ Leandra Čecha, Nové Město na Moravě	3 000	lvíček zlatý
Přírodovědný kroužek I, II ZŠ Ždírec nad Doubravou	3 000	lvíček zlatý
Základní škola Bobrová	3 000	vydra malá
žáci 5. B, ZŠ Jihlava, Seifertova 5	2 000	ježek ušatý, králík domácí
Žlutá třída MŠ Duha, Třebíč - Dukovanská	2 000	klokan uru
žáci 5. B, ZŠ Krásový domky, Pelhřimov	2 000	latam vlašťovčí, lžičák tečkovaný
Mateřská škola Býchory	2 000	lori horský
děti ze ZŠ a MŠ Bohdalov	2 000	velemys obláčková
kluci a holky ze ZŠ Pohledec	1 000	bodlín Telfairův
8. třída ZŠ a MŠ Dolní Cerekev	1 000	gundi saharský
Školička Kamarád, Nové Veselí	1 000	ježek ušatý
ZŠ a MŠ Štoky	1 000	ježek ušatý
8. třída lachtanů z Jaroslavič	1 000	neoféma modrohlavá, vakoveverka létavá
Mateřská škola Pokřikov	1 000	pralesnička azurová
třída 8. A, ZŠ Božice	1 000	vakoveverka létavá

levhart perský (*Panthera pardus saxicolor*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
JUDr. Josef Novotný, Praha	30 000	tapír jihoamerický
JUDr. Eva Pelikánová, Praha	20 000	hyena žíhaná arabská
Ivana a Pavel Svítlovi	20 000	irbis
Martin a Jana Šrámkovi	20 000	levhart cejlonský
Jiří Čírtek PhDr., Praha	20 000	levhart perský
Valentýna, Jan a Julie Pejchalovi, Jihlava	20 000	panda červená
Ondřej Dubják, Jiřice	20 000	tygr sumaterský
MUDr. Doležalová, Psychiatrie HB s.r.o.	20 000	žirafa síťovaná
Mário Nadaský, Třebíč	16 000	hyena žíhaná arabská, lviček zlatý, tamarín pinčí
Mgr. Tomáš Němec	13 000	dikdik Kirkův, panda červená
Milena Zelená, Pelhřimov	11 000	babirusa sulaweská, pásovec kulovitý, prase visajanské negroské, ropucha obrovská
Kristýna Bendová, Třebíč	11 000	dikobraz srstnatonosý, krajta hnědohlavá, orel mořský, pralesnička azurová
Jiří Čírtek, Praha	10 000	gibon zlatolící
MDDr. Dana Gurková, Jihlava	10 000	hrošík liberijský
Míla a Jiří Maláškovi, Velké Meziříčí	10 000	hrošík liberijský, klokan uru, koza domácí- kamerunská
Petr Karásek, Praha	10 000	hyena žíhaná arabská
Černí Markéta a Václav	10 000	panda červená
Tereza a Tomík Šediví, Jihlava	10 000	panda červená
Iva Novotná Čermáková	10 000	tuleň obecný
rodina Krsíková, Třešť	10 000	tuleň obecný
Radek Kučera, Souňov	10 000	vlk iberský
Elen Svobodová, Brno	8 000	margay, kočka pouštní
manželé Vyoralovi, Jihlava	6 000	gueréza běloramenná, aratinga sluneční
Marek Schmied, Jihlava	6 000	hroznýš madagaskarský, hroznýšovec jamajský, užovka červenohlavá
Martina Chlupová a Antonín Holík	6 000	kasuár přílbový
Naděžda Marková, Třebíč	6 000	kočka divoká evropská, majna Rothschildova
Ondřej Linek, Praha	6 000	marabu africký
Jaroslav Židek, Rynárec 256	5 000	aligátor čínský
rodina Máté, Poříčí- Přibyslav	5 000	aligátor čínský
Václav Navrátil, Jihlava	5 000	ara hyacintový
Barbora Zdarsová, Třebíč	5 000	bazilišek zelený
Monika Kyselová, Včelná	5 000	bodlín Telfairův
Balounovic, Zdislavice	5 000	dikdik Kirkův, pásovec kulovitý
Andrea Jelínková, Třešť	5 000	gundi saharský, klokan rudý / klokan horský
Kubíčkovi, Rychnov nad Kněžnou	5 000	kočkodan Lowého
Malinovi, Havlíčkův Brod	5 000	koza domácí kamerunská, pes pralesní
Albert Bůžek, Lanškroun	5 000	krokodýl siamský
František Janda, Havířov	5 000	krokodýl siamský
Lenka a Vláda Brožovi, Jihlava	5 000	krokodýl siamský
Tereza, Filip a Linda Winklerovi, Jihlava	5 000	krokodýl siamský
Kamil a Katka Svobodovi, Markvartice	5 000	kůň domácí - pony
Karolína Frühaufová, Znojmo	5 000	kůň domácí - pony
Karolínka Ejemová, Praha	5 000	kůň domácí - pony
Lucie Holcová	5 000	kůň domácí - pony
Valinka a David Koubovi, Jihlava	5 000	kůň domácí - pony
Lucie & David - Zlín & Brno	5 000	lemur černý, myš bobří

jméno a příjmení	částka	zvíře
Hrnčířovi a Jelínkovi, Pelhřimov	5 000	lenochod dvoupřstý
Jan Frühauf, Znojmo	5 000	lenochod dvoupřstý
Jitka Tazina Rybová, Praha Háje	5 000	lenochod dvoupřstý
Jonáš Postolka a Aneta Geislerová	5 000	lenochod dvoupřstý
Lenka Turečková, Praha	5 000	lenochod dvoupřstý
Máta Bidmon s Maru, tátou a mámou ze stáje Pod Lípou v Borové	5 000	lenochod dvoupřstý
Miloslava Čírtková PhDr., Praha	5 000	lenochod dvoupřstý
Natálie Chodounská	5 000	lenochod dvoupřstý
Pavčina Jilečková Jihlava	5 000	lenochod dvoupřstý
Veronika Baudyšová, Větrný Jeníkov	5 000	lenochod dvoupřstý
Eva Dawidková, Ing., Praha	5 000	mangabej černý
Hana Houdová, Kynšperk nad Ohří	5 000	orel mořský
Oherovi, Svatý Kříž	5 000	orel mořský
rodina Tůmova, Praha	5 000	orel mořský
Manželé Řezáčovi	5 000	panda červená
Anna Doubková, Přibyslav	5 000	plameňák růžový
Kateřina a Victoria Vandyaylo	5 000	plameňák růžový
Petra Dohnalová a Jarmil Gregor	5 000	plameňák růžový
Leona Vachová a Ondřej Kubů z Humpolce	4 000	alpaka
Pavel Kovář, Štěmčehy	4 000	alpaka

orel bělohlavý (*Haliaeetus leucocephalus*) při letových ukázkách v naší zoo

kočka divoká evropská (*Felis silvestris silvestris*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Hana Koutná, Třebíč	4 000	babirusa sulaweská
Ing. Dana Pokorná, Třešť	4 000	babirusa sulaweská
Jonáš a Matěj Drápalovi, Jihlava	4 000	babirusa sulaweská
Karolína a Jakub Královi, Jihlava	4 000	babirusa sulaweská
Lucie Milfajtová, Havlíčkův Brod	4 000	babirusa sulaweská
Ludmila Protivinská, Brno	4 000	babirusa sulaweská
Lukáš Šamal, Jindřichův Hradec	4 000	babirusa sulaweská
MUDr. Nikola Sojková, Hluboký Důl	4 000	babirusa sulaweská
Ondřej Mokry, Čelákovice	4 000	babirusa sulaweská
František Miksch, Praha	4 000	berneška havajská, pižmovka ostruhatá
Radka a Lubomír Houfkovi	4 000	guanako
Olga Kopáčková, Praha	4 000	husice egyptská, husice magelánská, výřeček malý
Vojtěch, Vendula a Veronika Vašákovi	4 000	chameleon pardálí, outroň malý
Helena Čurdová, Jihlava	4 000	karakal
J+V Zichovi, Zruč nad Sázavou	4 000	karakal
Jana Kratochvílová, Nová Ves	4 000	karakal
Kateřina Nedbáková a Lukáš Martinek, Kuřim	4 000	karakal
Petra a Bohuslav Svobodovi, Mrákotín	4 000	karakal
Zdeněk Vašek, Panenská Rozsírka	4 000	karakal
Bertík Kovář z Němcic	4 000	klokan horský východní
Miroslav Oliva, Znojmo	4 000	klokan horský východní
D. Klajbl, Praha 4	4 000	klokan rudý / klokan horský
Jana Stiller	4 000	klokan rudý / klokan horský
Kateřina Dubjáčková, Jiříce	4 000	klokan rudý / klokan horský
Alena a Martin Povýšilovi	4 000	kočka bažinná
RNDr. Jana Knápková, Olomouc - Nemilany	4 000	kočka bažinná
rodina Bublákova	4 000	kočka palawanská
Libor Přivětivý, Dačice	4 000	kočka divoká
Marie Lysá, Jihlava	4 000	kočka arabská
Martina Kuncová	4 000	kočka arabská
Petr Janda, Praha	4 000	kočka palawanská
Marcela Bížová, Havlíčkův Brod	4 000	kočka pouštní
Vojta a Vašek Boudovi, Praha - Kolovraty	4 000	kočka pouštní
Radim a Monika Velcovi, Vranov	4 000	kočka arabská
Renfri Sicco	4 000	kočka arabská
Ivana Bendová, Třebíč	4 000	leguán fidžijský, scink ostnitý

vydra malá (*Aonyx cinereus*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Aleš Milfajt	4 000	lemur černý
Brabencovi, Pavlice	4 000	lemur kata
Daniel Jahoda	4 000	lemur kata
Kristýna Nekulová, Jemnice	4 000	lemur kata
Ladislav Dopita, Chrudim	4 000	lemur kata
Laura Moličová, Kutná Hora	4 000	lemur kata
Rodina Kallova z Brna	4 000	lemur kata
Hana a Erik Šajnarovi, Jihlava	4 000	lemur rudočelý
Honzík a Alenka Šufákoví, Mrákotín	4 000	manul
Jolana Tuhá a Václav Bober, Přelouč	4 000	manul
Marek Číhal, Jihlava	4 000	manul
Martina Švandová, Jihlava	4 000	manul
Miroslav Chmelík, Sázava	4 000	manul
Renata Příbylová, Pardubice	4 000	manul
Soňa Vašková, Panenská Rozsírka	4 000	manul
Ivana Piptová, Praha	4 000	margay
Lenka Kubíčková, Plačkov	4 000	margay
Olino, Terouněk a Hutás	4 000	margay
Sofie Mezlíková, Budišov	4 000	margay
Jana Skopalová, Čáslav	4 000	prase visajanské negroské
Michaela Franková a Matěj Dohnal	4 000	prase visajanské negroské
Eva Kašparová, Havlíčkův Brod	4 000	rys ostrovid
Kateřina Albertová, Slaný	4 000	rys ostrovid
Miloslav Koleč, Slatiňany Trpišov	4 000	rys ostrovid
Nathalie Hahn, Dettingen, Německo	4 000	rys ostrovid
Navrátilovi, Jihlava	4 000	rys ostrovid
Roman Med, Rančívov	4 000	rys ostrovid
Rosta Hrdý a Vladka Steinochrová	4 000	rys ostrovid
Aleš Milfajt	4 000	serval
Alexandra, Marta a Karel Aubusovi, Velké Meziříčí	4 000	serval
Dagmar Žoudlíková, Jihlava	4 000	serval
Iva Roháčková, Nové Město na Moravě	4 000	serval
Štěpán Benc, Kozárov	4 000	serval
Viktorka Janečková a Lidka Slavíková, Valeč	4 000	serval
Bohuslav Augustin	4 000	surikata
Marie Svobodová, Jihlava	4 000	surikata
Klárka, Šimon, Lucie a Jiří Puskeilerovi	4 000	užovka červená, varan modrý
Áňa a Kamča Volkovovy, Kukle	4 000	vari červený
Anička a Martínek Brabecovi, Žďár nad Sázavou	4 000	vari červený
Jiřík a Kubík Zvejškovi	3 000	anakonda velká
Pavel Klobas, Telč	3 000	anakonda velká
rodina Pokorných	3 000	anolis šedý, kančík citronový, krátkokrčka červenobřichá
Adéla Nevalová a David Šáda, Pelhřimov	3 000	dikdik Kirkův
Dana Milfajtová, Havlíčkův Brod	3 000	dikdik Kirkův
Max Pantl a Petr Kourek, Praha	3 000	dikdik Kirkův
Natálie Kupská, Dolní Rožínka	3 000	dikdik Kirkův
Petra Chi Tichánková	3 000	dikdik Kirkův
David Gschwandtner, Jihlava	3 000	dikobraz srstnatonosý
Alena Pešková, Chotěboř	3 000	emu hnědý
Dobroslava Kožíšková	3 000	emu hnědý
Emi Pišová, Český Krumlov	3 000	emu hnědý
Mgr. Lucia Lešková, Načeratice	3 000	emu hnědý
Míša, Hanka a Radek Karaňátovi, Horní Cerekev	3 000	emu hnědý
Andrea Moravcová, Humpolec	3 000	fenek

jméno a příjmení	částka	zvíře
Jana Muchowitová	3 000	fenek
Jardík Kloc, Havlíčkův Brod	3 000	fenek
Johana a Veronika Vodičkovy, Živance	3 000	fenek
Klaudinka a Tomášek Pejchlovi	3 000	fenek
Kubík Bastr	3 000	fenek
Luboš Havelka, Žďár nad Sázavou	3 000	fenek
Lukáš Coufal, Oslavice	3 000	fenek
Markéta, Dominik, Léňa a Marek, Jihlava	3 000	fenek
Martina Kašparová a Eliška Pilařová	3 000	fenek
Mondscheinovi, Oleška	3 000	fenek
Peřinovi, Nové Město na Moravě	3 000	fenek
rodina Musilova, Jihlava	3 000	fenek
Vonešovi, Třeboň	3 000	fenek
Nápravníkov, Jihlava	3 000	gundi saharský, ježek ušatý, krátkokrká červenobříchá
Kateřina Pánková	3 000	husice egyptská
Bohumila Dubjáková, Jiřice	3 000	chvostan bělolící
Markéta, Rotava	3 000	chvostan bělolící
Martin a Jáchym Procházek, Pelhřimov	3 000	chvostan bělolící
Matěj Špaček, Třebíč	3 000	chvostan bělolící
Agáta Štastníková, Přibyslav	3 000	ježek ušatý
Petr Váša - kovovýroba, Kutná Hora	3 000	kachnička šedoboká, labuť černá
Eva Černá, Sázava	3 000	kasuár přílbový
Ing. Jana Nováková, Moravské Budějovice	3 000	kasuár přílbový
Libor, Klára, Šimon Sobotkovi ze Zhoře	3 000	komba Garnettova
Pessrovi, Struhařov	3 000	komba Garnettova
Anetka Stejskalová, Pelhřimov	3 000	komba ušatá
Ivana Dvořáková, Třebíč	3 000	komba ušatá
Maty, Pája a Šimon Böhmovi, Nové Strašecí	3 000	komba ušatá
Tereza Doanová	3 000	komba ušatá
Viky, Ondra, Veronika a Michal z Dobronína	3 000	komba ušatá
Anetka, Daviděk a Valentýnka Mutlovi, Humpolec	3 000	kosman stříbřitý
Daniel Rous & Lucie Spiegelová, Praha	3 000	kosman stříbřitý
Jiří Tomek, Jihlava	3 000	kosman zakrslý
Ivana Žižková a Libor Durčák	3 000	kosman zakrslý
Alena Svobodová, Jihlava	3 000	lvíček zlatý
Mackovi, Mohelno	3 000	lvíček zlatý
Marcela, Miroslava, Kristina a Ladislav Kotačkov z Borů	3 000	lvíček zlatý
Zuzana Rendlová, Olbramovice	3 000	lvíček zlatý
Toník a Vašík Kuklovi, Valeč	3 000	marabu africký
Pavla a Zdeněk Jeřábek, Žleby	3 000	nandu Darwinův
Mudr. Jaroslava Marková, Dačice	3 000	nandu pampový
Jan Seidler, Praha	3 000	nosál bělohubý
Jana Růžková, Pacov	3 000	nosál bělohubý
Martina a Kryštof a Tomáš Adamcovi, Barvy 15, Brno	3 000	nosál bělohubý
MVDr. Šárka Dolínková, Chotěboř	3 000	nosál bělohubý
Radek Soška, Jihlava	3 000	nosál bělohubý
Zuzka Bouchnerová a Dan Matějka z Jihlavy	3 000	nosál bělohubý
Jana Prachařová, Lhota	3 000	outloň malý
Miroslava Jurkasová, Měřín	3 000	ovíječ filipínský
Filip Roženský, Vasto	3 000	pelikán bílý
Sklárna KRYF s.r.o., Jihlava	3 000	pelikán bílý
Vendy, Vája, Vojtík Bastrovi	3 000	pelikán bílý
Bohumil Nechvátal, Jihlava	3 000	pes pralesní
Jana Smejkalová, Jihlava	3 000	pes pralesní

jméno a příjmení	částka	zvíře
Klégerovi, Praha	3 000	pes pralesní
Lenka Cahová, Lenka Procházková, Radek Dostálek, Třebíč	3 000	pes pralesní
Mgret Mgr. Kateřina Hortová, Velké Meziříčí	3 000	pes pralesní
Miroslav Šuler, Přibyslavice	3 000	pes pralesní
MVDr. Tereza Vítková, Ledeč nad Sázavou	3 000	pes pralesní
Pavel a Nikola Hladíkovi	3 000	pes pralesní
Pavčina Hlavová	3 000	pes pralesní
Radek Flekal, Přibyslav	3 000	pes pralesní
Čermáci a Lukáčik, Věžnička, Chýně	3 000	surikata
Dagmar Adamová, Uhlířské Janovice	3 000	surikata
Daniela Veselá	3 000	surikata
Eva Kottinková, Jihlava	3 000	surikata
Eva Reinoldová, Čkyně	3 000	surikata
Havlíčkov, Radostín	3 000	surikata
Ing. Barbora Karlová	3 000	surikata
Iveta Adamcová, sever Čech	3 000	surikata
Jindřich Čech, Brno	3 000	surikata
Jitka Staňková, Žďár nad Sázavou	3 000	surikata
Klára a Martin Holíkov, Pavlice	3 000	surikata
Kristýnka Čermáková	3 000	surikata
Martina a Roman Jelínkovi, Třešť	3 000	surikata
Michal Žák, Zruč nad Sázavou	3 000	surikata

mládě křečka velkého (*Hypogeomys antimena*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Míla, Matěj a Mojmír Žákovi, Havlíčkova Borová	3 000	surikata
Mirka a Zdeněk, Velké Meziříčí	3 000	surikata
Petr Novák, Jihlava	3 000	surikata
Petr Václavík, Smrk okr. Třebíč	3 000	surikata
Petra Nová a Martin Nový, Veselý Žďár	3 000	surikata
Šimon Biža, Břevnice	3 000	surikata
Štěpánek Patla	3 000	surikata
Tomáš a Jana Fialovi z Rouchovan	3 000	surikata
Tomáš Henzl, Havlíčkův Brod	3 000	surikata
Tomáš Herr, Havlíčkův Brod	3 000	surikata
Veronika Justová, Hoštejn	3 000	surikata
Zuzana Malásková	3 000	surikata
Anežka a Eliška Szebestovy, Třebíč	3 000	tamarín pinč
Jandáčovi, Strmilov	3 000	tamarín pinč
Ludmila Tvrdoňová	3 000	tamarín pinč
Markéta Kuřtková, Velké Meziříčí	3 000	tamarín pinč
Monika & Lukas On The road	3 000	tamarín pinč
Petra Svobodová, Mrákotín	3 000	tamarín pinč
Viki a Ilona Romerovi, Osík	3 000	tamarín pinč
Kevin Janda, Havířov	3 000	vlk iberský
Barbora Zikmundová, Havlíčkův Brod	3 000	vydra malá
Herrovi, Havlíčkův Brod	3 000	vydra malá
Mgr. Jana Sochorová, Nížkov	3 000	vydra malá
Pája Prchal, Havlíčkův Brod a Gaia Feligion, Řím	3 000	vydra malá
Sylva Cardová, Vyškov	3 000	vydra malá
Miloš Dvořák, Praha	2 000	bazilišek zelený, kur domácí
Tereza a Jakub Matějkoví, Třebíč	2 000	bazilišek zelený, vakoveverka létavá
Eliška, Anežka, Dana a Stanislav Dvořákoví, Jihlava	2 000	bodlín Telfairův, ježek ušatý
Pavla a Zdeněk Jeřábkoví	2 000	čája obojková
Robin Mezlík, Budišov	2 000	čejka jihoamerická
Lucie Schneiderová, Hostěradice	2 000	čírka skořicová, felzuma Standingova
Foukalovi, Brno	2 000	dvójazyčník haitský
Natalie a Dagmar Kytnerovy, Brno	2 000	dvójazyčník haitský
Jana Skopalová, Čáslav	2 000	flétnák australský

rodina surikat (*Suricata suricatta*) s mláďaty

jméno a příjmení	částka	zvíře
Vlasta Páková, Jihlava	2 000	flétnák tasmanický
Mgr. Jan Hrdina, Žďár nad Sázavou	2 000	gundi saharský
Peta, Vašík a Mikuláš Texlovi, Znojmo	2 000	gundi saharský
Alena Šimková, Kdousov	2 000	holoubek diamantový
Jana Renčínová, Dlouhá Třebová	2 000	hroznýš madagaskarský
Lukáš Páv, Praha	2 000	hroznýš psohlavý východní
Tomáš Pavlík, Libčice nad Vltavou	2 000	hroznýš psohlavý západní
Adéla a Jan, Vracov	2 000	ibis bílý
Stodulkovi, Vídeň	2 000	ježek ušatý
Vavrkovi, Brno	2 000	ježek ušatý
Ilona Dinnebierová a David Pech	2 000	ježek ušatý, papoušek vlnkovaný
Rozárka ze Skutče a kamarádky	2 000	ježek ušatý, vakoveverka létavá
Evžen Zámek	2 000	kaloň rodriguezský
Petra Sobotková Radkovic u Hrotovic	2 000	kaloň rodriguezský
Zuzka Vrchotová, Praha	2 000	kaloň rodriguezský
rodina Stunova, Skuteč	2 000	kaloň rodriguezský
Bencovi, Kozárov	2 000	kapybara
Dominika Kovaříková, Luka nad Jihlavou	2 000	kapybara
Eliška Fousová, Rynárec	2 000	kapybara
Helena a Pavel Foitlovi, Třebíč	2 000	kapybara
Jan Vltavský a Pavlína Koubková, Jihlava	2 000	kapybara
Jan Zamrzla z Brna	2 000	kapybara
Lenka Mrázová, Výheň	2 000	kapybara

pagekon obří (*Rhacodactylus leachianus*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Lydie a František Soškovi, Jihlava	2 000	kapybara
Martin Kovačka	2 000	kapybara
Mokrá rodina - Káta, David a Martina	2 000	kapybara
MVDr. Zdeněk Kolář, Krnov	2 000	kapybara
Pavla Stráníková, Brno	2 000	kapybara
Robert, Natálka a Emilka, Praha	2 000	kapybara
Staňkovi, Vrchla, Chrudim	2 000	kapybara
Vladimír Procházka, Brno	2 000	kapybara
Alena a Karel Tomkovi	2 000	klokan uru
Denisa Ruttnerová, Václav a Rozárka Baštovi, Benešov	2 000	klokan uru
Děti od Špitálského rybníka Telč	2 000	klokan uru
Eva Svítlová, Kolín	2 000	klokan uru
Hana a Simonka Procházkovy, Kamenice	2 000	klokan uru
Honzík a Kubík Hladíkoví, Jihlava	2 000	klokan uru
Houlikovi, Mnichovice 120	2 000	klokan uru
Jolana Matějková, Třebíč	2 000	klokan uru
Káta a Daneček Votavovi a Leontýnka, Katka a Roman Kružíkovi, Brtnice	2 000	klokan uru
Ladislav Dvořák, Znojmo	2 000	klokan uru
Martin Horáček, Havlíčkův Brod	2 000	klokan uru
Míchalovi, Kunice	2 000	klokan uru
Miki Peší, Moravské Budějovice	2 000	klokan uru
Richard Šrek	2 000	klokan uru
Zuzana a Martin Hudíkovi, Chotěboř	2 000	klokan uru
Ing. Vávrová J., Mostišťe	2 000	klokánek králikovitý Ogilbyův
Andrea Kozaková, Milan Rohony	2 000	klokánek krysí
Jan Vltavský a Pavlína Koubková, Jihlava	2 000	klokánek krysí
Veronika Machová, Havlíčkův Brod	2 000	klokánek krysí
Terka a Kuťa Černovice u Táboru	2 000	koza domácí kamerunská
Valentinka a Simonka Dohnalovy, Velké Meziříčí	2 000	koza domácí kamerunská
Vendula Doudová, Marianovice	2 000	koza domácí kamerunská
Daneček a Tadeášek Krausovi, Jihlava	2 000	koza domácí kamerunská
Matýsek a Anička Špindlerovi, Jihlava	2 000	koza domácí kamerunská
Janičkovi, Jihlava	2 000	koza kamerunská
Marek Schmied, Jihlava	2 000	krajta ostrovní
Nela Oberreiterová, Humpolec	2 000	křeček velký
rodina Mašterova, Dolní Vilémovice	2 000	křeček velký
Cihlářovi z Týnce nad Labem	2 000	kuskus pozemní novoguinejský
Dominika a Radek Babičkoví, Tišnov	2 000	kuskus pozemní novoguinejský
Ellinka a Ondra Ottovi, Chudíř	2 000	kusu liščí
Jan Korous a Jana Lattonová, Praha	2 000	kusu liščí
Jan Voříšek, Hradec Králové	2 000	kusu liščí
Lucie Foitlová a Petr Jirka, Třebíč	2 000	kusu liščí
Jirka Sikes, Humpolec	2 000	labuť černá
Jindřiška Dejmková, Pelhřimov	2 000	ledňák obrovský
Jitka Gricová, Třebíč	2 000	ledňák obrovský
Anička a Štěpán Martinkovi z Rokytnice nad Jizerou	2 000	lori horský
Barbora Sydorová, Zbuzany u Prahy	2 000	lori horský
Nina Vranková, Jihlava	2 000	lori horský
Ondík a Kubík Bastroví, Jihlava	2 000	lori horský
Urbánkovi, Moravské Budějovice	2 000	lori horský
Dana Kříštová, Žďár nad Sázavou	2 000	osinák africký
Terča, Týnka, Vojtěšek a Samík Hrbí, Nová Ves u Chotěboře	2 000	osinák africký
Petra Vodičková, Petrovice	2 000	ovce domácí valašská

jméno a příjmení	částka	zvíře
Rozárka a Míša Medonosovi	2 000	ovce domácí valašská
rodina Seidlova, Dukovany	2 000	pagekon řasnatý
Marta Teplá, Jihlava	2 000	papoušek vlnkovaný
Alena a Milan z Bojnic, Slovensko	2 000	pásovec kulovitý
Ammeraal Beltech, Jihlava	2 000	pásovec kulovitý
Daniela Křížová (Danika), Dobšice	2 000	pásovec kulovitý
Erika Matějková, Třebíč	2 000	pásovec kulovitý
Jaroslav Sochor, Větrný Jeníkov	2 000	pásovec kulovitý
Lucie Pertlová	2 000	pásovec kulovitý
Martin Havel, Lípa	2 000	pásovec kulovitý
Míša Staňková, Žďár nad Sázavou	2 000	pásovec kulovitý
Míša, Luky a Jára Královi	2 000	pásovec kulovitý
Rišánek a Jindřišek Kounkovi, Julinka Novotná	2 000	pásovec kulovitý
Urbanovi a Trčovi, Jihlava	2 000	pásovec kulovitý
Vaňkovi, Žďár nad Sázavou	2 000	pásovec kulovitý
Nela Procházková, Mohelno	2 000	pižmovka ostruhatá
Ondřej Mach, Havlíčkův Brod	2 000	pižmovka ostruhatá
Petr Pilný a Alena Pilná, Pardubice	2 000	pižmovka ostruhatá
Petr Urban, Třebíč	2 000	pralesnička strašná, scink tanimbarský
Zuzanka Wasserbauerová	2 000	scink šalomounský
Helena Houzarová, Třebíč	2 000	seriema rudozobá
Daniel a Zuzana Konířovi, Polníčka	2 000	vakoveverka létavá
Adélka Herrová, Havlíčkův Brod	2 000	velemýš obláčková
Hana Doskočilová, Studénky	2 000	velemýš obláčková

jeřáb mandžuský (*Grus japonensis*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Marek Lorenc a Kája Andrlíková, Borová	2 000	velemys obláčková
Radek Flekal, Příbyslav	2 000	velemys obláčková
Tereza Kummelová z Jarošova nad Nežárkou	2 000	velemys obláčková
Alena Kremláčková, Luka nad Jihlavou	2 000	výřeček malý
Ela, Adam a Kamila Bořilovi, Moravské Budějovice	2 000	výřeček malý
Miroslav Komzák	2 000	výřeček malý
Petr Kolář, Jihlava	2 000	výřeček malý
Soňa Prokešová, Třebíč	2 000	výřeček malý
Zdenka Kuřítková, Velké Meziříčí	2 000	výřeček malý
Jana Čemusová, Praha	2 000	želva tlustohrdlá
Dita Sieberová	1 000	anolis šedý
František a Marie Havlovi z Lípy	1 000	aratinga sluneční
Jitka a Zdeněk Kozákov, Třešť	1 000	aratinga sluneční
Pavel Habásko	1 000	aratinga sluneční
Bc. Stanislav Paul	1 000	bazilišek zelený
Davídek Stejskal, Pelhřimov	1 000	bazilišek zelený
Iva a Honza Pirklovi	1 000	bazilišek zelený
Jaroslav a Veronika Petřiví, Jihlava	1 000	bazilišek zelený
Jiří Staněk, Žďár nad Sázavou	1 000	bazilišek zelený
Mgr. Michaela Sopko, Batelov	1 000	bazilišek zelený
Petra Březinová, Ledec nad Sázavou	1 000	bazilišek zelený
Petra Mikešová	1 000	bazilišek zelený
Šíma a Tereza Hypšmanovi, Heřmanův Městec	1 000	bazilišek zelený
Vítek Loskot, Pacov	1 000	bazilišek zelený
Kristina Cahová, Dobronín	1 000	bazilišek zelený

agama límcová (*Chlamydosaurus kingii*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Tomášek Chovanec, Třebíč	1 000	bazilišek zelený
Verča a Zdeňka z Krámů	1 000	bazilišek zelený
Bobes a Lupínek - bodlíni z Olomouce	1 000	bodlín Telfairův
Jarka a Jirka Ježkovi, Praha- Kladno	1 000	bodlín Telfairův
Jarka Blažková, Kostelec nad Orlicí	1 000	bodlín Telfairův
Karel a Monika Kokejlovi	1 000	bodlín Telfairův
Milan Richter, Kostelec nad Orlicí	1 000	bodlín Telfairův
Petr Krčál, Žďár nad Sázavou	1 000	bodlín Telfairův
Eva Lukáčová, Chrudim	1 000	čírka skořicová
Juříčkovi	1 000	čírka skořicová
Marek Matys, Třebíč	1 000	čírka skořicová
Pavčina Dalíková, Praha	1 000	čírka skořicová
Petrikovi, Humpolec	1 000	čírka skořicová
Mirka Prášková, Čihošť	1 000	čírka skořicová
Kristínka Kundrátová	1 000	felzuma Standingova
Oravcovi z Třebíče	1 000	felzuma Standingova
Barunka Prokopová	1 000	gekon obrovský
Jahelkovi, Luka nad Jihlavou	1 000	gekon obrovský
Denia Paseková	1 000	gekon obrovský
Doubravovi	1 000	gundi saharský
Klára Blažková	1 000	gundi saharský
Adéla Štěpánová z Vlašimi	1 000	gundi saharský
David a Katka Prokešovi, Třebíč	1 000	gundi saharský
Dominik a Monika Kneprovi, Jihlava	1 000	gundi saharský
Edík Vaněk, Žďár nad Sázavou	1 000	gundi saharský
Iveta Procházková, Třešť	1 000	gundi saharský
Julinka a Jonáš Jarošovi, Jihlava	1 000	gundi saharský
Matýsek Tichý, Heřmanův Městec	1 000	gundi saharský
Mia Prudíková a Dominik Prudík	1 000	gundi saharský
Michal Valášik, Beroun	1 000	gundi saharský
MUDr. Martina Bártíková, Havlíčkův Brod	1 000	gundi saharský
PharmDr. Miloslav Vrzal, Brtnice	1 000	gundi saharský
Španělovi	1 000	gundi saharský
Štenglovi, Jihlava	1 000	gundi saharský
Zuzana a Michal Pavlíčkovi, Otín	1 000	gundi saharský
Zuzana Kolmanová, Pardubice	1 000	gundi saharský
Jan Stráník, Brno	1 000	holoubek diamantový
Markéta Stejskalová, Jihlava	1 000	holoubek diamantový
Marthe & Brian Kristoffersenovi – Faitovi, Fredrikstad, Norsko	1 000	holoubek diamantový
Naděžda Mertová, Třebíč	1 000	holub domácí
Mgr. Miloš Bambula, Jihlava	1 000	husa velká
Marta Kašická, Moravany	1 000	husička vdovka
Jáchymek Kovařík, Doubravice	1 000	chameleolis západní
Kubajs Kovařík, Doubravice	1 000	ještěrka paví
Alča a Leontýnka Pirklovi	1 000	ježek ušatý
Andrea Jelínková, Třešť	1 000	ježek ušatý
Anička a Miky Olišarovi	1 000	ježek ušatý
Ema a Anna Kovačkovy	1 000	ježek ušatý
Geschwandtner & Horňáková	1 000	ježek ušatý
Hana Sošková, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Ivana Petřů	1 000	ježek ušatý
Jan, Dominika a Viktorka Bachmanovi, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Jana Červená, Kadaň	1 000	ježek ušatý
Jana Martinů, Třebíč	1 000	ježek ušatý

jméno a příjmení	částka	zvíře
Jana Smejkalová, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Jaroušek a Vendulka Petřiví, Jihlava	1 000	ježek ušatý
Johanka, Jiří a Barbora Hruškovi, Kralice nad Oslavou	1 000	ježek ušatý
Kateřina Janáková, Slavonice	1 000	ježek ušatý
Kubík, Martínek, Pěta a Anežka Paulíčkovi	1 000	ježek ušatý
Lada a Tom, Velké Meziříčí	1 000	ježek ušatý
Lucie Karasová, Chotěboř	1 000	ježek ušatý
Lucie Paulová	1 000	ježek ušatý
Tereza Karlová, Kuklík	1 000	ježek ušatý
Terka Pojerová a Jan Mužátko	1 000	ježek ušatý
Tomáš Žák, Pardubice	1 000	ježek ušatý
Vaneska Větrovská, Želetava	1 000	ježek ušatý
Vojtěch Jelínek, Havlíčkův Brod	1 000	ježek ušatý
Jana Bínová, Jihlava	1 000	kachnička šedoboká
Jiří a Alena Novákoví, Mělník	1 000	kachnička šedoboká
Kateřina Mitasová, Studená	1 000	kachnička šedoboká
Nela Pivokonská, Pardubice	1 000	kachnička šedoboká
Tereza Štěpánová z Vlašimi	1 000	kachnička šedoboká
Jaroslav Těšínský JET FISH Pelhřimov	1 000	kančík citronový
Ondra Pivokonský, Pardubice	1 000	kančík citronový
rodina Kašíkova a Svobodova	1 000	korálovka čínavská
Marek Lorenc, Borová	1 000	korálovka sinalojská
Sofie a Sabina Maršíkovy, Čejov	1 000	korálovka sinalojská
Dana Ryšavá, Jihlava	1 000	korálovka šedá
Rodina Volavkova, Jihlava	1 000	korálovka šedá
Kristýna Fialová, Jihlava	1 000	králík domácí
Martina Dinnebierová, Jihlava	1 000	králík domácí
Miroslav Komzák a Nikola Šindlerová	1 000	králík domácí
Míša a Monča Kašpárkovi, Brno	1 000	králík domácí
Petra, Richard a Lucinka Čilová, Jihlava	1 000	králík domácí
Renata Vítková, Znojmo	1 000	králík domácí
Sofie Romerová, Osík	1 000	králík domácí
Štěpán Dvořák, Nové Město na Moravě	1 000	králík domácí
Vojtěch, Patrik a Gabriela Kotačkoví ze Svařenova	1 000	králík domácí
Bára Vaščíková, Jihlava	1 000	krátkokrká červenobřichá
Julie Paulová	1 000	krátkokrká červenobřichá

několik dnů staré mláďe ježka ušatého (*Hemiechinus auritus*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Paterovi, Zruč nad Sázavou	1 000	krátkokrká červenobřichá
Pavla a Zdeněk Jeřábekovi	1 000	lžičák tečkovaný
Darja a Martin Petrů, Mníšek pod Brdy	1 000	moko skalní
Dianka Dušková	1 000	moko skalní
Viera, Denisa a Jakub Hralovi, Humpolec	1 000	moko skalní
Mgr. Eva Hortová, Velké Meziříčí	1 000	moko skalní
PharmDr. Miloslav Vrzaal, Brtnice	1 000	moko skalní
Veronika a Petr Novotní, Havlíčkův Brod	1 000	moko skalní
Ludmila Sádliková, Rodkov	1 000	moko skalní
Daniela a Beáta Zemanovi, Jihlava	1 000	morče divoké
Jana Dvořáková, Okříšky	1 000	morče divoké
Kateřina Šťastná, Třebíč	1 000	morče divoké
Lukáš Havel a Světlana Honzová, Lípa	1 000	morče divoké
Rodinka Jakubov z Tábora	1 000	morče divoké
Soňa Pausarová, Jihlava	1 000	morče divoké
Tobiáš, Sebastián a Sofie Mátlovi, Luka nad Jihlavou	1 000	morče divoké
Olga Vídunová	1 000	morče domácí - cuy
Ondra Bastr	1 000	morče domácí - cuy
Petra Havelková a Jan Petergáč, Praha	1 000	morče domácí - cuy
Vilém Antoš, Praha	1 000	morče domácí - cuy
Jakub Pospíšil, Kluky	1 000	myš bobří
Sylva Šupitová, Jihlava	1 000	myš bobří
Vymazalovi, Třebíč	1 000	myš bobří
Emil Dočekal	1 000	neoféma modrohlová
Irena Mikešová	1 000	neoféma modrohlová
Jan Lapáček, Dlouhá Ves	1 000	neoféma modrohlová
Jana a Milan Kopicovi, Světlá nad Sázavou	1 000	neoféma modrohlová
Roman Sedlák, Jihlava	1 000	neoféma modrohlová
Verča Loskotová, Pacov	1 000	neoféma modrohlová
Filip Oberreiter, Humpolec	1 000	pagekon řasnatý
Anička a Miky Olišaroví, Nové Veselí	1 000	papoušek vlnkovaný
Dočekalovi, Dukovany	1 000	papoušek vlnkovaný
Dominik Pujman a Šíma Řezníček, Havlíčkův Brod	1 000	papoušek vlnkovaný
Kryštof Dvořák, Nové Město na Moravě	1 000	papoušek vlnkovaný
Markétka Páková, Praha	1 000	papoušek vlnkovaný
Nikol Janušová, Pelhřimov	1 000	papoušek vlnkovaný

kachnička šedoboká (*Callonetta leucophrys*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Nikola Šindlerová	1 000	papoušek vlnkovaný
Pavel Šťastný, Mnichovice 3	1 000	papoušek vlnkovaný
Petr Svoboda, Jedlov	1 000	papoušek vlnkovaný
Zdeněk Procházka, Jihlava	1 000	papoušek vlnkovaný
Zuzana Kolmanová, Pardubice	1 000	papoušek vlnkovaný
Alča & Alenka, Dačice & Mexico City	1 000	pelikán bílý
Jan Macháček	1 000	piaraktus plodožravý
Zuzana Kolmanová, Pardubice	1 000	piaraktus plodožravý
Andrea Vyskočilová, Brno	1 000	pralesnička azurová
Eliška Hladíková	1 000	pralesnička azurová
Ing. Jiří Srb, Přibyslav	1 000	pralesnička azurová
Jan Pelán	1 000	pralesnička azurová
Lenka Švajcrová	1 000	pralesnička azurová
Natálie Janušová, Pelhřimov	1 000	pralesnička azurová
Tatána Baudišová	1 000	pralesnička azurová
Veronika Petřivá, Jihlava	1 000	pralesnička azurová
Vojtěch Stráček, Heřmanův Městec	1 000	pralesnička azurová
Anna Miřátská a Pavel Kváč	1 000	pralesnička barvířská
H. a M. Machalovi, Horní Cerekev	1 000	pralesnička barvířská
Hlaváčovi, Havlíčkův Brod	1 000	pralesnička barvířská
Petra Kratochvílová a Vlastimil Řezníček	1 000	pralesnička barvířská
Lenka Jonášová, Znojmo	1 000	pralesnička batiková
Marcela Bršlicová, Znojmo	1 000	pralesnička batiková
Míla Farkašová, ČR	1 000	pralesnička batiková
Šárka Šádová JET FISH Pelhřimov	1 000	pralesnička batiková
Veronika Staňková, Žďár nad Sázavou	1 000	pralesnička batiková
Mikuláš Kupský, Dolní Rožinka	1 000	pralesnička harlekýn
Matěj Rapouch, Třebíč	1 000	pralesnička strašná
Pavel Pražan, Polička	1 000	pralesnička strašná
Daniela a Lukáš Jakoubkovi	1 000	rohatka Cranwellova
Marika a Jiří Zdražilovi, Třebíč	1 000	rohatka Cranwellova
Ekaterina Monakhova, Karlovy Vary	1 000	rosnička včelí
Emička Kyselá, Nové Město na Moravě	1 000	rosnička včelí
Honzík Ševčík a Ivanka Cendelínová	1 000	rosnička včelí
Lucie Růžičková	1 000	rosnička včelí
Marek Páral, Eliška Faltová, Žďár nad Sázavou	1 000	rosnička včelí

leguán chutný (*Iguana delicatissima*)

jméno a příjmení	částka	zvíře
Marie Vlašínová, Náměšť nad Oslavou	1 000	rosnička včelí
Marie Vošvrdová, Veselá u Semil	1 000	rosnička včelí
Martina Dalíková	1 000	rosnička včelí
Miroslav Flodrmán, Cejle	1 000	aratinga sluneční
RNDr. Jana Pasáčková, Ph.D, Pacov	1 000	trnorep zdobený
Martin Lysoněk, Třebíč	1 000	užovka červená
rodina Kašíkova a Pavlíčková	1 000	užovka červená
Barbora, Jiří a Johana Hruškovi, Kralice nad Oslavou	1 000	vakoveverka létavá
Dana Ederová- vakoveverkycz	1 000	vakoveverka létavá
David František Kříž, Horní Cerekev	1 000	vakoveverka létavá
Eva Montanariová, Praha	1 000	vakoveverka létavá
Evča Čurdová, Dolní Němčice, Dačice	1 000	vakoveverka létavá
Hana Tauschová, Batelov	1 000	vakoveverka létavá
Ing. Tereza Obrdlíková, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Jakub Zeržánek, Žďár nad Sázavou 2	1 000	vakoveverka létavá
Jana Švecová, Přibyslav	1 000	vakoveverka létavá
Jiří Janoušek, Batelov	1 000	vakoveverka létavá
Jiří Romer, Osík	1 000	vakoveverka létavá
Kristýna Šádová JET FISH Pelhřimov	1 000	vakoveverka létavá
Lenka Paulová	1 000	vakoveverka létavá
Magdaléna Křížová (Majda), Dobšice	1 000	vakoveverka létavá
manželé Horákoví, Humpolec	1 000	vakoveverka létavá
Martina Mičanská	1 000	vakoveverka létavá
Matěj Mětl Velké Meziříčí WWW.FOTICIBEDYNKA.CZ	1 000	vakoveverka létavá
Michaela Tomšů, Jihlava	1 000	vakoveverka létavá
Ondřej Havlík, Vácnovice	1 000	vakoveverka létavá
Petr Boukal z Jindřichova Hradce	1 000	vakoveverka létavá
Rodina Konupkova, Štoky	1 000	vakoveverka létavá
Sylvie Foitlová a Matěj Vrtal, Okříšky	1 000	vakoveverka létavá
Toník a Vítka Kudláčkoví, Heřmanův Městec	1 000	vakoveverka létavá
Z+T+ E+ M z Dačic	1 000	vakoveverka létavá
Zuzana Kolmanová, Pardubice	1 000	vakoveverka létavá
Jana Hradecká, Jihlava	1 000	varan timorský
Janíkovi, Třebíč	1 000	varan timorský
Anna Rybaříková, Vlašim	1 000	veverka Pallasova
Leontýnka Navrátilová, Osové	1 000	veverka Pallasova
manželé Dvořákoví, Slatiňany	1 000	veverka Pallasova
Marek Zavadil, Lisek	1 000	veverka Pallasova
Petr a Tatiana z Brna	1 000	veverka Pallasova
Radim, Barchov	1 000	veverka Pallasova
Tomáš Kaisler, Klenovice	1 000	kachnička šedoboká

Firma Palm vyrábí zdarma jmenovky dárců.

MARKETING V ROCE 2021

MARKETING IN 2021

Mysleli jsme si, že do roku 2021 vstoupíme s nadějí, že bude lepší než rok předešlý. Bohužel, naše naděje skončily dřív, než začaly. V prosinci 2020 byla zoo kvůli vládním nařízením uzavřena a tenhle stav přetrvával i počátkem roku 2021. Zoo jsme mohli pro veřejnost otevřít až 12. dubna a do této doby jsme opět fungovali nestandardně a museli jsme si hledat jiné cesty, jak být ve spojení s našimi příznivci.

Pokračovali jsme v natáčení a publikaci videí na internetové televizi Stream (původně Seznam). Videá pro nás natáčí Centrum dokumentárního filmu v Jihlavě. Díky těmhle videím přibližujeme jednotlivé druhy zvířat, jejich chování a péči o ně v naší zoo. Často jsou hlavními aktéry videí chovatelé, pro které je to mnohdy nová zkušenost. Je však nutno zkonstatovat, že práci před kamerou zvládají na jedničku a od veřejnosti máme pozitivní ohlasy. Krom toho jsme přinášeli různé zajímavosti, informovali o dění v zoo a komunikovali s veřejností alespoň prostřednictvím online prostoru. Je pravdou, že jsme zužitkovali zkušenosti z předešlého roku, a proto jsme mnoho věcí již věděli.

I během období kdy byla zoo zavřená, jsme nezapomněli. Rozhodli jsme se, že naše zoo potřebuje nový designmanuál. Na jeho podobě jsme prakticky začali dělat v roce předešlém, pořád jsme však neměli výslednou, definitivní podobu. V tomto nám opravdu pomohl tým z firmy Narrative Media z Brna, za což jsme jim velice vděční.

Čas, kdy zde nebyli návštěvníci, jsme také využili k proměně naší prodejny suvenýrů. Krom toho jsme rozšířili sortiment zboží, víc o úpravách a novinkách ze suvenýrů se dočtete v samostatném článku.

Zavedli jsme nový e-shop, na kterém rozšiřujeme možnost nákupu, doplnili jsme zde sortiment, a co asi nejvíce ocení veřejnost je možnost stáhnout si elektronickou verzi adopčního certifikátu hned po zaplacení adopce. Tímhle krokem jsme tak vyšli vstříc těm, kteří shánějí dárek na poslední chvíli a čekání na poštu, kdy jim měl přijít adopční certifikát, bylo pro ně zdoluhavé. Nový e-shop také prošel velkou zkouškou, když ho naši příznivci vzali „útokem“. V březnu se rozběhla obrovská vlna solidarity pro zoologické zahrady a fanoušci zoo nakupovali suvenýry, adoptovali zvířata a také využívali různé formy podpory, které jsme zavedli v roce 2020. Prodávali jsme adopční puzzle (po tygrovi, který naši akci s puzzle odstartoval, jsme pak skládali medvěda, žirafy, babirusy) a adopční pohledy (Pošli zvíře na dovolenou). Vymysleli jsme soutěž „Kilometry pro Zoo Jihlava“, kdy za každý zakoupený pohled jsme danému zvířeti připočetli kilometry, a zvíře s největším počtem virtuálních kilometrů vyhrálo. Soutěžilo se po dobu jednoho měsíce a moc nás nepřekvapilo, že zvítězily surikaty. Ty patří k oblíbeným našich návštěvníků, proto se dalo čekat, že budou cestovat nejvíc. „Urazily“ celkem 71 000 km. Z těch, kteří je vyslali na cesty, jsme vylosovali tři výherce, kterým jsme zaslali dárkové balíčky. Celkově zvířata nacestovala 468 250 kilometrů.

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

natáčení lenochodů dvoupřstých (*Choloepus didactylus*) pro Seznam TV

natáčení žiraf s kolegy z Centra dokumentárního filmu

natáčení kasuárů přilbových (*Casuarus casuarus*) pro Seznam TV

komentované krmení tapírů jihoamerických (*Tapirus terrestris*) na Den zvířat

Obrat na našem e-shopu byl za rok 2021 obrovský. Celkem se vyšplhal na 3 213 991 korun, přičemž rekordním byl březen s 1 313 245 Kč. Moc si této podpory vážíme a děkujeme za ni.

Po znovuootevření zoo jsme se zase více věnovali akcím pro návštěvníky a celkové vybavenosti pro ně. Naistalovali jsme nové mapy, které jsme nejen aktualizovali, ale hlavně jsme je doplnili na dvě nová místa (u surikat a za vesnicí Matongo). Přibýly nové automaty na krmení u ovcí, kterým jsme také dali nový design. Intenzivně jsme pracovali na definitivní verzi nového systému jmenovek, který jsme kvůli pandemii v roce 2020 museli pozastavit. Testovali jsme je i v areálu a podrobili zatěžkávacím zkouškám. Společně s firmou Grapo z Olomouce jsme navrhli nové stojany a jmenovky a v roce 2022 je osadíme v areálu zoo.

Pokračovali jsme i ve spolupráci s Horáckým divadlem v Jihlavě na projektu Kniha džunglí. Herci opět zavítali do zoo, kde si návštěvníci mohli poslechnout příběh Mauglího a jeho přátel. Během letních měsíců také pracovníci marketingu obstarávali komentovaná krmení zvířat a prohlídky v zoo. Krmení probíhají denně v červenci a srpnu a je o ně velký zájem.

Na závěr chci poděkovat všem kolegům z ostatních oddělení za jejich spolupráci. Jedná se o odborné konzultace, spolupráci na akcích, montáž cedulí, výrobu stojanů, ale také rady na poli ekonomickém a mnoho dalšího.

Nemůžu zapomenout na poděkování zaměstnancům marketingu. Naše řady se ke konci roku rozrostly o novou kolegyni, protože zájem o e-shop a suvenýry zoo je tak velký, že jsme potřebovali posilu. Chci jim poděkovat za jejich kreativitu, reprezentování dobrého jména Zoo Jihlava a za jejich nasazení nejen během lockdownu, ale i za celý rok.

SUMMARY

In 2021, we continued filming and publishing videos on the Stream internet TV station (formerly Seznam). The videos are filmed for us by the Documentary Film Centre in Jihlava (Centrum dokumentárního filmu v Jihlavě). Thanks to these, we can present various species of animals including their behaviour and how they are managed in Jihlava. In addition, we brought various interesting facts, informed about the events in the zoo and communicated with the public at least through the online space.

At the time of closure, we developed a new corporate identity manual. We also used the time when there were no visitors to transform our gift shop. In addition, we have expanded our product range.

We have introduced our new online store, where we are expanding the available shopping potential and have added new items to the range. The store's turnover was enormous in 2021. The totals reached 3,213,991 CZK, with March being the record-breaking month with 1,313,245 CZK. We appreciate and thank you for this support.

After the reopening of the zoo, we in turn focused more on events for visitors and the overall level of visitor facilities. We installed new zoo map panels, which we have not only updated, but more importantly, we have added two new sites at which they are installed (near the meerkat exhibit and behind the Matongo exhibit). We added new vending machines for food near the sheep enclosure and redesigned the devices. We were working hard to develop the final version of the new system of species plates, an activity that we had to suspend due to the pandemic in 2020. We also continued cooperation with the theatre of Horácké divadlo in Jihlava on the Jungle Book project. During the summertime, marketing staff also catered for guided zoo tours and narrated animal feeding demonstrations.

Finally, I would like to thank all my colleagues from other departments for their cooperation, which included expert advice, cooperation at events, installation of signs and panels and the making of stands, as well as consultations in the field of economics and much more. Thank you to the marketing staff as well. I want to thank them for their creativity, for representing the good name of Jihlava Zoo and for their commitment not only during the lockdown period but also throughout the year.

komentované krmení babirus sulaweských (*Babirusa celebensis*)

polep nových automatů na krmení

instalace adopcího puzzle – medvěd malajský (*Helarctos malayanus*)

představení Kniha džunglí v zoo zpracované Horáckým divadlem

SPOLUPRÁCE SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY COOPERATION WITH THE MEDIA

V průběhu roku 2021 jsme za jihlavskou zoo zaslali do nejrozličnějších médií celkem 13 tiskových zpráv. Ty rozesíláme na cca 150 e-mailových adres. V loňském roce se zprávy týkaly hlavně zvířat, připravovaných akcí, nebo dění v zoo a samozřejmě i hygienickým opatřením. Společně s dalšími zoologickými zahradami sdruženými v UCSZOO jsme poslali ještě několik mimořádných hromadných společných tiskových zpráv.

S novinami byla tradičně největší spolupráce v rámci regionu kraje Vysočina. Ale vyšlo i množství článků a informací o zoo celostátně jak v tištěné formě, tak na internetu. Nejvýznamnější spolupráci máme s MF Dnes, Jihlavskými listy, Deníkem, Prámem, Jihlavskou drbnou nebo Bleskem a Aha. Velmi důležitá je i dlouhodobá skvělá spolupráce s ČTK, a kolegy z tiskového oddělení jihlavské radnice a Kraje Vysočina. Celkově byla Zoo Jihlava zmíněna v přibližně 190 článcích tištěných i internetových novin. Mezi nejvýznamnější patří spolupráce s rozhlasovými stanicemi regionálního i republikového významu. V rámci mediálního partnerství dlouhodobě spolupracujeme s Českým rozhlasem Vysočina na reklamách, upoutávkách i soutěžích ze zoo. Naši zaměstnanci jsou zváni do dopoledních diskusních pořadů na této stanici. V průběhu roku 2021 jsme s rozhlasem dohodli dokonce vlastní krátký pořad nazvaný „Pojďte s námi do zoo“. Ten začal Český rozhlas Vysočina vysílat každý týden v neděli od konce loňského roku s velice dobrými ohlasy. Z dalších rozhlasových stanic spolupracujeme s celostátním Českým rozhlasem, rádiem Blaník, rádiem Petrov a Hitrádiem Vysočina. Celkově v rádiích zaznělo o Zoo Jihlava více než 80 reportáží, pořadů, reklam a upoutávek.

V rámci spolupráce Zoo Jihlava s televizními stanicemi jsme vystupovali 36 krát. Největší zájem o krátké reportáže přichází z TV Nova, České televize a CNN Prima. Ve spolupráci s Českou televizí Brno v zoo již pravidelně několikrát ročně natáčíme nové díly do pořadu „Terčín zvířecí svět“ pro stanici ČT D. Již druhým rokem výborně spolupracujeme s TV Seznam, kde přibýlo ke zhlédnutí 11 nových dílů našeho pořadu „Minuty ze zoo“. Tento seriál pro nás skvěle natáčí kolegové z Centra dokumentárního filmu Jihlava.

Na Facebooku překročil za rok 2021 počet fanoušků jihlavské zoo 27 000 lidí. Největší dosah zde mělo video hrajících si mláďat levhartů cejlonských zveřejněné 17. 6. 2021, které mělo dosah 524 800, počet „lajků“ 18 600 a 304 komentářů. Výrazně posílil i Instagram, kde jsme se dostali celkem na 7 140 sledujících. Na této platformě mělo největší úspěch video žiraf na sněhu s dosahem cca 40 000 lidí a počtem „lajků“ 1 800.

SUMMARY

In 2021, Jihlava Zoo sent out 13 press releases circulated to approximately 150 email addresses. The zoo was mentioned a total 295 times. The zoo was also referred to in about 190 news articles, 80 radio reports and 25 TV reports. We now have 27,000 fans on Facebook and 7,140 fans on Instagram.

Martin Maláč
tiskový mluvčí
Spokesman

FOTOSOUTĚŽ „ČISTOTA PŮL ZDRAVÍ“ PHOTO COMPETITION: “CLEANLINESS RIGHT NEXT TO GODLINESS”

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Zoo Jihlava uspořádala v roce 2021 fotosoutěž, která byla zaměřena na zvířata z naší zoo. Cílem bylo vyfotit zvířata v Zoo Jihlava a snímek musel souviset s tématem fotosoutěže. Do soutěže se mohli zapojit profesionálové i amatéři, podmínkou bylo pouze, aby fotka byla pořízená v naší zoo a každý soutěžící mohl zaslat pouze jednu fotku. Soutěžilo se o zajímavé ceny ze Zoo Jihlava a od partnera soutěže firmy Nikon.

Do naší fotosoutěže nám přišlo celkem 48 fotografií, které splnily podmínky soutěže. Ze všech fotografií vybrala odborná porota ve složení Vladislav Jiroušek, Filip Barták a Martin Maláč 20 nejlepších. Výběr jsme zveřejnili na Facebooku Zoo Jihlava, kde hlasováním (like), zvolili fanoušci zoo 3 fotografie.

Hlasování veřejnosti skončilo následovně:

1. místo **Alžběta Brychtová** – 414 hlasů, 2. místo **Marie Matysová** – 369 hlasů, 3. místo **Martin Adamec** – 349 hlasů

Vyhlásili jsme i cenu poroty, která také volila 3 nejlepší fotografie:

1. místo **Martin Adamec**, 2. místo **Míra Sláma**, 3. místo **Petr Kolb**

SUMMARY

Jihlava organized a photographer competition in 2021, which focused on animals from our zoo. The aim was to take a picture of a creature kept in the zoo; the picture was also required to be related to the theme of the competition. Both professionals and Sunday photographers were eligible to enrol; the only term was that the photo must have been taken on the Jihlava Zoo grounds and each entrant was permitted to submit only one picture. There were interesting prizes extended by Jihlava Zoo and Nikon, the grand partner of the competition. We received a total of 48 photos that complied with the terms. Out of these, a jury of experts (Vladislav Jiroušek, Filip Barták and Martin Maláč) selected the top 20 pictures. We posted the selection on the zoo's Facebook page where our fans chose three photos by voting (giving their "likes").

soutěžní fotografie Petra Kolba

soutěžní fotografie Míry Slámy

soutěžní fotografie Alžběty Brychtové

soutěžní fotografie Martina Adamce

soutěžní fotografie Marie Matysové

NOVÁ PRODEJNA A NABÍDKA SUVENÝRŮ A NEW SHOP AND SOUVENIR OFFERING

Mgr. Simona Kubičková
vedoucí marketingového oddělení
Head of Marketing Dpt.

Protože byla zoo začátkem roku zavřená, rozhodli jsme se využít tento čas i k přebudování naší prodejny suvenýrů. Ta se nachází u hlavního vstupu zoo, kousek za pokladnami. Návštěvníci jsou na ni zvyklí, chtěli jsme jí však vdechnout nový vzhled a udělat ji přívětivější. Prostor zde není příliš velký, a tak jsme museli dobře promyslet jak využít každé místo.

Prvním krokem bylo vyklizení, což šlo poměrně rychle. Pak jsme místnost nechali vymalovat a při této příležitosti se zkontroloval i rákos, který tvoří střechu. Následně nám pak pomohli kolegové z údržby, kteří položili novou podlahu, vyměnili osvětlení a také nám pomohli se stěhováním nábytku. Využili jsme původní vybavení a dokonce se nám podařilo prostor využít tak, že jsme přidali poličky na vystavení zboží. Celkově je teď prodejna světlejší a zboží je možné si lépe prohlédnout. Přibyla i nová vitrína vedle dveří a využili jsme i prostor v okně.

Kromě úprav prodejny jsme přidali i mnoho nových suvenýrů. Přibýly nám suvenýry pocházející z Vysočiny, čímž se snažíme podporovat místní výrobce a snížit ekologickou stopu. Jedná se například o dřevěné výrobky - pokladničky, káčí, zvonečky nebo zvířecí dřevěné ozdoby. Místní firma nám také vyrobila vlastní luxusní čokoládu, na které je obrázek namalovaný podle fotky zvířat. Čokoláda vypadá jako malé umělecké dílo, ale dá se sníst úplně celá, jelikož obrázek je namalovaný světlou čokoládou. Také jsme doplnili nové druhy dětských triček s malovanými zvířaty, dětské batůžky nebo různé ručně dělané hračky. Malé návštěvníky jistě potěší i nové plyšové hračky – hrající ptáčky a zvířata s reálnými zvuky. Velké oblibě se také těšily figurky zvířat. Doplnili jsme jejich kolekci o dva nové dodavatele, ale také jsme je rozšířili o druhy, které nabízíme. Zpočátku jsme totiž měli pouze druhy zvířat chované v naší zoo. Malí zoologové a milovníci zvířat si tak můžou doma vybudovat zoo vlastní.

V roce 2020 jsme představili sběratelskou nulovou eurobankovku Zoo Jihlava. Na ní jsme vybrali tři druhy zvířat, které Zoo Jihlava koordinuje v rámci Evropského záchovného programu (EEP). Jde o klokánka králíko-

vitého Ogilbyova (*Bettongia penicillata ogilbyi*), kočku slaništní (*Leopardus geoffroyi*) a krokodýla siamského (*Crocodylus siamensis*). Protože byl o tento suvenýr zájem, rozhodli jsme se také v roce 2021 vydat další emisi eurobankovky. Tentokrát byly hlavním motivem tři druhy prasat, které jihlavská zoo chová. Prasata jsou totiž nesmírně inteligentní a zajímavá zvířata. Zároveň je velká část různých druhů divokých prasat nějakým způsobem ohrožena lidskou činností a tudíž vzácná. A Zoo Jihlava se dlouhodobě snaží o záchranný chov hned tří těchto ohrožených druhů sudokopytníků. Na bankovce tak byla babirusa sulaweská (*Babirusa celebensis*), prase visajanské negroské (*Sus cebifrons negrinus*) a pekari Wagnerův (*Catagonus wagneri*).

Velkým suvenýrem byl také vlastní arch poštovních známek Zoo Jihlava. Vlastně byly hned dva. Rok 2021 byl totiž výročním. Slavili jsme 30 let od začátku chovu drápkatých opic. Proto jsme se rozhodli vydat vlastní známky s motivem kosmanů, tamarínů a lvíčka. Původně jsme chtěli vydat arch jeden, ale protože naše zoo má největší kolekci drápkatých opic v České republice, tak jsme zvolili nakonec dva archy s většinou našich druhů. V jednom sešitku nazvaném kosmani byli vyobrazeni: kosman zakrslý východní (*Cebuella pagmaea niveiventris*), kosman černovousý (*Callithrix penicillata*), kosman stříbřitý (*Mico argentatus*) a kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*). Druhý sešitek nesl jméno tamaríni a lvíček a zde byli: tamarín pinčí (*Saguinus oedipus*), tamarín vousatý šedavý (*Saguinus imperator subgriseus*), tamarín žltoruký (*Saguinus midas*) a lvíček zlatý (*Leontopithecus rosalia*). Na začátku nás ani nenapadlo, jak náročné bude takový arch vydat. Po prvotním nápadu jsme oslovili ilustrátorku Simonu Prokešovou, se kterou jsme již spolupracovali, aby nám vybrané druhy opic namalovala. Pak jsme oslovili Českou poštu, jakou formou bychom mohli známky vydat. Nejlepší variantou pro nás byly známkové sešitky. Původně jsme mysleli, že bychom známky představili již v létě na akci Titi day, která je věnovaná tamarínům pinčím. Bohužel, kvůli covidu se

kalendář na rok 2022 a gibbon

demontáž původního zařízení a výzdoby prodejny suvenýrů

montáž nábytku v interiéru obchůdku se suvenýry

hodně věcí posunulo a tiskárna měla také hodně objednávek, takže jsme s vydáním známek mohli počítat až ke konci roku 2021. Po kolečku schvalování a návštěvě tiskárny, kde naše známky připravovali, jsme je tak veřejnosti představili a spustili do prodeje až v prosinci. Filatelisté byli nadšení a doslova se nemohli začátku prodeje dočkat. Taky se známky staly zajímavým vánočním dárkem, protože jsme umožnili jejich prodej přes náš e-shop a mnoho lidí si je těsně před Vánocemi zakoupilo. Do roku 2022 vstupujeme opět s novými nápady na suvenýry. Rádi bychom rozšířili nabídku suvenýrů od místních dodavatelů, a také se snažíme mít co nejvíce vlastních a originálních suvenýrů, které návštěvníkům připomenou nejen naši zoologickou zahradu, ale mohou být i hezkým dárkem.

SUMMARY

Since the zoo was closed at the beginning of the year, we decided to use this time to rebuild our gift shop. It is located at the main entrance of the zoo, just behind the ticket offices.

We used the existing furniture and equipment and even managed to use the space by adding shelves to display the merchandise. Overall, the shop is now brighter and the goods can be viewed better. We also added a new showcase next to the door and made use of the window space.

In addition to the shop improvements, we added many new souvenirs, including merchandise made in our region to support local producers and reduce the zoo's ecological footprint. In addition to products made of wood such as treasure boxes, whipping-tops, little bells or wooden ornamental items featuring animals, a local company also provided top-quality, private brand chocolates showing pictures of animals painted directly on the chocolate bar. The chocolate looks like a small work of art, but it can be eaten whole, as the picture is painted using chocolate of pale colour. We also added new types of children's T-shirts with painted animals, children's backpacks, various hand-made toys etc. For sure, young visitors must have enjoyed new plush toys – birds playing songs and animals uttering real sounds. Animal figurines were also very popular. A tailor-made sheet of Jihlava Zoo postage stamps formed a great piece of souvenir, too. Actually, there were two since 2021 was the year of the zoo's big anniversary. We celebrated 30 years since the beginning of the stock of clawed monkeys. That is why we decided to issue our private brand stamps featuring marmosets, tamarins and a lion tamarin.

We are entering 2022 with new ideas for souvenirs again. We would like to expand the range of souvenirs from local suppliers, and we also try to have as many of our own genuine souvenirs as possible, which will remind visitors not only of our zoo but can also make a nice gift.

samovýroba velké vitríny v okně nové prodejny suvenýrů

Hotová vitrina na zboží, která vznikla z jednoho z oken.

Množství nejrůznějších suvenýrů je skvěle nasvětleno a vystaveno opravdu všude.

nově upravená prodejna suvenýrů

vánoční ozdoby

CHOVATELSKÁ ČINNOST ANIMAL MANAGEMENT

Zoologické oddělení jihlavské zoo je rozděleno do šesti chovatelských úseků. Ke konci roku 2021 se skládalo ze dvaceti chovatelů, dvou zoologů, registrátorky a technického pracovníka, kterým se nově stal dlouholetý chovatel a muž desatera řemesel Martin Tomek. Nyní dokážeme samostatně realizovat drobné opravy a úpravy expozic, obnovovat výdřevy a parkosy či přizpůsobit ohrazení výběhů novým potřebám. V době pokračujícího jarního uzavření zoologických zahrad spojeného s pandemií COVID-19 zůstaly naše řady posíleny o kolegy z jiných oddělení, kteří již bez problémů fungovali jako integrální a plnohodnotná součást zoologického týmu. Bez ohledu na měnící se nakažovou situaci, tu lepší, tu horší, bylo stále nutné plnohodnotně zajistit všechny standardní každodenní činnosti spojené s péčí o naše zvířata, realizovat nutné přesuny zvířat v rámci České republiky i zahraničí a spolupracovat s dalšími odděleními v rámci komplexního provozu zoologické zahrady. Na tomto místě bych proto chtěl opět upřímně poděkovat všem zúčastněným, že jsme to společně zvládli!

MALÍ SAVCI

Nově se můžete v zoo setkat s pakou nížinnou (*Cuniculus paca*), která patří s délkou těla 80 cm a hmotností až 12 kg mezi největší hlodavce. Zatím jsme k nám z německé Zoo Neuwied dovezli pouze dospělého samce. Nicméně, hned zkraye dalšího roku by se u nás měla objevit i mladá samice. V současné době chová tento expozičně nevďěčný taxon jen necelá dvacítk evropských zoo. Pár dikobrazů palawanských (*Hystrix pumila*) jsme sestavili v roce 2019, ovšem prvního mláděte, samice, jsme se dočkali až letos ve společné voliérě s kombami Garnettovými (*Otolemur garnettii*). Tento drobnější ohrožený dikobraz je endemitem několika filipínských ostrovů a bohužel se již také dostal pod zvýšený lovecký tlak v souvislosti s tradiční asijskou medicínou. Ta přičítá léčivé účinky bezoárům, hutným útvarům, které občas vzniknou v žaludcích některých jedinců z nestrávených rostlinných zbytků. Evropská populace tohoto vzácného hlodavce pomalu roste a naše zvíře bylo ještě před koncem roku přemístěno k samci již čekajícímu v německé Zoo Landau. Už od roku 2013 jsme drželi pár dikobrazů srstnatonosých (*Hystrix indica*), který se u nás v zoo nikdy nerozmnožil. Poté, co starý samec na jaře uhynul, jsme přivezli nového mladého samce ze Zoo Plzeň. Ten nejprve objevil slabiny ohraničení našeho výběhu a krátce se proběhl v nedalekém lesoparku Velký Heulos, ale poté se již choval spořádaně a o tři měsíce později jsme se dočkali dvou vitálních mláďat. V letošním roce se nám podařilo odchovat oba druhy našich madagaskarských hlodavců. Raritně chovaní

Mgr. Richard Viduna
vedoucí zoologického oddělení
Head of Animal Management Dpt.

Ing. Kateřina Kucířková
kurátorka
Curator

křečci stromoví (*Brachytarsomys albicauda*) se několikrát rozmnožili v chovatelském zázemí Modety a některé odchované jedince jsme poté mohli odeslat do Zoo Plzeň a švýcarské Zoo Genève. Oproti tomu větší křečci velcí (*Hypogeomys antimena*), u nichž došlo hned v lednu k výměně chovného samce, se rozmnožili přímo v expozici a společně odchováli mladou samici, která bude v budoucnu jistě přínosem pro celosvětově řízený chovný program pro tento druh. Nepříznivě se však vyvíjela situace u velcí nejvíce (*Phloeomys cumingi*). Tento taxon v Evropě drží pouze čtyři české zoologické zahrady. V srpnu jsme u chovné samice pozorovali počínající zánět v oku doprovázený zhoršenou koordinací zadních končetin. Ani po třech týdnech intenzivní léčby se její zdravotní stav nelepšil, spíše naopak. Nakonec jsme se rozhodli přistoupit k eutanázii a pitevní nález odhalil neřešitelnou fibrózu ledvin. Posléze jsme ze Zoo Ostrava přivezli tam odchovanou mladou samici, kterou jsme úspěšně spojili s naším mladým samcem a doufáme v další úspěšný odchov v brzké budoucnosti. Snad již tradičně se objevilo mládě, samec, u pásovců kulovitých (*Tolypeutes matacus*). Odchován byl přirozeně samicí ve společné voliérě s tamaríny pinčími (*Saguinus oedipus*). Pouze ve dvou evropských zoologických zahradách se v roce 2021 chovatelům podařilo úspěšně odchovat mláďata vakorejských čtyřprstých (*Dasyuroides byrnei*). Spolu s námi to byli kolegové z německé Zoo Frankfurt. Na Vysočině se těmto malým australským masožravcům intenzivně věnujeme, držíme významnou část jejich evropské populace a jejich opakovaný odchov nás velice potěšil. Úspěšně se rozmnožili také všichni chovaní čtyřprstí klokánci z čeledi *Potoroidae* - klokánek rudohnědý (*Aepyprymnus rufescens*), klokánek krysí (*Potorous tridactylus*) i kriticky ohrožený klokánek králíkovitý Ogilbyův (*Bettongia penicillata ogilbyi*), jehož evropský chovný program koordinujeme. Vzhledem k opakovaným zdravotním problémům, které se objevovaly u našich klokánů rudých (*Osphranter rufus*), jsme se rozhodli s tímto taxonem skončit a nahradit ho našim klimatickým podmínkám možná více uzpůsobenými klokany horskými východními (*Osphranter robustus robustus*). V rámci několika cílených transportů se nám podařilo ve velice krátkém časovém úseku složit perspektivní skupinu 2,3, a to ze zvířat odchovaných v Zoo Ostrava, Zoo Praha a v nizozemském a belgickém

samec paky nížinné (*Cuniculus paca*)

mládě dikobraza palawanského (*Hystrix pumila*)

celý vrh vakorejsků čtyřprstých (*Dasyuroides byrnei*)

samice klokana horského východního (*Osphranter robustus robustus*) s mládětem v belgickém soukromém chovu

soukromém chovu. Zajímavostí těchto zvířat je značný pohlavní dimorfismus a vzájemná tolerance více dospělých samců ve stádě. Načasování bohužel nebylo zcela ideální a navíc bylo nutné všechny jedince nejprve v klidu navzájem seznámit, zvyknout na nové prostředí i denní rutinu a také pro ně upravit venkovní výběh. Proto tyto klokany zatím držíme pouze ve vnitřní stáji a návštěvníkům je představíme patrně až v příštím roce po trvalém jarním oteplení.

PRIMÁTI

Jihlavská kolekce poloopic je jednou z nejpestřejších v celosvětovém kontextu. Zejména čtyři držené taxony komb jsou mimořádné. Mláďata jsme tradičně odchovali u obou druhů menších komb, komby jižní (*Galago moholi*) i komby ušaté (*Galago senegalensis*). Naproti tomu se to letos nezadařilo ani u jednoho z větších druhů, u komb Garnettových (*Otolemur garnettii*) jsme porod nezaznamenali vůbec a u komb velkých (*Otolemur crassicaudatus*) se bohužel obě mláďata narodila mrtvá. U lemuru můžeme bilanci označit za vyrovnanou. Mláďata lemuru kata (*Lemur catta*) nás nepřekvapila, lemury černé (*Eulemur macaco*) jsme v souladu s rozhodnutím koordinátora chovného programu letos nerozmnožili a lemury rudočelé (*Eulemur rufifrons*) se nám nepodařilo rozmnožit již několik let. Velmi potěšující bylo naopak narození prvního mláděte teprve nedávno dovezených lemuru límcových (*Eulemur collaris*). Kvůli nestandardnímu chování uměle dokrmeného samce se ho bohužel odchovat nepodařilo. Naopak po letech neúspěchů se to podařilo našemu páru vari červených (*Varecia rubra*). Po porodu jsme samici injekčně i nakapáním do nosu podali podpůrnou dávku oxytocinu a ta se následně o dvojčata vzorně starala. Trpělivost se vyplatila a obě mláďata, samec a samice, skvěle prosperovala. Vyrosla z nich krásná, plnohodnotná, přirozeně odchovaná zvířata. Pro získání mladé samice lemura bambusového (*Hapalemur occidentalis*) jsme museli projevit značnou dávku diplomacie. Toto zvíře mělo být původně již v roce 2020 spolu s jedním z našich samců přesunuto do britské Zoo Port Lympne. Nicméně v důsledku pandemických a brexitových restrikcí se to stále nedařilo. Vzhledem k tomu, že jsme mohli okamžitě nabídnout adekvátní chovné zařízení a nejperspektivnější zvíře evropské populace zůstávalo stále osamocené, rozhodl se koordinátor chovného programu nakonec svou důvěru svěřit nám. Dnes již nově sestavený pár spokojeně a harmonicky obývá jednu z ubikací s vnitřním i venkovním prostorem v zázemí Modety. Další dva samce mohou naši návštěvníci pozorovat v jedné z upravených chýší expozičního celku Matongo. Zde plánujeme příští rok vybudovat pro tyto v evropských institucích zcela unikátní lemury i prostornou venkovní voliér. Dále držíme ve zvláštním chovatelském zařízení tři páry outloňů malých (*Nycticebus pygmaeus*). Samice z původního chovného páru porodila na jaře dvě neživotaschopná mláďata, která jsme se po dvou dnech marnosti rozhodli utratit. Od zbylých dvou párů jsme se mláďat zatím nedočkali. Vliv na to jistě měly i časté změny v sousedních ubikacích, které se staly dočasným útočištěm pro drápkaté opice, a outloňům tak nebyl dopřán potřebný klid. U starosvětských primátů nastala pouze jedna zásadní změna. V polovině roku uhynul starší samec kočkodana Lowého (*Cercopithecus lowei*) a jedinou možností bylo dovézt čtyřletého samce ze Zoo Dvůr Králové, což se také stalo. Tento taxon je v současné době držen patrně pouze ve dvou evropských zoologických zahradách a jeho budoucnost v našem chovu zůstává velkou neznámou. Po čtyřleté pauze jsme se dočkali mláděte u chvostanů bělolicích (*Pithecia pithecia*). Samec však od narození trpí poruchou hybnosti pánevních končetin, pravděpodobně z důvodu deformace dlouhých kostí a kolenních kloubů, a do dalšího chovu tak zařazen nebude. Chovu drápkatých opic se naše zoo věnuje již od počátku devadesátých let. V letošním roce proběhla poměrně rozsáhlá rekonstrukce střechy na Amazonském pavilonu, takže jsme všechny drápkaté opice přesunuli na několik měsíců do zázemí. Při této příležitosti byly také všechny vnitřní expozice nově vymalovány, opět se obměnila výdřeva, substráty a pěstované rostliny. Jedenáctičlennou skupinu kosmanů černovousých (*Callithrix penicillata*), kterou jsme již osmnáct let chovali v zázemí administrativní budovy, mohou návštěvníci nově pozorovat v jedné z velkých expozic pavilonu. Jedná se o skupinu složenou z chovného páru a mláďat odchovaných od roku 2018. Tento taxon je v původních lokalitách stále hojný a místně dokonce invazivní a z evropských zoologických zahrad má postupně zmizet, aby uvolnil místo pro jiné, potřebnější ohrožené taxony. Dalším chovaným druhem je kosman stříbřitý (*Mico argentatus*),

slunící se samec vari červeného (*Varecia rubra*)

kterého se nám v posledních dvou letech nepodařilo odchovat. V lednu se narodilo jedno mládě, které uhynulo ve věku pěti měsíců z důvodu kardiopulmonálního selhání. V srpnu samice opět porodila, tentokrát dvojčata. Mláďata dosud prosperují a tentokrát už věříme v jejich zdárný odchov. Kosmany zakrslé východní (*Cebuella pygmaea niveiventris*) držíme ve dvou skupinách. Chovný pár v zázemí byl sestaven z u nás narozené samice a samce nově dovezeného z německé Zoo Köln. Druhá skupina se z neznámých příčin od roku 2019 stále nerozmnožuje a dvě odrostlá mláďata čekají na doporučené přesuny do zoologických zahrad ve Spojeném království. Samotné transporty jsou již více jak rok rozjednány, ovšem ze zřejmých administrativních a logistických důvodů nebyly dosud realizovány. U lvíčků zlatých (*Leontopithecus rosalia*) porodila chovná samice dvakrát v roce dvojčata, přičemž v obou případech se podařilo odchovat pouze jednoho ze sourozenců. Ze čtyř druhů držených tamarínů stojí za zmínku nový pár tamarínů pinčích (*Saguinus oedipus*), který byl sestaven z námi odchované samice a samce letos dovezeného z francouzské Zoo Le Vigon. Naše erbovní zvíře, gibona zlatolícího (*Nomascus gabriellae*), držíme dlouhodobě ve dvou skupinách. První skupina se skládá ze zhruba čtyřicetileté samice, která pochází ještě z odchytu ve Vietnamu, a jejího syna narozeného v roce 2009. Druhá skupina byla do letošního jara tvořena jednadvacetiletou chovnou samicí, chovným samcem a jejich třemi samičími potomky. Od podzimu předchozího roku byl u této samice pozorován celkový pokles hmotnosti, snížená aktivita, avšak přetrvávající chuť k jídlu, včetně udržení si vůdčího postavení ve skupině. Nicméně na jaře 2021 se její zdravotní stav viditelně prudce zhoršil a rozhodli jsme se pro eutanázii. Následná pitva prokázala chronickou glomerulonefritidu, renální selhání, pokročilou hepatodystrofii a naprostou vyhublost - kdávér vážil pouhých 3,6 kg. Skupina tak zůstává nadále bez samice, neboť koordinátor chovného programu v současné době nenašel vhodné instituce k umístění našich zvířat a fungující bakalářská skupina pro něj bude do budoucna značným benefitem.

ŠELMY

V letošním roce se v naší zoologické zahradě po relativně dlouhé době narodila dvojčata levhartů cejlonských (*Panthera pardus kotiya*), samec a samice. Otec mláďat pochází z našeho chovu, nicméně svá mladá léta strávil v Ostravě, a jejich matku jsme dovezli z Brna teprve v loňském roce. V souladu s doporučením koordinátora chovného programu jsme je ihned spojili, protože žádné ze zvířat se do té doby nerozmnožilo. Zajímavostí je, že také brněnská chovná samice, matka té naší, porodila zhruba ve stejnou dobu svá další mláďata. Neradostně pro letošek dopadly odchovy u koček bengálských krátkouchých (*Prionailurus bengalensis euptilurus*). Přestože

jedno z mláďat levharta cejlonského (*Panthera pardus kotiya*)

obě samice porodily na jaře kotata, jedno a čtyři, o všechny jsme během dvou měsíců přišli. Nejvíce se na této neradostné bilanci pravděpodobně podepsala nepřízeň počasí v době porodů, protože téměř všechna mláďata uhynula na diagnostikovaný zápal plic. Naopak tradičně úspěšně jsme odchováli dvojčata pand červených (*Ailurus fulgens fulgens*), samce a samici. Po předchozích zkušenostech jsme chovného samce oddělili dříve, než mláďata začala opouštět bezpečí hnízdních budek. Pro standardně solitérně žijící zvířata to není žádný problém a zároveň takto elegantně řešíme i potřebu prodloužení meziporodního intervalu u tohoto chovatelsky velmi úspěšného páru. Po nějaké době, kdy jsme v zahradě pouze expozičně drželi staršího samce levharta perského (*Panthera pardus saxicolor*), jsme ho i přes probíhající omezení spojená s pandemií COVID-19 v průběhu jara odvezli do maďarské Zoo Nyíregyháza. Následně jsme si z polské Zoo Płock dovezli samce a z řecké Zoo Athína samici tohoto poddruhu. Jedná se o mladé jedince, které se také pokusíme rozmnožit, až se dostatečně sžijí s novým prostředím, chovatelskou rutinou i lidmi, kteří o ně pečují. O něco méně logisticky náročné bylo přepárování koček pouštních (*Felis margarita harrisoni*). Naš chovný pár se od roku 2018 nerozmnožil, přestože k tomu měla zvířata řadu možností. Proto jsme se s koordinátorem chovného programu dohodli na odchodu naší stávající dospělé samice do německé Zoo Neuwied a příchodu mladého perspektivního zvířete z dánské Zoo Ebeltoft. Oba jedince jsme bez neočekávaných problémů snadno spojili a jejich vzájemné harmonické soužití se jeví být dobrým příslibem do budoucna. Po dvouleté pauze se k nám vrátily drobnější jihoamerické kočky slaništní (*Leopardus geoffroyi*). To je jistě vhodné, protože se jedná o jeden z několika námi koordinovaných taxonů. Dva nově složené páry, kde shodou okolností oba samci pocházejí z německých zoo a samice z českých, jsme prozatím umístili do teprve nedávno dokončeného neexpozičního chovatelského zařízení. To se skládá z deseti samostatných jednotek, které lze v případě potřeby variabilně spojovat do větších celků. Po časově i logisticky velmi náročných přípravách se nám ještě před koncem roku našťástí konečně podařilo vypravit našeho odchovaného mladého samce irbise (*Panthera uncia*) do indonéské Zoo Batu. Zejména vydání nutných dovozních dokumentů trvalo tentokrát neobvykle dlouho. Navíc se jednalo o transfer velice důležitý, protože jeho budoucí partnerka pocházející z německého Tierparku Berlin již v Asii čekala, a výměnou za tento pár sněžných levhartů do Evropy brzy dorazí pár tygrů sumaterských (*Panthera tigris sumatrae*) s potenciálem stát se zakladateli nových chovných linií v rámci zdejšího chovného programu. Jednu ze samic margaye yucatského (*Leopardus wiedii yucatanicus*), kterou se u nás dosud nepodařilo rozmnožit, jsme v souladu s potřebami chovného programu odeslali do ruské Zoo Novosibirsk a odchované mládě druhé z našich samic, samce, převzali kolegové ze slovenské Zoo Košice, kde s tímto taxonem začínají.

samec prasete visajanského negroského (*Sus cebifrons negrinus*)

KOPYTNÍCI

Na začátku roku jsme v jihlavské zoo drželi pouze čtyři klisny zebry Burchellovy (*Equus quagga burchellii*). Nicméně intenzivně jsme hledali nového samce, což se ukázalo jako úkol poměrně nesnadný. Nakonec nám trn z paty vytáhli dvorští kolegové, kteří shodou okolností zrovna zvažovali výměnu chovného hřebce a laskavě nám přenechali svého stávajícího, desetiletého, narozeného v nizozemské Zoo Kerkrade. Je to vyrovnané zvíře s velmi vstřícnou povahou, které si ovšem dokáže bez problémů obhájit svoji pozici ve stádě. Již krátce po jeho příchodu jsme pozorovali páření s většinou zdejších klisen, což je dobrým příslibem pro budoucnost tohoto tradičního, v Jihlavě dlouhodobě chovaného taxonu, který není ani v Evropě příliš často prezentován. Harmonický stav ukončil koncem září neočekávaný potrat třináctileté antverpské klisny. Ačkoliv tato klisna již dříve některá svá hříbata neodchovala, zmetání zhruba tříměsíčního plodu jsme přičítali zejména vlivu započatých stavebních prací v těsné blízkosti zebřího výběhu. Vzhledem k nutnosti korekce jejich značně přerostlých kopyt jsme se ji rozhodli začátkem října imobilizovat a zákrok provést. Protože se tento jedinec dlouhodobě potýkal s respiračními problémy, přistupovali jsme k zákroku s maximální opatrností, přesto se bohužel zvíře z anestezie neprobralo. Následná pitva potvrdila chronickou intersticiální pneumonii bakteriální etiologie. Taková diagnóza tak jako tak její dlouhodobé přežití vylučovala. Na konci roku se zdejší stádo skládalo z chovného hřebce a tří

dospělých klisen, jejichž zakulacující se břicha podporují mírně optimistická očekávání pro následující chovnou sezónu. Naše rodina tapírů jihoamerických (*Tapirus terrestris*) se po čase opět rozrostla o nový přírůstek. Mladší samice porodila v červenci mládě, samici. Její starší bratr byl předtím na základě doporučení koordinátora evropského chovného programu vykastrován a následně přesunut spolu se švédským partákem jako expoziční ambasador do Zooparku Stěžery. Novým taxonem v jihlavské zoo je alpaka (*Vicugna vicugna* f. *pacos*), domestikovaná lama chovaná v Jižní Americe zejména pro svou kvalitní vlnu a v západním světě v poslední době často využívaná také jako společník. V současné chvíli držíme pár těchto zvířat, samce ze Zoo Ostrava a samici ze Zoo Ústí, narozenou v Zoo Hodonín, a těšíme se, že se v následujících letech dočkáme mláďat. Významnou událostí uplynulého roku se stal další úspěšný odchov mláďete babirusy sulaweské (*Babirusa celebensis*). Samici Ndari se poprvé podařilo spojit s naším původním samcem v roce 2016. V roce 2017 byly zaznamenány dva porody, mládě bohužel vždy zmizelo. Totéž se opakovalo v roce 2018 a stejně tak v roce 2020 po výměně chovného kance. Až na popáté, na jaře 2021, porodila samce, který pod pečlivým dohledem matky od narození dobře rostl. U nedávno sestaveného páru prasat visajanských negroských (*Sus cebifrons negrinus*) se na jaře narodila tři selata. Samici jsme chtěli dopřát klid, a tak jsme ji po porodu oddělili od samce. Toto rozhodnutí se však ukázalo jako chybné, neboť samec se na ni neustále dobýval a samice pravděpodobně podlehla stresu a mláďata druhý den po porodu sežrala. Po této zkušenosti jsme se rozhodli při dalším porodu vše nechat na samici. Ta se rozhodla vynosit slámu z porodního boxu do venkovního výběhu, kde porodila čtyři selata a pečlivě se o ně starala. Od narození bylo jedno ze selat viditelně slabší a neprosperovalo, po dvou týdnech jsme ho utratili. Zbýlala tři mláďata z neznámých důvodů postupně ve věku cca pěti týdnů napadl kanec a o všechna jsme nakonec přišli. Mladé páry pekari Wagnerových (*Catagonus wagneri*), mar slaništních (*Dolichotis salinicola*) a z českých soukromých chovů nově zakoupených arating slunečních (*Aratinga solstitialis*) se na jaře přestěhovaly do zcela nového objektu určeného pro zástupce sušších jihoamerických biotopů.

PTÁCI

V letošním roce se nám povedlo odchovat deset plameňáků růžových (*Phoenicopterus roseus*), čímž jsme se v podstatě vyrovnali dosud nejúspěšnější hnízdní sezóně 2020. Sedm mláďat z roku 2019 jsme následně na podzim odeslali do nizozemské Zoo Volkel. Po dlouhé době útlumu se na lepší časy zablýsklo u držených vrubozobých. Získali jsme novou moderní líheň, s níž se zatím teprve učíme pracovat, a vyhlíhl v ní první ká-

Stavy zvířat k 31. 12. 2021		
	taxony	jedinci
savci	119	578
ptáci	46	252
plazi	68	267
obojživelníci	12	99
ryby	24	109

Rozmnožená zvířata v letech 2013 až 2020		
	taxony	jedinci
2015	60	346
2016	64	288
2017	77	391
2018	59	488
2019	87	719
2020	73	384
2021	102	706

Narození v roce 2021		
	taxony	jedinci
savci	64	329
ptáci	15	83
plazi	17	189
obojživelníci	6	105

Úhyny v roce 2020		
	taxony	jedinci
savci	58	182
ptáci	15	83
plazi	17	23
obojživelníci	6	22

mládě plameňáka růžového (*Phoenicopterus roseus*) při krmení

čata čírky skořicové (*Anas cyanoptera*). Nicméně vlastními silami dokázaly v průchozí jihoamerické voliře Delta Paraná v průběhu letošní hnízdní sezóny postupně úspěšně vysedět potomky tři z pěti držených taxonů kachnovitých. Kromě již zmíněných čírek to byly také kachničky šedoboké (*Callonetta leucophrys*) a rzohlávky peposaky (*Netta peposaca*). Díky přesunům řady jedinců jsme v průběhu roku vytvořili pěkné perspektivní hejno husiček vdovek (*Dendrocygna viduata*) složené převážně z mladých jedinců německého a švýcarského původu. V průběhu roku jsme také sestavili hejno tří párů latamů vlaštovčích (*Lathamus discolor*), jenž se snad brzy stane chovným. Jedná se o kriticky ohrožený endemický druh těžných papoušků, kteří hnízdí na Tasmánii a zimují v jihovýchodní Austrálii. Mezi papoušky jsou považováni za nejrychlejší a jejich svižný způsob letu je zmíněn nejen v českém druhovém názvu. Latamové jsou úzce vázáni na blahovičníky, v jejichž dutinách hnízdí a které mu poskytují i potravu. Patrně největší letošní ztrátou byl úhyn tří jedinců pelikánů bílých (*Pelecanus onocrotalus*) v průběhu února. Protože počasí nebylo nijak extrémní, podezření okamžitě padlo na ptačí chřipku. K té jsou tyto ptáci poměrně vnímaví, ale u nás se toto naštěstí nepotvrdilo. Výsledky patologických vyšetření nepřinesly jednoznačné vysvětlení, jednalo se o nešťastný souběh různých vlivů. Následně se nám v průběhu roku podařilo dovéztem mladého samce ze Zoo Dvůr Králové a mladé samice ze Zoo Plzeň doplnit hejno na tři páry. Po ochlazení na konci roku se rozhodli tyto ptáky

po několika letech opět zazimovat ve vnitřních prostorách, přestože naše kapacity jsou značně omezené. Nicméně věříme, že tento počín by mohl starším zvířatům poskytnout i vhodnou možnost k zahánění. Ne zcela příznivě se v průběhu roku vyvinulo soužití našich orlů mořských (*Haliaeetus albicilla*). Mladá samice postupně dospívá a začala se nevybíravým způsobem vymezovat proti dospělému samci. To ovšem u orlů není nic neobvyklého. Z počátečního „utiskování“ přešla orlice k naznačovaným a později i skutečným útokům. Na základě výše uvedeného jsme se bleskově domluvili s libereckými kolegy na „evakuaci“ samce. Zoo Liberec má s velkými dravci značné zkušenosti a v budoucnu plánuje využít chovného potenciálu našeho samce dovezeného před lety z ukrajinské Zoo Nikolajev. Vzhledem k tomu, že tato voliéra i přes svou relativní velikost nenabízí takto velkým ptákům zcela ideální podmínky, hledáme aktivně ve spolupráci s koordinátorem chovného programu umístění i pro zbylou mladou samici ze Zoo Ostrava a výhledově plánujeme tuto expozici upravit pro některého z asijských horských kopytníků. Kvůli lokalizaci jihlavské zoo v prostoru městského lesoparku Heulos a po nedávných neblahých zkušenostech s predací kunami jsme se v průběhu letošního roku intenzivně věnovali úpravě venkovních ptačích voliér a všechny jsme postupně dovybavili elektrickými ohradníky s časovačem. Zatím to vypadá, že tento problém jsme tímto úspěšně vyřešili.

PLAZI, OBOJŽIVELNÍCI, RYBY

V letošním roce jsme se u plazů soustředili především na doplňování drobnějších zvířat do terárií Tropickeho pavilonu. Australskou část jsme obohatili o dva nové taxony – agamu límcovou (*Chlamydosaurus kingii*) a egernii štěrbinovou (*Egernia striolata*). Z německé Zoo Neuwied jsme přivezli skupinu varanů tečkovaných (*Varanus tristis orientalis*), které jsme zatím, než zvířata dostatečně povyroستou, umístili do zázemí. Stali jsme se pátou evropskou institucí, která se rozhodla pro chov tohoto taxonu. Všichni tyto plazi jsou u nás drženi úplně poprvé. Dalšími novými druhy jsou například gekon madagaskarský (*Paroedura pictus*), gekon psychedelický (*Cnemaspis psychedelica*), leguánek malachitový (*Sceloporus malachiticus*) a leguánek peruánský (*Microlophus peruvianus*). O ohrožených gekonech psychedelických, kteří jsou chováni v několika párech v zázemí, se můžete více dočíst v samostatném článku. Vzhledem k poměrně vysoké teplotě celého Tropickeho pavilonu jsme se rozhodli pro chov drobných, nevýrazných, leč odolných žabek afriček ozdobných (*Arixalus dorsalis*), jejichž terárium jsme doplnili o felzумы Klemmerovy (*Phelsuma klemmeri*). Ze tří druhů držených karibských hroznýšovců jsme letos rozmnožili dva, hroznýšovce portorické (*Chilabothrus inornatus*), kdy z jedenácti narozených mláďat uhynula pouze dvě, a tři mláďata jsme se také dočkali u hroznýšovců kubánských (*Chilabothrus angulifer*). Po delší době se opět podařilo zkompletovat perspektivní skupinu hroznýšovců jamajských (*Chilabothrus subflavus*). Tři dospělé samce jsme přesunuli k českému soukromému chovateli a novou skupinu jsme složili ze zvířat pocházejících z našich odchovů, která byla po dobu několika let deponována v pražské Karlově univerzitě a v Zoo Plzeň. K těmto pěti hroznýšovcům přibudou tři nepříbuzní jedinci z belgické Zoo Antverpy, kteří jsou zatím pro svou malou velikost drženi v zázemí. U tohoto taxonu upřímně doufáme v odchovy v následujících letech, neboť stavy těchto endemických hadů v zoologických zahradách povážlivě klesají. Prvoodchovu jsme se dočkali u tria chameleolisů západních (*Anolis porcus*) a tria leiocefalů kýlnatých (*Leiocephalus carinatus*). Nejvýznamnějším odchovem letošního roku se stalo mládě varanů modrých (*Varanus macreii*). Chov tohoto vzácného a ohroženého varana v Jihlavě je také popsán v samostatném článku Petry Škarkové. Již tradičně se podařilo odchovat scinky šalomounské (*Corucia zebrata*), tilikvy tanimbarské (*Tiliqua scincoides chimaera*) a pralesničky z čeledi *Dendrobatidae*, z nichž si nejvíce ceníme prvoodchovu ohrožených pralesniček tajemných (*Excidobates mysteriosus*).

latam vlaštovčí (*Lathamus discolor*)

SUMMARY

The Animal Management department has six sections; at the year-end, it is comprised of 20 animal keepers, two curators, an animal registrar and a technical worker. Regardless of the changing disease situation, better or worse, it was still necessary to fully ensure all standard daily activities related to the care of our animals, to carry out the necessary transfers of animals within the Czech Republic and abroad and cooperate with other departments within the complex operation of the zoo. At this point, I would like to sincerely thank everyone involved for making it together!

SMALL MAMMALS

A new member of the stock is the lowland paca (*Cuniculus paca*), which is one of the largest rodents with a body length of 80 cm and a weight of up to 12 kg. We set up the pair of Philippine porcupines (*Hystrix pumila*) in 2019, but the first offspring – a female – was born only this year. This smaller endangered porcupine is endemic to several Philippine islands and unfortunately has also come under increased hunting pressure in the context of traditional Asian medicine. In 2021, only two European zoos have managed to successfully breed and rear the brush-tailed marsupial rat (*Dasyuroides byrnei*). We pay intense attention to these small Australian carnivores and as holders of a significant part of their European population, we were happy to see them breed and rear repeatedly. Due to the frequent health problems that appeared in our red kangaroo (*Osphranter rufus*) stock, we decided to stop this taxon and replace it with the eastern wallaroo (*Osphranter robustus robustus*), a species that may be adapted to the local climate more. Interestingly, these animals feature considerable sexual dimorphism and mutual tolerance of multiple adult males in the group.

PRIMATES

We were more than happy to see the first-ever collared brown lemur (*Eulemur collaris*) born in Jihlava as the animals were brought in very recently. Due to the unusual behaviour of the artificially fed male, it was unfortunately not possible to rear it with success. To obtain a young female western lesser bamboo lemur (*Hapalemur occidentalis*) we had to show a lot of diplomatic conduct. Today, the newly set up pair is happily and harmoniously living in one of the quarters with indoor and outdoor areas in the former Modeta facility behind the scenes. Our visitors can observe two more males in one of the modified huts of the Matongo complex. This year, the roof of the Amazon House was renovated quite extensively, so we moved all the callitrichids to the facility behind the scenes for a few months. On this occasion, walls in all the indoor areas were also newly painted; the wood lining, substrates and plants were replaced once again.

CARNIVORES

This year, after a relatively long time, Sri Lanka leopard (*Panthera pardus kotiya*) twins (male and female) were born. Interestingly, the Brno breeding female, the mother of our female, gave birth to her new cubs around the same time, too. After a two-year break, Geoffroy's cats (*Leopardus geoffroyi*) have returned. This is certainly appropriate as this small feline species is one of the several taxa we coordinate. Two newly composed pairs were for some time placed in the recently completed breeding facility behind the

scenes. After a very time-consuming and logistically demanding time of preparation, we finally managed to send our young male snow leopard (*Panthera uncia*) to Batu Zoo, Indonesia, before the end of the year. This was a very important transfer because its future partner from Tierpark Berlin was already waiting in Asia, and in exchange for this pair of snow leopards, a pair of Sumatran tigers (*Panthera tigris sumatrae*) will soon arrive in Europe with the potential to become founders of new breeding lines within the continent's breeding scheme.

HOOFED MAMMALS

At the beginning of the year, we kept only four females of the Burchell's zebra (*Equus quagga burchellii*) in Jihlava. Eventually, our Dvůr Králové colleagues helped by kindly extending their existing, ten-year-old male born in the zoo of Kerkrade. Shortly after its arrival, we observed mating with most of the local females. Another important event of the past year was the successful rearing of a babirusa (*Babirusa celebensis*). After four unsuccessful births, the female N'dari has produced a male this year. In spring, young pairs of the Chacoan peccary (*Catagonus wagneri*), the Chacoan mara (*Dolichotis salinicola*) and the sun parakeet (*Aratinga solstitialis*) – the last one purchased from a Czech private holder – moved to a completely new facility designed for species representing rather dry South American biotopes.

BIRDS

After a long period of decline, better times were glimmering for the zoo's species of Anseriformes. During this year's breeding season, birds were able to successfully rear offspring in the South American fauna aviary named *Paraná Delta* included the cinnamon teal (*Anas cyanoptera*), the ring teal (*Callonetta leucophrys*) and the rosy-billed pochard (*Netta peposaca*). During the year, we also established a group of three pairs of swift parrots (*Lathamus discolor*), which will hopefully become a breeding group soon. This is a critically endangered endemic species of migratory parrots. Probably the biggest loss this year was the death of three great white pelicans (*Pelecanus onocrotalus*), which was immediately suspected to be bird flu, which fortunately was not confirmed. Post-mortem exam results did not provide a clear explanation – it was an unfortunate combination of various influences.

REPTILES, AMPHIBIANS AND FISH

This year, we focused mainly on adding rather small animals to the terrariums of the Tropical House. The Australian section was enhanced by adding two new taxa – the frilled dragon (*Chlamydosaurus kingii*) and the tree skink (*Egernia striolata*). Other new species include the ocelot gecko (*Paroedura pictus*), the psychedelic rock gecko (*Cnemaspis psychedelica*), the green spiny lizard (*Sceloporus malachiticus*) and the Peru Pacific iguana (*Microlophus peruvianus*). Of the three species of Caribbean boas we keep, two bred this year, the Puerto Rican boa (*Chilabothrus inornatus*) and the Cuban boa (*Chilabothrus angulifer*). However, the young blue-spotted tree monitor (*Varanus macraei*) became the most important offspring of 2021. Among the frogs of the *Dendrobatidae* family, we value the first-ever Marañón poison frog (*Excidobates mysteriosus*) bred and reared the most as it is an endangered frog species.

vstupní část komplexu afrických expozic

ODCHOV GEKONA (*CNEMASPIS PSYCHEDELICA*) V ZOO JIHLAVA THE PSYCHEDELIC ROCK GECKO (*CNEMASPIS PSYCHEDELICA*) BRED AND REARED IN JIHLAVA

Petra Škárková
chovatelka / Zookeeper

Během uplynulého roku se shodou okolností podařilo získat do naší zoo skupinu vietnamských gekonů *Cnemaspis psychedelica*. Na začátku dubna se k nám dostala skupina dvanácti zvířat ve složení 7, 3, 2, která pocházela ze soukromého chovu. Jelikož bylo přesně dané, kteří jedinci se spolu snesou a kteří ne, zaplnili tito gekoni rázem značnou část terárií v zázemí. Pro jejich extrémní plachost jsme se zatím neodvážili žádného z nich umístit do expozice pro návštěvníky.

Cnemaspis psychedelica je opravdu fascinující tvor, který mezi ostatními gekony v mnoha směrech vyčnívá. Byl objeven v roce 2010 na vietnamském ostrově Hon Khoai. Je to malíčký ostrov vzdálený 18 km od jižního cípu vietnamského poloostrova. Jeho rozloha je pouhých 5 km², nicméně je domovem nejenom endemita *Cnemaspis psychedelica*, ale třeba i vzácné endemické veverka *Callosciurus honkhoaensis*. Ostrov je velmi kamenitý a právě mohutné balvany zastíněné vegetací jsou přirozeným biotopem našich gekonů. Populace *C. psychedelica* se odhaduje zhruba na 500 jedinců. Vzhledem k velmi malému rozšíření a nízkému počtu jedinců je tento druh považován za obzvláště náchylný k zániku. Proto byl zařazen rovnou do přílohy I/A úmluvy CITES a je veden jako ohrožený druh.

Co se týče vzhledu, je tento ještěr také naprostý originál. Tělo je štíhlé a dlouhé zhruba 20 cm. Hřbet je zbarvený světle fialově, ocas a nohy oranžově a hlava žlutočerně. Končetiny má poměrně dlouhé a široce roztažené do stran. K naší smůle u nich neexistuje pohlavní dimorfismus. Samci i samice mají už od vylíhnutí stejné zbarvení, nemají výrazné hemipenisové kapsy ani viditelné póry, takže při jejich spojování se musíme řídit jen jejich vzájemnými reakcemi. Jsou to zvířata nesmírně plachá a také rychlá, takže každá manipulace s nimi je riskantní. K autotomii příliš často nedochází, ale po prožití nadměrného stresu mohou *C. psychedelica* i uhynout. Jejich další zvláštnost jsme objevili naprosto náhodně. Při první nutné manipulaci začali v ruce gekoni pískat vysokým, jakoby myším hlasem. V žádném z dostupných zdrojů se o této vlastnosti nepísalo, takže jsme zažili velké překvapení.

O chování *C. psychedelica* ve volné přírodě je toho známo velice málo. Některé zdroje uvádí, že jsou aktivní během dne, jiné říkají, že částečně i v noci. Naše zkušenost je, že se nejvíce ukazují ráno a pozdě odpoledne. V jejich domovině panuje poměrně vysoká teplota i vzdušná vlhkost. Střídá se sušší období s obdobím dešťů. Jako potrava jim slouží drobný hmyz. Rozmnožování je také zatím z větší části obestřeno tajemstvím. Jisté je to, že samice klade po dvou vejcích a lepí je do štěrbin a na různé předměty. Dle dostupných zdrojů rodiče snůšku i mláďata hlídají. My tuto informaci zatím nemůžeme potvrdit, protože naše mládě se od dospělců drželo v uctivé vzdálenosti a jeho druhý sourozenec v teráriu nebyl k nalezení, ačkoliv se vylíhla obě vejce. Máme proto důvod se domnívat, že se druhé mládě stalo kořistí rodičů.

gekon psychedelický (*Cnemaspis psychedelica*)

Jak už bylo řečeno, všechny naše gekony jsme ubytovali v zázemí Tropického pavilonu. Jsou rozděleni do dvojic v teráriích o rozměru 30 x 50 x 40 cm. Uvnitř jsou vybaveny několika pláty smrkové kůry, které jsou postaveny tak, aby prostor co nejvíce rozčlenily. Zvířata se tak mohou vyhnout sobě navzájem i vyrušování z naší strany. Navíc mají terária nabarvené stěny, takže gekoni nevidí ani do vedlejších ubikací. Dále mají k dispozici misku s vodou, misku s vápencem, živou rostlinu a zářivku s 5% UVB. Výhřevnou lampu pro ně nepoužíváme, protože teplota v zázemí se běžně pohybuje okolo 28°C a mohli bychom je snadno přehřát. V noci teplota klesá zhruba na 25°C. Jako substrát používáme rašelinu s pískem v poměru 1:1. Udržujeme ho stále vlhký. Minimálně jednou denně terária rosíme odstátou vodou.

Prvního mláděte jsme se dočkali přesně sedm měsíců od příchodu. 2. listopadu 2021 jsme v jednom z terárií zaznamenali přítomnost mláděte. To jsme ihned odchytili a umístili do samostatného terária vybaveného naprosto stejně jako terárium dospělých. Malý gekon byl asi 5 cm dlouhý a zbarvením byl přesnou kopií rodičů. Po několika dnech začal bez potíží přijímat malé cvrčky obalené ve vitaminovém přípravku pro plazy. Dnes je již nejméně dvojnásobně veliký, než byl po vylíhnutí, a skvěle prospívá. Samozřejmě jsme také prohledali terária ostatních párů a objevili jsme další dvojici vajec. Protože není vhodné gekony vyrušovat příliš často, hledáme vejce vždy po několika týdnech. Zatím jsme objevili tři snůšky a necháváme je inkubovat přímo v teráriích. Pouze vejce opatrně sloupneme i s kouskem kůry, na které jsou připevněna tak, abychom nezměnili jejich polohu. Takto sebranou snůšku vlepujeme do krabíčky a vrátíme ji opět do terária rodičů. Tím jim necháváme možnost se u vajec zdržovat, ale zároveň zabráníme, aby ohrozili mláďata. Jelikož délka inkubace vajíček *C. psychedelica* rovněž není známa, nezbyvá než čekat, kdy a jaký bude mít tato metoda úspěch. Nicméně první zdravé mládě vylíhnuté v teráriu nám dává naději, že počty těchto překrásných a vzácných gekonů v našem chovu dál porostou.

SUMMARY

In early April, we received a group of twelve psychedelic rock geckos (*Cnemaspis psychedelica*), consisting of 7 males, 3 females and 2 animals of unknown sex, they came from a private holder. The psychedelic rock gecko *Cnemaspis psychedelica* was discovered in 2010 on the Vietnamese island of Hon Khoai and its population is estimated at 500 individuals. Due to its very small distribution range and the low number of individuals, the species is included in CITES Appendix I/A and classified as Endangered by the IUCN. The geckos are kept in pairs (or by two) in terrariums measuring 30 x 50 x 40 cm and located behind the scenes. Inside, there are several sheets of spruce bark built in a way to divide the space as much as possible. There is also a bowl of water, a bowl of limestone, a live plant and a 5% UVB fluorescent lamp. The temperature is about 28°C during the day, dropping to about 25°C at night. The substrate – peat and sand, a ratio of 1:1 – is kept moist. We found the first young juvenile on 2 November. We immediately captured it and placed it in a separate terrarium equipped the same as the adult terrarium. The little gecko was about 5 cm long and was an exact carbon copy of its parents in its colour. After a few days, it began to take small crickets coated in a reptile vitamin preparation without any problems. By the end of the year, we discovered three clutches, each with two eggs, which we incubate directly in the terrarium. We hope for successful breeding in the next year.

CHOV VARANA MODRÉHO (*VARANUS MACRAEI*) A BLUE-SPOTTED TREE MONITOR (*VARANUS MACRAEI*) BRED AND REARED

Petra Škárková
chovatelka / Zookeeper

Jedním z nejkrásnějších zástupců čeledi varanovitých je bezesporu varan modrý (*Varanus macraei*). Tento drobný stromový varan se řadí mezi varany novoguinejské a jeho nejbližší příbuzný je varan smaragdový (*Varanus prasina*). Popsán byl teprve v roce 2001. Je to endemit malého indonéského ostrova Batanta, kde obývá stromové patro deštného pralesa.

Jeho tělo je pro pohyb vysoko v korunách stromů dobře přizpůsobené. Lehký štíhlý trup, tenké prsty opatřené ostrými drápkami dlouhý, částečně chápavý ocas, který dokáže stáčet do spirály podobně jako chameleon. Jak název napovídá, varan je zbarven sytě modrými skvrnami na černém podkladu. Dorůstá délky okolo jednoho metru. Samec bývá nepatrně delší a mohutnější. Aktivní je ve dne, kdy loví drobné živočichy. Převážně se zaměřuje na bezobratlé a drobné plazy, ale vybírá i mláďata a vejce z hnízd ptáků. O jejich chování ve volné přírodě není dosud příliš známo. Předpokládá se, že samice má několik snůšek do roka a ukládá je do dutin stromů nebo, jako varan smaragdový, do hnízd termitů.

Varan modrý je podle IUCN označený jako ohrožený druh a v CITES je zapasán pod přílohou II. Podobně jako celou řadu jiných živočichů i varana modrého nejvíce ohrožuje úbytek přirozeného prostředí. Ostrov Batanta má rozlohu pouhých 453 km² a každý úbytek pralesa může mít pro už tak malou populaci varana modrého katastrofální následky. Pro svůj atraktivní vzhled musí také čelit nelegálnímu obchodu se zvířaty.

První varan modrý přicestoval do naší zoo v březnu roku 2018. Jednalo se o samce z odchovu Zoo Plzeň vylíhnutého 16. října 2014. Krátce nato se k němu připojila stejně stará samička z francouzské Zoo Toury. Obě mladá zvířata jsme po čase stráveném v karanténě spojili. V té době už to byli téměř plně dorostlí jedinci, samec jen o něco málo mohutnější než samice. Při spojení se projevili jako bezproblémoví chovanci. Samec měl od začátku o samičku zájem a neustále ji očichával, ale nijak agresivně na ni nedotíral ani ji nepronásledoval. Dodnes se často zdřívají pospolu i mimo dobu páření, ačkoli mají možnost vyhřívat se každý pod vlastní lampou.

Od samého začátku je chováme v expozici o rozměrech 2 x 1 x 2 m na Tropicckém pavilonu. Zde mají k dispozici výdřevu, mělký bazén, zářivku s 10% UVB, dvě lampy s 100 W výbojkou s UVB a budku zavěšenou na větvi naplněnou vlhkým rašeliníkem. Substrát tvoří zemina s pískem v poměru 1:1.

Varany modré krmíme dvakrát týdně. Střídáme myši holata a hmyz, obvykle sarančata a cvrčky. Občas jim jídelníček zpestříme například rozšlehaným vejcem, nebo jemně krájeným hovězím srdcem. Páření pozorujeme pravidelně už od jejich prvního spojení v roce 2018. Nejčastěji se odehrává dvakrát do roka a to na jaře a na podzim. Vždycky trvá několik týdnů, během kterých se varani páří několikrát denně. Poté samec ztrácí o samici zájem a nechává ji v klidu odpočívat a vyhřívat se. Zhruba za dva měsíce samice naklade snůšku do boudy vyplněné vlhkým rašeliníkem. Po špatných zkušenostech z minula, kdy se nám nepodařilo uhlídat dobu kladení, a samec vejce sežral, jsme začali březí samici oddělovat do velkého terária v zázemí. Zde má stejné podmínky jako v expozici, jen budku na kladení používáme větších rozměrů (30 x 20 x 20 cm). Právě sem 9. března samice začala klást svoji snůšku. Bohužel, každé vejce ihned po nakladení brala do tlamy. Bylo nutné ji hlídat a každé vejce jí co nejrychleji odebrat. Do líhně se tak nepoškozené dostalo pouze jedno vejce z celkových čtyř. Další jsme se pokusili vyspravit parafínem, ale po několika dnech zplsnivěla. Alespoň jsme se po jejich otevření ujistili, že jsou oplozená. Jediné zdravé vejce jsme inkubovali na vlhkém Vermiculitu při teplotě 33°C a vlhkosti 85%. Bylo znát, že roste a vyvíjí se. 1. července, po 113 dnech, jsme se dočkali našeho prvního zdravého mláděte varana modrého. Na délku měřilo i s ocasem 15 cm a mělo plně zatažený žlutkový váček. Druhého dne jsme ho umístili do terária zařízeného stejným vybavením jako mají dospělí, jen menších rozměrů. První potravu začal malé varan přijímat asi po týdnu ve formě cvrčků obalených

v Roboranu. Zpočátku jsme ho lovit vůbec nevídali a to, že se krmí, jsme poznali jen podle přítomnosti trusu, ale po nějakém čase začal projevovat víc a víc aktivity. Dnes už je schopný ulovit a pozřít i malou myš, i když ho stále krmíme převážně hmyzem. V současné době už malé varanu neméně zdvojnásobil svoji velikost. Chovný pár je stále stejně aktivní a při své další, podzimní, snůšce samice vejce už nenakousala, ale v pořádku zahrabala do rašeliníku. Proto doufáme, že letošní mládě nezůstane nadlouho jediným varanem modrým, který se v naší zoo vylíhnu.

mládě varana modrého (*Varanus macraei*)

SUMMARY

The blue-spotted tree monitor (*Varanus macraei*) was not described before 2001; an endemic species of the small Indonesian island of Batanta, where it dwells in the rainforest canopy, it is red-listed as Endangered. As part of CITES, it is listed under Appendix II. We have been breeding a pair since spring 2018, and connecting the individuals ran smoothly. From the very beginning, we have kept them in a 2 x 1 x 2 m exhibit at the Tropical House. Here they have a wood lining, a shallow pool, a 10% UVB fluorescent lamp, two lighting units with 100W UVB lamps and a box suspended from a branch and filled with moist peat. The substrate consists of soil with sand (1:1 ratio). We feed the animals twice per week (locusts, crickets and pinkie mice, sometimes eggs and beef heart). The lizards mate regularly twice per annum (spring and autumn), with mating lasting several weeks. If pregnant, the female is separated from the male before laying eggs. We use a large terrarium behind the scenes for this. The female started laying on 9 March; it was however taking each egg into its mouth after the egg was laid. We monitored the female and took every egg away. However, only one egg out of four reached the hatchery intact. We tried to fix the other ones using paraffin, but they turned mouldy after a few days. At least we assured ourselves they were fertilised when we opened them. The single healthy egg was incubated on moist Vermiculite at 33°C and with a humidity of 85%. After 113 days we could see our first healthy blue-spotted tree monitor. It started to take the first food after about a week and to this day it is a fully vigorous animal.

EXCIZE ÚTVARU NA MANDIBULE U LEVHARTA CEJLONSKÉHO (*PANTHERA PARDUS KOTIYA*) EXCISION OF THE MANDIBULAR FORMATION OF THE SRI LANKA LEOPARD (*PANTHERA PARDUS KOTIYA*)

MVDr. Mgr. Zuzana Šimková
externí veterinářka
External veterinarian

V expozici pavilonu velkých kočkovitých šelem bylo chovateli upozorněno na podezřelý otok čelisti u chovného samce levharta cejlonského. Při běžné kontrole zvířat zaznamenali pendulující kulovitý útvar v krajíně levé mandibulární slinné žlázy. Útvar se podle všeho vytvořil v poměrně krátkém časovém úseku, a to v řádu dnů až jednoho týdne. Zvíře nejevilo příznaky klinického onemocnění, apetit byl zachován, aktivita úměrná jedinci tohoto druhu a věku 15 let (* 20. 8. 2006), dlouhodobě beze změny. Samec byl oddělen do vnitřní ubikace pro jednodušší distanční prohlídku. Vzhledem k charakteru a lokalizaci útvaru byly stanoveny diferenciální diagnózy – abscedace lymfatické uzliny, nebo neoplastický proces. S přihlédnutím k vyššímu věku jedince byla zvažována nutnost anestezie a případná pro a proti podrobnějšího vyšetření útvaru. Nakonec jsme se rozhodli pro injekční anestezii a odběr vzorku aspirační biopsií a případnou drenáž útvaru.

Zvíře se oddělilo do fixační klece, kde byla střelou distančně aplikována anesthetika – kombinace účinných látek xylazin a ketamin v jednotlivých střelách o objemu 3 ml (obchodní názvy Xylased 100 mg/kg (2 ml IM) a Narkamon 100 mg/kg (6 ml IM)). Hmotnost tohoto jedince se odhadovala na cca 50 kg, což bylo při kontrolním vážení upřesněno na 55 kg. Anestezie probíhala bez problémů, korneální reflex byl zachován, prolongace se prováděla IV propofolem v přípravku Propomitor do *vena cephalica*.

Podrobnějším palpačním vyšetřením byl zjištěn útvar ohraničený od okolní tkáně o velikosti cca tenisového míčku, pravděpodobně přirůstající ke slinné žláze. Pokusili jsme se o drenáž útvaru, ale charakter ani konzistence nenásvědčovala abscesu. Aspirační biopsií byl odebrán vzorek na cytologii.

Vzhledem k okolnostem bylo rozhodnuto pro okamžitou excizi útvaru prováděnou především tupou preparací kvůli eliminaci krvácení z přilehlé cévní pleteně. Útvar zasahoval do struktury mandibulární slinné žlázy, avšak byl poměrně snadno chirurgicky oddělitelný od podkoží. Oba vzorky jsme zaslali na histologické a cytologické vyšetření, konečnou diagnózou byl liposarkom. Zvíře se nyní těší dobrému zdravotnímu stavu bez prozatímní recidivy a ztráty hmotnosti.

SUMMARY

Keepers at the large feline house alerted to a suspicious swelling of the jaw of a breeding male Sri Lanka leopard. During a routine inspection of the animals, they noted a pendulous spherical mass in the region of the left mandibular salivary gland. The formation had formed in a relatively short time, within a matter of days to a week. The animal showed no signs of clinical disease, its appetite was preserved and its activity was proportional to an individual of this species and age of 15 years (* 20 Aug 2006); there were no changes in the long term.

The male was separated into an indoor enclosure for easier distant viewing. Due to the nature and localization of the formation, differential diagnoses were made – a lymph node abscess or a neoplastic process. Taking the older age of the individual into account, the necessity of anaesthesia and the possible pros and cons were considered concerning any more detailed examination of the formation. Eventually, we opted for anaesthesia applied through injection and taking a sample using aspiration biopsy and, drainage of the formation, if appropriate.

The animal was moved into a restraint cage, where anaesthetic agents – a combination of the active substances xylazine and ketamine – were injected distally in individual 3 ml shots. Trade names: Xylased 100 mg/kg (2 ml IM) and Narkamon 100 mg/kg (6 ml IM). The weight of this individual was estimated to be approximately 50 kg, which was refined to 55 kg through a weighing check. The anaesthesia procedure was uneventful; the corneal reflex was preserved. Prolongation was performed with IV propofol (Propomitor) into the *vena cephalica*.

More detailed palpation revealed a formation separated from the surrounding tissue, about the size of a tennis ball, probably growing onto the salivary gland. Drainage of the formation was attempted, but neither the character nor the consistency suggested an abscess. A sample for cytology was taken by aspiration biopsy.

Considering the circumstances, it was decided to perform immediate excision of the mass, mainly by blunt dissection to eliminate bleeding from the adjacent vascular plexus. The lesion interfered with the structure of the mandibular salivary gland but was relatively easy to separate surgically from the subcutaneous tissue. Both samples were sent for histological and cytological examination; liposarcoma was diagnosed as a final finding. The animal is now enjoying good health with no temporary recurrence or weight loss.

excize a ligace útvaru

měření velikosti útvaru (liposarkom)

uzavření rány suturou

ÚČAST NA KONFERENCÍCH A ZASEDÁNÍCH ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO PARTICIPATION IN CONFERENCES AND UCSZOO SPECIALIST COMMITTEE MEETINGS

UCSZOO Ekonomická komise

28.–29. 6. 2021 – Zoo Košice – Hana Krejčová

UCSZOO Komise pro ochranu fauny ČR a SR & in-situ projekty

8. 9. 2021 – Zoo Hluboká nad Vltavou – Kateřina Kucírková

Ministerstvo zemědělství & Ministerstvo životního prostředí ČR – Seminář k problematice chovu zvířat v zoologických zahradách

14. 9. 2021 – Průhonice – Simona Kubičková, Aneta Straková, Jan Vašák, Richard Viduna

UCSZOO Komise pro marketing & vzdělávání

6.–7. 10. 2021 – Zoo Děčín – Pavla Jarošová, Simona Kubičková, Martin Maláč, Aneta Straková

UCSZOO Výživářská komise

20. 10. 2021 – Zoo Praha – Richard Viduna

TROUW NUTRITION BIOFAKTORY – konference o výživě prasat

20. 10. 2021 – Jihlava – Pavel Hájek, Bohumír Chytl, Michaela Kašparová, Kateřina Kucírková

UCSZOO Komise pro ptáky

26.–27. 10. 2021 – Zoo Praha – Michal Kratochvíl, Richard Viduna

UCSZOO Ekonomická komise

26.–27. 10. 2021 – Zoo Hodonín – Hana Krejčová

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – konference CITESové evergreeny

3.–4. 11. 2021 – Bohuslavice – Michaela Kašparová, Jan Vašák, Richard Viduna

UCSZOO Komise pro evidenci zvířat & transporty zvířat & zoologicko-legislativní

9. 11. 2021 – Kostelec nad Černými lesy – Richard Viduna

většina účastníků zasedání UCSZOO Výživářské komise v Zoo Praha

SPOLUPRÁCE ZOO JIHLAVA NA VĚDECKOVÝZKUMNÉ ČINNOSTI CO-OPERATION ON SCIENCE AND RESEARCH ACTIVITIES

Mgr. Richard Viduna
vedoucí zoologického oddělení
Head of Animal Management Dpt.

ODBORNÁ ZASEDÁNÍ

Vzhledem k jarní uzávěře zoologických zahrad byly v rámci ochranných opatření proti šíření nemoci COVID-19 všechny hromadné akce unijních odborných komisí, na kterých by se dle očekávání samozřejmě sešlo více osob, v první polovině roku odvolány. Některé byly nahrazeny online setkáními, některé odloženy na později a některé zcela zrušeny. To byl i případ plánovaného jarního jednání UCSZOO Komise zoologicko-legislativní, jejímž koordinátorem je jihlavský zoolog Richard Viduna. V tomto případě jsme se s kolegy rozhodli být trpěliví a doufat v uskutečnění alespoň podzimního jednání.

Po letních prázdninách byla nákazová situace o něco příznivější a naši chovatelé a zoologové se aktivně zapojili do zasedání UCSZOO Komise pro ochranu fauny ČR a SR & in-situ projekty v Zoo Hluboká nad Vltavou, UCSZOO Výživářské komise v Zoo Praha, UCSZOO Komise pro ptáky tamtéž a UCSZOO Komise pro evidenci zvířat & transporty zvířat & zoologicko-legislativní v Kostelci nad Černými lesy. Mezi hlavní témata posledně jmenovaného jednání patřila stále nedokončená nová legislativní úprava podmínek pro chov vyjmenovaných taxonů šelem a lidoopů a trvale otevřená problematika managementu chovu zvířat v zoologických zahradách, kterou se většina přítomných zoologů při každodenní profesní činnosti samozřejmě zabývá. Nicméně v polovině listopadu začaly počty nakažených opět výrazně stoupat a všechna zbývající plánovaná zasedání byla pro letošek definitivně zrušena.

Patrně nejvýznamnější evropská zoologická akce, výroční konference EAZA naplánovaná na září 2021 do finských Helsinek, byla opět realizována pouze ve virtuální podobě. Nicméně letos se již v rámci možností jednalo o plnohodnotnou pětidenní konferenci, kdy kromě plenárních zasedání proběhla i separátní jednání jednotlivých komisí a TAGů. Richard Viduna jako předseda EAZA Small Mammal TAG, tedy mezinárodní poradní skupiny pro malé savce, moderoval jeden z těchto přenosů.

CHOVNÉ PROGRAMY

Dosud jsou rozlišovány tři typy regionálních mezinárodních chovných programů, a to evropský program pro ohrožený druh = EAZA ex-situ program (EEP), Evropská plemenná kniha (ESB) a osobou či TAGem monitorovaný taxon (MON-P x MON-TAG). Ke konci roku 2021 jsme kromě aktivního chovatelského zapojení do řady programů všech výše uvedených typů přímo řídili MON-P pro želvy tlustohrdlé (*Siebenrockiella crassicolis*) prostřednictvím Petry Škárkové, EEP pro kočky slaništní (*Leopardus geoffroyi*) a ESB pro krokodýly siamské (*Crocodylus siamensis*) prostřednictvím Jana Vašáka a EEP pro klokánky králíkovité (*Bettongia penicillata*) a MON-P pro morčata uruguayská (*Cavia magna*) a osináky africké (*Atherurus africanus*) prostřednictvím Richarda Viduny.

TERÉNNÍ VÝZKUM A DOBROVOLNICTVÍ NA ÚSEKU OCHRANY PŘÍRODY

Poprvé jsme se letos zapojili do zimního termínu Mezinárodního sčítání vodních ptáků koordinovaného Českou zemědělskou univerzitou v Praze. V rámci zvoleného úseku řeky Rokytné se jednalo o kontinuální lineární monitoring jedinců zdržujících se na dané vodní ploše. Kromě běžných druhů kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) a volavky popelavé (*Ardea cinerea*) byl během určené lednové neděle pozorován i přelet hejna 51 jedinců kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo*).

Vzhledem k onemocnění a následně nařízené izolaci části mapovacího týmu jsme letos bohužel museli zrušit naše tradiční zapojení do zimního Mapování velkých šelem pořádaného Správou CHKO Beskydy.

S kolegy ze Zoo Plzeň jsme v květnu, červnu a červenci 2021 opět aktivně přispěli k monitoringu chřástalů polních (*Crex crex*) v rámci Slavkovského lesa a širšího regionu Šumavy. Náročný, často celou noc trvající monitoring je zaměřen na lokalizaci a případný odchyt tokajících samců. Pokud se podaří ptáky skutečně lapit, jsou po rychlém shromáždění biometrických

uvolněný závěr jedné z důležitých online porad kompletního vedení EAZA Small Mammal TAGu

Klokánky králíkovité Ogilbyovi (*Bettongia penicillata ogilbyi*) v lidské péči rádi přijímají i pryskyřici (arabskou gumu).

jeden z klidných úseků Rokytné nad Řezovicemi

údajů okroužkování, vyfocení a neprodleně vypuštění zpět na lokalitu. Velmi často se stává, že dříve než si uklidíme vše potřebné a vyrazíme dále, daný jedinec již svým chraplavým „cre – cre“ opět hlasitě dává najevo, kdo je pravým králem dané louky či pole! Ovšem nízký počet zaznamenaných jedinců, ve Slavkovském lese jsme při letošním výjezdu nenalezli žádného a na Šumavě ve dvou letošních termínech lokalizovali pouze 4 volající samce, které jsme všechny i odchytily, svědčí pro trvalý úbytek těchto vzácných, v České republice silně ohrožených drobných

krátkokřídlých. Přestože okolí Jihlavy není pro chřástaly polní zcela ideální, nevelká populace těchto ptáků se na Vysočině dosud udržuje. Při šesti nočních výjezdech se nám na dvou nesouvisejících lokalitách podařilo objevit a následně i odchytit z jedince, oba se ukrývali v obilném poli. Dalším projektem, který probíhá v podobnou dobu, ale je řízený kolegou ze Zoo Dvůr Králové nad Labem, a do kterého jsme se letos zapojili podruhé, je monitoring hus velkých (*Anser anser*). Cílem této aktivity je shromáždění dostupných informací o způsobu života těchto euroasijských hus. Z dlouholetého výzkumu vyplynulo, že za posledních 40 let došlo k výraznému posunu zimovišť na sever. Během dvou výjezdů v době jejich přepravování jsme se na čtyřech lokalitách Přeboučska, Náměšťska a Mutěnicka zapojili do odchytu ptáků, kteří se zde zdržují. Nakonec bylo polapeno dohromady 18 jedinců. V tomto případě se nelétavé husy, dospělci i tohoroční mláďata, přímo z vodní plochy nahánějí do předem připravených zamaskovaných odchytových sítí. Také u těchto ptáků jsou zjišťovány jejich biometrické údaje, jsou okroužkováni, ti větší i označeni zdaleka viditelným krčním límcem, vyfoceni a opět vypouštěni na svůj rybník. Sezóna pozorovacích akcí, kterých se přímo účastníme, končí v srpnu celostátním monitoringem labutí velkých (*Cygnus olor*), na kterém též spolupracujeme s kolegy ze Zoo Dvůr Králové nad Labem. Opět jsme se přidali ke skupině pokrývající rozsáhlou oblast severozápadních Čech od Františkových Lázní až po Ústí nad Labem. Při této jednorázové čtyřdenní akci se ornitologům podařilo zkontrolovat, odchytit a označit úctyhodných 138 ptáků. Pelichající labuť se v rámci rodin drží spolu. Odchytávají se jednotlivě přímo ve vodě, a to skokem ze břehu či z lodi, nebo se následně dohledávají v okolní vegetaci, ve které se rády ukrývají před nedostatečně rychlými lapači. Během manipulace se zvířaty se zjišťuje také jejich celková kondice, případně mohou být i ošetřena. Nejčastěji jsou jim ze zobáku odstraňovány zapíchnuté rybářské háčky nebo z nohou odmotávány zapletené silonové vlasce.

ODBOURNÉ VZDĚLÁVÁNÍ, STUDIJNÍ CESTY

Navazování kontaktů a sdílení zkušeností s kolegy z jiných zoologických zahrad je žádoucí, velice důležitou součástí chovatelské práce. Protože vlastní prožitek je obecně nepřenosný, náramně se osvědčili studijní cesty či pracovní stáže přímo v místě. Svoji letošní následovně popsal kolega Michal Kratochvíl. „Nejen české zoologické zahrady spolupracují mnoha způsoby. Nejznámější jsou asi přesuny zvířat mezi jednotlivými zahradami. Často však také dochází ke vzájemným konzultacím a předávání poznatků. A právě získání nových praktických dovedností bylo cílem mé letošní týdenní chovatelské stáže ze Zoo Praha. Na přelomu května/června 2021 nám začali snášet vrubozobí ptáci v průchozí voliéře Delta Paraná. Protože v předchozích letech většina vajec obvykle zmizela, často je patrně zlikvidovali potkani, rozhodli jsme se je tentokrát včas sesbírat a pokusit se o jejich umělou inkubaci v líhni. Bohužel nám chyběly potřebné zkušenosti a na pouhé nastudování návodu jsme se spoléhat nechtěli. Naštěstí máme dlouhodobě nadstandardně dobré vztahy s pražskými kolegy a po dohodě s vedením jsem byl na ptáčích úsek tamní zoo vyslán „na zkušenou“. Cíleně jsem se zaměřil právě na manipulaci s vejci a práci s inkubátory. V průběhu týdne mně kolegové postupně podrobně vysvětlili a názorně ukázali, jak s vejci správně zacházet a jak ovládat líheň. Není to úplně banální! Dále jsem se také naučil, jak prosvícením rozlišit oplozené a neoplozené vejce, spočítat úbytek hmotnosti vejce při inkubaci, ale například také to, jak pomoci ptáčeti s líhnutím, když to nedokáže samo, nebo jak se postarat o čerstvě vyhláhlá ptáčata. Svůj pobyt považuji za nadmíru přínosný a jsem za něj vděčný, protože nabyté znalosti se mi obratem podařilo zúročit na domácí půdě. Po dlouhé době jsme letos v Jihlavě úspěšně odchovávali mláďata exotických kachen, a to hned tři ze čtyř ve voliéře držných druhů, konkrétně čírky skořicové (*Anas cyanoptera*), kachničky šedoboké (*Callonetta leucophrys*) a zrzhlávkou peposaka (*Netta peposaca*). Navíc jsem se osobně seznámil s celou řadou dalších kolegů s podobnými zájmy, což do budoucna považuji za velice důležité, ostatně přátelství navázaná dříve při podobné příležitosti ve Zlíně trvají dodnes!“

samec hýla rudého (*Carpodacus erythrurus*) odchycený při kroužkovací akci v CHKO Slavkovský les

tokající samek chřástala polního (*Crex crex*) ze Zoo Vídeň

jeden z odchycených samců chřástala polního (*Crex crex*)

Kompletní tým, který v druhém termínu monitoroval chřástaly polní (*Crex crex*) v NP a CHKO Šumava.

určování pohlaví u odchycené husy velké (*Anser anser*) chovatelem Michalem Kratochvílem

Límcem označený jedinec husy velké (*Anser anser*) spěchá zpět do rybníka Třetí Zbrod u Mutěnic.

KOMBINOVANÉ TRANSPORTY ZVÍŘAT

Přeprava nejen našich zvířat se již stala neoddelitelnou doplňující součástí naší činnosti a i v tomto roce se zoologické zahrady při plánování nutných přesunů zvířat potýkaly s neustále se měnícími cestovními podmínkami, nařízeními a omezeními. O tom, že jsme na změny dokázali pružně reagovat, svědčí například i šest levhartů tří různých taxonů převezaných mezi osmi různými institucemi sedmi států. Přesuny jedinců mezi různými chovatelskými zařízeními jsou pro dlouhodobě udržitelnou chovatelskou činnost nezbytné, zejména z důvodu udržování variabilní chovné základny daných taxonů. Téměř všechny naše cesty plánujeme jako kombinované transporty, kdy ve spolupráci s dalšími zoologickými institucemi zrealizujeme jednorázově pohyb většího počtu jedinců zpravidla mezi několika státy při vzájemném sdílení nutných nákladů všemi zúčastněnými.

Při dramatickém „útěku“ z britského království v závěru loňského roku jsme byli nuceni velmi improvizovat a v řadě německých zahrad stále čekalo na převoz nemálo jedinců. Nakonec jsme celou tuto akci po několika dalších odkladech způsobených jak nepřízní počasí, tak nemocí přepravce, dokončili až v březnu 2021. V jejím rámci jsme pro kolegy úspěšně převezli mimo jiné několik jedinců kriticky ohrožených bažantů Edwardových (*Lophura edwardsi*) a sojkovců modrohlavých (*Pterorhinus courtoisi*), celé hejtno na převoz extrémně náchylných vlaštovek obecných (*Hirundo rustica*) a k nám jsme dovezli dvě menší skupiny husíček vdovek (*Dendrocygna viduata*).

V dubnu 2021 jsme se vypravili na pětidenní německo-nizozemsko-belgický transport, v jehož rámci cestovala především řada menších zvířat. Do Jihlavy jsme při této příležitosti dovezli velice důležitou samici leguána fidžijského (*Brachylophus fasciatus*). V rámci populace tohoto ohroženého i expozičně velmi atraktivního taxonu bohužel existuje výrazný převis samců a o každou volnou samici je mezi chovateli obrovský zájem. Vzhledem ke dlouhodobé spolupráci s wuppertalskými kolegy, kteří se o našich schopnostech přesvědčili i při mnoha nedávných zastávkách během kombinovaných transportů, jsme v tomto případě byli upřednostněni právě my.

Destinací, kam příliš často nejezdíme, je Dánsko. Nicméně v srpnu 2021 jsme se vypravili i tam a zvířata převáželi do a ze Zoo København, Randers a Ebeltoft. Největším pasažérem byla mladá samice levharta mandžuského (*Panthera pardus orientalis*) a nejdělicatnější bylo pět dudků chocholatých (*Upupa epops*). Pro nás jsme ze Skandinávie po doporučení koordinátora chovného programu dovezli perspektivní mladou samici kočky pouštní arabské (*Felis margarita harrisoni*).

Zajímavá byla také pětidenní říjnová cesta, která zahrnovala přepravu zvířat mezi Českou republikou, Rakouskem, Německem, Švýcarskem a Polskem. První odchované křečky stromové (*Brachytarsomys albigauda*), kteří opustili jihlavskou zoologickou zahradu, dvě samice, jsme odvezli ke dvěma samcům dosud osamoceně drženým v Zoo Genève.

Na dovoz nového chovného samce vodušky abok (*Kobus megaceros*) ze Zoo Zlín nám kolegové z jihlavského OBI v rámci spolupráce poskytli vlastní větší vozidlo.

celá rodina labutí velkých (*Cygnus olor*) od rybníka Natálie u Františkových lázní po označení, těsně před vypuštěním zpět na lokalitu

Do České republiky jsme po dlouhé odmlce pro liberecké kolegy dovezli viskače (*Lagostomus maximus*) a na Vysočinu samce kočky slaništní (*Leopardus geoffroyi*), který vytvořil se samicí již v zahradě drženou druhý pár námi koordinovaného taxonu.

Následně jsme v listopadu 2021 bleskově vyrazili do Beneluxu a přesunuli šest větších klokánů mezi Zoo Jihlava a tamním soukromým chovatelem. Z České republiky jsme odvezli dvě samice klokánů rudých (*Osphranter rufus*) a samce klokana uru (*Thylogale brunii*) a z Belgie se vrátili se třemi klokany horskými východními (*Osphranter robustus robustus*), dvěma samicí a samicí, kteří se tímto stali prvními zástupci svého taxonu drženými v naší zoo.

Vzhledem k tlaku většiny zařízení na odeslání dostupných zvířat pokud možno před zimou byl pro nás v této oblasti prosinec 2021 jedním z nejnrušnějších měsíců. V podstatě v jednom zátahu jsme si nejprve z Francie dovezli vytoženou samici lemura bambusového (*Haplemur occidentalis*), následně z Německa samce paky nížinné (*Cuniculus paca*), v Jihlavě staronově drženého výrazně zbarveného jihoamerického hlodavce, a koordinátorem doporučenou samicí kosmana zakrslého východního (*Cebuella pygmaea niveiventris*). Obratem jsme do nově vybudované australské expozice ve vídeňském Haus des Meeres odvezli samce klokánka králíkovitého Ogilbyova (*Bettongia penicillata ogilbyi*) a klokánka rudohnědého (*Aepyprymnus rufescens*), kteří u nás byli kvůli vzniklým tenzím ve skupinách již drženi odděleně.

hejno nově dovezených husiček vdovek (*Dendrocygna viduata*) umístěné v dočasné karanténě

I v rákosině nedaleko Františkových lázní náhodně objevené mládě motáka pochopa (*Circus aeruginosus*) bylo řádně okroužkováno.

SUMMARY

SPECIALIST MEETINGS

Due to the spring closure of zoos, all events organised by expert committees as part of the Union of Czech and Slovak Zoos in the first half of the year were cancelled as a protective measure against the spread of COVID-19.

After the summer holidays, the disease situation was a bit more favourable and our keepers and curators actively participated in the meetings of the Union's committee for the protection of fauna of the Czech Republic and Slovakia and the *in-situ* projects committee in Hluboká nad Vltavou, the nutrition and bird committees in Prague, and the committees dedicated to animal registration, animal transport and legislation that met in Kostelec nad Černými Lesy.

The EAZA Annual Conference – obviously the most important European zoo event – scheduled for September 2021 in Helsinki, Finland, took place only online once again. Richard Viduna, as chairman of the EAZA Small Mammal TAG, the international advisory group for small mammals, moderated one of these sessions.

SPECIES MANAGEMENT PROGRAMMES

In addition to cooperating in international breeding programmes of all types, we also directly managed the monitoring scheme for the black marsh turtle (*Siebenrockiella crassicolis*) through Petra Škárková, the EEP for the Geoffroy's cat (*Leopardus geoffroyi*) and the ESB for the Siamese crocodile (*Crocodylus siamensis*) through Jan Vašák, as well as the EEP for the brush-tailed bettong (*Bettongia penicillata*) and the monitoring schemes for the greater guinea pig (*Cavia magna*) and the African brush-tailed porcupine (*Atherurus africanus*) through Richard Viduna.

FIELD RESEARCH AND VOLUNTEERING IN CONSERVATION

For the first time this year, we participated in the winter term of the International Aquatic Bird Census coordinated by the Czech University of Agriculture in Prague. Within the selected section of the River Rokytná, it was continuous linear monitoring of individuals residing on the body of water.

Due to the illness and the subsequently ordered isolation of part of the mapping team, this year we, unfortunately, had to cancel our traditional participation in the winter project of mapping large carnivores organised by the Administration of the Beskydy Mountains Protected Landscape Area.

Joined by colleagues from Pilsen, we actively contributed, once again, to the effort of monitoring the highly endangered corncrake (*Crex crex*) in the territory of Slavkovský les and the greater region of the Šumava Mountains in May, June and July 2021. However, the low number of recorded individuals (we did not find any in the Slavkovský les territory during this year's field trip while in Šumava we located, within two periods this year, only four calling males, all of which we captured) indicates a steady decline of these rare, highly endangered small birds, members of the Gruiformes order, in the Czech Republic. Although the surroundings of Jihlava are not ideal for corncrakes, during six nocturnal field trips we managed to discover and subsequently capture two individuals at two sites isolated from each other.

Another 2021 project, in which we became involved for the second time, is the monitoring of the greylag goose (*Anser anser*). During two field trips during their moulting period, we were involved in trapping birds at four sites in the Přelouč, Náměšť and Mutěnice regions. Eventually, a total of 18 individuals were captured.

The season of observation events, in which we directly participate, ends in August with the national monitoring of the mute swan (*Cygnus olor*). We again joined a group covering the vast area of North-West Bohemia from Františkovy Lázně to Ústí nad Labem. During this single, four-day event, ornithologists managed to check, capture and tag an impressive number of 138 birds.

PROFESSIONAL TRAINING, STUDY TRIPS

Networking and sharing lessons learned with colleagues from other zoos is a desirable, very important part of animal management. My colleague Michal Kratochvíl described his this year's experience as follows. "Gaining new practical skills was the aim of my week-long animal management internship at Prague Zoo this year. I specifically focused on egg handling and operating egg incubators. Over the week, my colleagues explained and demonstrated in detail how to handle the eggs properly and how to operate the hatchery. It is not an easy-going matter! I also learned how to distinguish between fertilized and unfertilized eggs by a candle lamp check, how to calculate the weight loss of an egg during incubation, as well as how to help a bird hatch if it cannot do it by itself, or how to take care of newly hatched birds."

COMBINED ANIMAL TRANSPORT OPERATIONS

Moving individuals between different breeding institutions is essential for long-term sustainable breeding activities, especially to maintain a variable breeding base of the taxa. All such trips we planned as combined animal transport operations, when, in cooperation with other institutions, we carry out one-off movements of multiple individuals, usually between multiple states, sharing the necessary costs between all those involved.

A destination we do not go to very often is Denmark. However, in August 2021 we went there and transported animals to and from Copenhagen, Randers and Ebeltoft zoos. The largest passenger was a young female of the Amur leopard (*Panthera pardus orientalis*); the most delicate ones were five hoopoes (*Upupa epops*). We brought a promising young female Arabian sand cat (*Felis margarita harrisoni*) from Scandinavia upon the recommendation of the breeding programme's coordinator.

In November 2022, we quickly went to the Benelux region and moved six large kangaroos between Jihlava Zoo and a private breeder residing in that region. From the Czech Republic, we took two female red kangaroos (*Osphranter rufus*) and a male dusky pademelon (*Thylagale brunii*); from Belgium, we returned with three (two males and a female) eastern wallaroo (*Osphranter robustus robustus*) that became the first members of their taxon kept in our zoo.

Due to pressure from most facilities to ship available animals before winter if possible, December 2022 was one of the busiest months for us in this regard. Basically, in one trip we first brought from France the desired female western lesser bamboo lemur (*Haplemur occidentalis*), then from Germany a male lowland paca (*Cuniculus paca*), a distinctively coloured South American rodent kept in Jihlava, and a female eastern pygmy marmoset (*Cebuella pygmaea niveiventris*) as recommended by the coordinator.

krátká přestávka při přejezdu mezi dánskými Zoo Kodaň a Zoo Ebeltoft

MONITORING NETOPÝRŮ BAT MONITORING

Martin Maláč
tiskový mluvčí
Spokesman

Také v roce 2021 jsme se podíleli na monitoringu netopýrů na zimovištích. Počítání zimujících netopýrů v Tišnovském krasu na kopci Květnice zahrnuje návštěvu Králové jeskyně, Tišnovské propasti a Jeskyně pod křížem. Netopýry na Květnici sčítáme i v několika štolách po téžbě barytu. V roce 2021, kdy jsme v Tišnovském krasu počítali dne 30. ledna, bylo ve všech tamních podzemních prostorách spočítáno 552 exemplářů netopýrů a vrápenců v 11 druzích. Tento kras je důležitým zimovištěm pro vrápence malé (*Rhinolophus hipposideros*), kteří mají v okolí i několik letních kolonií. Početnost vrápence v Tišnovských zimovištích má však stálou dlouhodobě klesající tendenci. Králova jeskyně je pak dlouhodobě stabilním a významným zimovištěm pro netopýry brvité (*Myotis emarginatus*), kterých zde každoročně hibernuje kolem 100 jedinců.

Netopýři střední části Moravského krasu, tedy Křtinského a navazujícího Josefovského údolí jsou pro velký počet a rozsah monitorovaných podzemních prostor počítání při dvoudenní akci. Je třeba si uvědomit, že se zde nachází i jeskynní systém Rudické propadání – Býčí skála, který je druhým nejdelším v České republice s délkou přes 16 km. Z tohoto systému však monitorujeme pouze jeskyni Býčí skála, která tvoří přibližně jeho polovinu. V jeskyních Křtinského údolí je s největší velikostí i počtem zimujících netopýrů na prvním místě jeskyně Výpustek. Celkový počet zimujících netopýrů v celém tomto údolí činil 564 jedinců v 9 druzích. V Josefovském údolí jsou monitorovány tři jeskyně a čtyři štoly o celkovém počtu 172 zimujících netopýrů v 5 druzích.

Jeskyně Býčí skála je jako jedno z největších zimovišť v ČR počítána druhý den zvlášť. V roce 2021 v ní hibernovalo 3553 jedinců celkem 12 druhů. Mezi pravidelně zde zimující druhy patří netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme*), který zde vloni hibernoval v počtu 9 jedinců a jenž patří k našim nejvzácnějším druhům netopýrů. Dlouhodobě největším zimovištěm v ČR je Býčí skála pro netopýry velké (*Myotis myotis*). Pro toto zimoviště jsou navíc typické obrovité agregace těchto netopýrů o počtu několika desítek i stovek exemplářů zimujících v přední, chladné části jeskyně. Významným zimovištěm je Býčí skála i pro vrápence malé (*Rhinolophus hipposideros*).

V letním období jsme monitorovali 10 mateřských kolonií netopýrů v kraji Vysočina a na severovýchodě Jihomoravského kraje. Šest těchto kolonií se nachází na půdách kostelů a dvou far, zbylé čtyři kolonie se nacházejí v chatových osadách a jde o menší agregace netopýrů, kteří patří k druhům hledajícím úkryty ve šterbinách.

SUMMARY

Also in 2021 we participated in winter monitoring of hibernating bats. First, bats were counted in the Tišnov karstic area, where bats hibernate in several large caves and galleries on the hill of Květnice. There were a total of 552 animals of 11 species. The second extensive monitoring operation was the counting of bats in the central part of the Moravian Karst in the valleys of Křtinské údolí and Josefovské údolí. There is also one of the largest bat wintering sites of the Czech Republic – the cave of Býčí skála, with 3,553 hibernating individuals of 13 species in 2021. In the summer season, we also monitored 10 summer colonies of bats.

netopýr velký (*Myotis myotis*) hibernující na stalaktitech, Tišnovský dóm v Králové jeskyni, Tišnov

netopýr vodní (*Myotis daubentonii*) v dutině mezi zvláštními druhy krápníků tzv. pizolity, Králova jeskyně, Tišnov

Netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme*) je v ČR jedním z nejvzácnějších netopýrů, Býčí skála, Moravský kras.

Netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) si běžně svoje dlouhé ušní bolty skládá pod křídla aby mu neomrzly, zde hibernuje s jedním uchem venku, jeskyně Jestřábka, Moravský kras.

Netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*) je vzácným druhem zachovalých listnatých lesů středních poloh, Tišnovská propast, Tišnov.

Netopýři jsou během zimování často oslabeni činností parazitů, netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) a klíště netopýří (*Ixodes vespertilionis*), jeskyně Králové, Moravský kras.

VÝSTAVBA A ÚDRŽBA CAPITAL DEVELOPMENT AND MAINTENANCE

V zimním období z kraje nového roku jsme zaměřeni především na údržbu uvnitř pavilonů. Provádějí se práce, které přímo souvisejí s bezpečností zvířat i návštěvníků. Kontrolují se také venkovní zasítované výběhy, aby nedocházelo k únikům zvířat. Dokončovali jsme venkovní úpravy před zimovištěm pro pekari. Přístřešek nad okenními průhledy u pekariů zabezpečil komfortnější průhled do expozice bez zrcadlení skel. V objektu staré Modety jsme provedli v sekci s mrazáky, chladáky a přípravnou krmiv novou zátěžovou podlahu se vsypem. Podlaha je určena pro pojezdy paletovacím vozíkem s velkou zátěží. Namontovali jsme po té chladicí a mrazicí boxy, které jsme začali ihned využívat. V dalších sekcích staré Modety jsme dokončili rozvody plynu a ústředního topení. V celém objektu jsme provedli úplně novou elektroinstalaci. Provedli jsme rovněž úpravy venkovního výběhu šelem, k tygrům jsme zabudovali nádrž na vodu a příkopem provedli odtokové kanalizační potrubí zaústěné do kanalizační šachty. Do výběhů šelem, hyen a medvědů se instalovaly kmeny stromů. V sekci australského pavilonu jsme namontovali termostaty s bezdrátovým systémem sledování teploty tak, abychom regulovali teplotu v jednotlivých expozicích, a tak šetřili energii na tepelnou pohodu. Kolem oplocení u kasuárů jsme nově naistalovali ohradník, aby nemohlo dojít ke kontaktu návštěvníka s nebezpečným zvířetem. V bufetu Bar-Bar jsme namontovali 3 kusy radiátorů, abychom v bufetu docílili teplotně příznivějšího prostředí. S příchodem léta jsme započali investiční akci „Generální opravu střechy malého tropického pavilonu Escondido“. Celý tento pavilon zaznamenal obměnu interiérů, byla provedena rovněž nová elektroinstalace a nové nasvícení expozic. Nakonec se provedlo i estetické ztvárnění skal a výmalba interiérů. V létě jsme vypustili vodní plochu pro vodní ptáky a celou nádrž odbahnili a bahno ekologicky zlikvidovali. V nádrži byl proveden nový požerák, prostor kolem výpusti byl vyšetřován kamenem. Na vodní plochu navazuje i vodní příkop. Tento příkop byl nově zaizolován, byla v něm vytvořena i sekce pro krokodýly. Kolem příkopu se vyrobilo nové dřevěné zábradlí. Rovněž se vyměnilo v příkopu uzavírací (vypouštěcí) šoupě. V každém roce investujeme nemálo prostředků do nových zpevněných ploch. Kamennými odseky jsme zadláždili prostor od australského pavilonu po výběh pro klokany. V horní části zahrady jsme zadláždili chodník vedoucí kolem opic k pavilonu žiraf. Opravili jsme nefunkční úsek kanalizačního potrubí v Matongu vedený ze sociálního zařízení a bufetu do kanalizační šachty. V africké vesničce jsme provedli novou rákosovou střechu nad školou a opravili rákosové přístřešky. V zázemí u staré Modety jsme vybudovali klecoviště pro kočky. Statická konstrukce i pletivo je provedeno z žárově pozinkovaných komponentů. Rovněž vybavení klecovišť boudami a palandami zajišťovali naši truhláři. Byla provedena i rekonstrukce střechy nad pavilonem tuleňů. Tu nám provádělo učňovské středisko v Jihlavě. Pro účely převozů zvířat a zásobování krmivem jsme pořídili zánovný skříňový vůz Iveco. Se začínajícím podzimem jsme zahájili stavbu „Expozice pro antilopy chocholatky“ v těsné blízkosti pavilonu žiraf. Malá expozice v příkrém svahu se potýkala s problémy při založení základů. Narazili jsme na skalnaté podloží, což mělo za následek prodloužení lhůty výstavby. Závěrem mi dovoluete souhrn prací, které středisko výstavby a údržby provádí. Jedná se o drobné opravy zábradlí, opravy a nátěry laviček, stolů, dřevěných palisád, vyhlídek, výměny poškozených skleněných výplní, přístřešků. Zajišťujeme veškerou dopravu materiálů, krmiv a údržbu strojového parku. Koordinujeme předprojektovou a projektovou přípravu v součinnosti se zoologickým oddělením. Naším úkolem je i organizace při tvorbě příslušných výběrových řízení, stavebních povolení i kolaudací. Výše uvedené procesy by se nedaly zvládnout bez našich kmenových zaměstnanců. I jim patří obrovské poděkování za odvedenou práci v hektickém období plném různých omezení při pandemii. Odměnou za naši práci je spokojenost návštěvníků vyjádřená i návštěvností naší zahrady.

Jiří Zita
vedoucí oddělení výstavby a údržby
Head of Development
and Maintenance Dpt.

SUMMARY

In the winter period early as another year began, we focused mainly on maintenance inside the animal houses. We were finishing adjustments outdoors in front of the wintering area for the peccaries. The roofing above the peccary exhibit windows has provided a more comfortable view to the inside without any glass mirroring effect. We installed cooling and freezing boxes, which we started using immediately. We also made modifications to the outdoor carnivore enclosure, installing a water reservoir for tigers and a drainage pipe through the dry moat and into the sewer pit.

As the summer arrived, we started a construction project entitled *General repair of the roof of the small tropical house of Escondido*. In the summer we drained out the water reservoir for aquatic birds; the mud was also removed from this body of water and disposed of in an environmentally friendly manner. As every year, we invested a lot of money in new paved areas. We paved the area from the Australian House to the kangaroo enclosure using stone sections. In the upper part of the zoo, we paved a pathway leading past the monkeys to the giraffe house. In the African village, we made a new reed roofing for the African school and repaired the reed shelters. To transport animals and supply them with feed, we purchased a new Iveco box truck. At the beginning of autumn, we launched the construction of a duiker exhibit near the giraffe house.

I would like to conclude my article with a summary of standard activities that the construction and maintenance department carries out. These include minor repairs of railings, repairs and painting of benches, tables, wooden palisades and viewing points, replacement of damaged glass panels and shelters. We manage all transport of materials/feedstuffs and maintenance of machinery. The above processes could not be handled without our core employees. They too deserve a huge thank you for the work they did during a hectic period full of various restrictions during the pandemic. The reward for our work is the satisfaction of our visitors expressed by the number of guests coming to our park.

pokládka kamenných odseků na chodníku k pavilonu žiraf

ZAHRADNICKÁ ČINNOST HORTICULTURE

Kromě obvyklých zahradnických prací jako je údržba travních porostů, průklest a úpravy keřů a stromů, pletí květinových výsadeb apod., probíhala zahradnická činnost především v úklidu v celém areálu zoo. Zahradníci mají za úkol udržovat schůdnost a sjízdnost veškerých komunikací za každého počasí, odstraňování a likvidaci odpadků, odvoz stavebních odpadů a likvidaci odpadů v úbvech.

Začalo to hned počátkem roku při čištění a rekonstrukci výpustního zařízení tzv. jezera pelikánů v centrální části zoo. Odbahňovací práce probíhaly ještě během jarních mrazů, nebylo tedy možné odvázet vybagrované a velmi řídké bahno mimo zoologickou zahradu. Museli jsme tedy vybrat v areálu místo pro lagunou na uskladnění vybagrovaného materiálu. Zde bylo bahno ponecháno do konce léta a po jeho vyschnutí a po rozboru, zda neobsahuje nějaké závažné látky, bylo vyvezeno po dohodě s majiteli na pozemky mimo zoo. Zahradníci se ve spolupráci s oddělením údržby podíleli na úpravě a úklidu vybrané lokality, kde bylo nutné odstranit pomocí lesní techniky uskladněný materiál (především tzv. parkosy – dřevo na opravy a vybavení expozic). Tento byl uložen jinde pro další použití. Po vybagrování a po rekonstrukci výpustního zařízení jsme upravili celý výběh včetně úprav porostů na ostrůvku, který je součástí jezírka.

Po odeznění jarních mrazů nastává přeprava a instalace velkých rostlin agáví do výběhů včetně další mobilní zeleně na letní stanoviště. Spolu s tím je nutné rozmístit ze zimních úložišť venkovní mobiliář (lavičky, sedací sety apod.). V průběhu zimního období proběhly jeho opravy, nářez a případné výměny.

Dalším významnějším počinem byly práce na rekonstrukci výběhu pekarí Wagnerových. Stará ubikace byla zbourána a při výstavbě nové byl přilehlý výběh použit, po vyřezání stávající vegetace, pro uložení stavebního materiálu a přebytečné zeminy z prováděných výkopů pro základy a inženýrské sítě nové stavby. Před zahájením stavebních prací jsme se snažili zachovat keře, trvalky a mladé stromy pro opětné zasazení po ukončení stavby. Přebytečná zemina z výkopů byla obohacena ornici z vlastní skládky a použita na terénní úpravy výběhu. Po navezení a rozmístění velkých kamenů, kmenů a pařezů byly dříve vykopané rostliny, keře a stromky doplněné dalšími a vysazeny zpět do nově upraveného výběhu. Stejně tak jsme upravili okolí celé nové stavby.

Před opravou střechy pavilonu s drápkatými opičkami a pralesními žabkami nás čekalo přesazování stávající vegetace v jednotlivých expozicích a její zachování pro opětnou výsadbu. Bohužel při stavebních pracích došlo ke znehodnocení svrchní vrstvy substrátů ve všech kójiích stavebním odpadem, a tak jsme museli nedávno vyměňovaný substrát odvézt a po doplnění keramzitové drenáže ho nahradit novým substrátem. Zároveň bylo nutné odstranit výdrve, vyměnit některé dělící stěny, kóje znovu vymalovat a po ukončení opravy střechy vše uvést do původního stavu tj. nainstalovat novou výdrve, nové osvětlení a znovu všechny kóje osázet.

Poslední pozdně podzimní akcí byla prosazena oprava stávajícího betonového bazénu mezi „jezerem pelikánů“ a tropickým pavilonem. Bazén byl zřejmě od doby výstavby tropického pavilonu prázdný a neudržovaný. Po marných pokusech o zamezení ztrát vody průsakem v betonových stěnách a dně bylo rozhodnuto vyložit bazén vodotěsnou a mrazuvzdornou folií. Bazén byl rozdělen na dvě oddělení. Každé oddělení bylo vybaveno vlastním výpustním zařízením. Poté byl napuštěn vodou z blízké říčky, a tak zůstal připraven pro další použití (přírodní mokřad). Zahradníci se zde opět podíleli na přípravě staveniště. Bazén vyčistili, upravili porosty v okolí, provedli úpravu terénu po provedení izolačních prací a opravili a doplnili poškozené a chybějící oplocení celého okolního areálu. Vzhledem k nepříznivému počasí na konci roku nemohl být dokončen ještě chybějící přívod vody, který by zajistil nejen doplňování ztrát vody výparem, ale zároveň aspoň minimální přítok, který by pomohl při výměně vody znečištěné spadáním listů a případným pozdějším

chovem vystavovaných zvířat. „Jezero pelikánů“ je doplňováno vodou ze šachty, kam prosakuje voda z okolo tekoucí říčky a přebytečná odtéká do

kanalizace. Stačí tedy spojit jak jezero, tak i bazén, jehož výpust je spojená také s kanalizací a spojit tak samočisticí schopnost obou nádrží.

Na závěr bych velice rád poděkoval všem kolegům. Především vlastním zahradníkům, pracovníkům z řad údržby, chovatelům a zoologům a administrativním pracovníkům, kteří se podíleli na výše uvedených činnostech a bez nichž by se nic z toho nepovedlo dokončit, natož začít.

Zvláštní poděkování patří paní ing. Kateřině Kučírkové za pomoc při obstarávání a shánění, především vzrostlé zeleně, prostřednictvím darů z řad příznivců naší zoo a pražské Fata Morgány, bez níž bychom nedokázali rekonstruované expozice dovybavit potřebnými rostlinami, a panu Jaromíru Vedrově bez jehož výdrže, zručnosti a citu při dokončování a udržování staveb, informačního systému a ostatních jak tvůrčích tak také dokončovacích prací by Zoologická zahrada Jihlava nebyla tím, čím je.

A úplně nakonec velký dík všem ostatním jmenovaným i nejmenovaným za pomoc, spolupráci a podporu, kdy se mi splnil celoživotní sen, ukončit mou celou pracovní kariéru s bezvadnými kolegy a snad i kamarády prací v zoologické zahradě. Ještě jednou díky a hurá do důchodu!

Ing. Jiří Štorek
vedoucí zahradnického úseku
Head of Horticultural Dpt.

SUMMARY

In addition to the usual gardening work such as maintenance of the grass stands, pruning and trimming of shrubs and trees, weeding of flower plantings, etc., the department's activities mainly consisted of cleaning throughout the zoo grounds. The staff members are responsible for maintaining all roads passable and walkable, in any weather, as well as removing and disposing of rubbish, collecting construction waste and disposing of waste in general. It started right at the beginning of the year during the cleaning and reconstruction of the outlet device of the 'pelican lake' in the central part of the zoo. After the spring frosts subside, the large agave plants are transported and installed in the enclosures; other pieces of portable greenery are also transferred to summer sites. Along with this, it is necessary to distribute outdoor furniture (benches, seating sets, etc.) from the winter storage areas outdoors. During the winter period, the furniture was also subject to repairs and repainting; items were replaced where appropriate.

Another major action was the refurbishment of the collared peccary enclosure. Before the start of the construction work, we did our best to preserve shrubs, perennials and young trees for replanting after the completion of the construction work. After the large rocks, logs and stumps were brought in and placed, more plants were added to the previously dug up plants, shrubs and trees and everything was planted back into the adjusted enclosure. Similarly, we landscaped the surroundings of the new building. Before repairing the roof of the callitrichid house (which includes forest frogs), we had to replant the existing vegetation in each of the exhibits and preserve it for replanting. The most recent late-autumn operation was the repair of the existing concrete pool between the 'pelican lake' and the tropical house. The pool had been empty and unmaintained by the time the construction of the tropical house took place. The pool was divided into two sections. Each of the segments was fitted with its own discharge facility and then filled with water from a nearby small river and thus remained ready for further use (possible exhibit for Chinese alligators and a natural wetland site).

To conclude, I would like to thank all my colleagues; this particularly involves our own staff, as well as maintenance staff, curators and animal keepers and administrative staff who were involved in the above activities and without whom none of this would be completed, let alone started. Special thanks to Ing. Kateřina Kučírková for her help in providing especially the mature greenery through donations from the supporters of our zoo and the Fata Morgana house at the Botanical Garden of Prague. Mr. Jaromír Vedr must also be appreciated for his endurance, skill and touch in completing and maintaining the buildings or the information system and doing other kinds of creative and finishing work, without which Jihlava Zoo would not be what it is now. And finally, a big thank you to all the others, whether named or not, for their help, cooperation and support as I fulfilled my lifelong dream of ending my entire career with excellent colleagues and hopefully friends by working in a zoological park.

zebra Burchellova (*Equus quagga burchelli*)

Vydala Zoologická zahrada Jihlava, příspěvková organizace, 2022

Fotografie:

Petr Hamerník (43), Martin Hanzal (4, 6, 10, 11, 12, 18, 28, 30, 34, 36, 40, 50, 51),
Pavla Jarošová (12), Simona Kubičková (7, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 41, 50),
Kateřina Kucírková (42), Deník / Jaroslav Loskot (28),
Martin Maláč (2, 7, 17, 20, 21, 23, 24, 26, 49, 52), Daniela Oberreiterová (32, 33),
Zuzana Pařízková (29, 33), Jiřina Pešová (46), Václav Schmíd (40),
Aneta Straková (14, 15), Richard Viduna (34, 35, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 47, 48),
Petr Zídek (19, 20) a archiv Zoo Jihlava.

Grafika a DTP: Jan Morkus

Tisk: PROTISK Prchal s. ro., Velké Meziříčí

Náklad: 600 ks

Texty neprošly jazykovou úpravou.

**ZOO
JIHLAVA**

**ZOOLOGICKÁ ZAHRADA JIHLAVA,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Březinovy sady 5642/10
586 01 Jihlava
Czech Republic
Tel: +420 565 596 999
E-mail: info@zoojihlava.cz

www.zoojihlava.cz